Spolufinancovaný Európskou úniou

PROGRAM SLOVENSKO

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Názory MSP na kvalitu podnikateľského prostredia na Slovensku

Správa z kvantitatívneho prieskumu 2025

Bratislava 2025

Vydavateľ:
Slovak Business Agency

© SBA, Bratislava, 2025

Všetky práva vyhradené. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Neprešlo jazykovou úpravou.

OBSAH

ZOZNAM GRAFOV A TABULIEK 4
ÚVOD 7
1. CHARAKTERISTIKA SKÚMANEJ VZORKY MSP 8
2. POSTOJE MSP K PODNIKANIU A PODNIKATEĽSKÉMU PROSTREDIU 12
2.1. HODNOTENIE SPOKOJNOSTI S PODMIENKAMI PRE PODNIKANIE 12
2.2. PREKÁŽKY PRE FUNGOVANIE A ĎALŠÍ RAST PODNIKANIA 16
2.3. PREKÁŽKY ZÁSAHOV ŠTÁTU V PODNIKANÍ 29
2.4. POVINNOSTI PODNIKATEĽOV SPOJENÉ S VYPĹŇANÍM ČASTÝCH, ROZSIAHLYCH A NEPREHĽADNÝCH PODANÍ 37
3. ĽUDSKÉ ZDROJE 49
3.1. AKO SA VYVÍJALA ZAMESTNANOSŤ VO VAŠEJ FIRME POČAS PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV? POČET ZAMESTNANCOV SA: 49
3.2. ZAZNAMENALI STE PRI OBSADZOVANÍ PRACOVNÝCH MIEST POČAS PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV VÝRAZNEJŠIE PROBLÉMY AKO V PREDCHÁDZAJÚCICH ROKOCH? 51
4. ENERGETICKÉ VSTUPY 58
4.1. AKO SA VÁM ZMENILI NÁKLADY NA ENERGETICKÉ VSTUPY POČAS PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV OPROTI PREDCHÁDZAJÚCIM ROKOM? 58
4.2. AKÉ DOPADY MALI DOPOSIAĽ VYSOKÉ CENY ENERGIÍ NA PODNIKATEĽSKÉ AKTIVITY VAŠEJ FIRMY? 61
5. LEGISLATÍVA A INÉ OBLASTI 64
5.1. DÁ SA PODNIKAŤ BEZ PORUŠENIA ZÁKONA VO VAŠOM ODVETVÍ? 64
5.2. ČOMU PRIPISUJETE, ŽE JE ŤAŽKÉ, DOKONCA NEMOŽNÉ DODRŽIAVAŤ ZÁKONY 66
5.3. AKO HODNOTÍTE NASLEDOVNÉ LEGISLATÍVNE ZMENY, KTORÉ OVPLYVNILI PODNIKANIE V ROKU 2024? 72
5.4. AKO BY STE OHODNOTILI NASLEDOVNÉ ZMENY V DAŇOVEJ A PRACOVNEJ OBLASTI, KTORÉ OVPLYVNIA PODNIKANIE V ROKU 2025 A V NASLEDUJÚCOM OBDOBÍ? 78
5.5. DOPAD ZAVEDENIA NOVEJ DANE Z FINANČNÝCH TRANSAKCIÍ 85
5.6. OPATRENIA, KTORÉ BY PODNIKATELIA UPREDNOSTNILI V RÁMCI KONSOLIDÁCIE VEREJNÝCH FINANCIÍ A PODPORY HOSPODÁRSKEHO RASTU 87
5.7. VYKAZOVANIE VPLYVOV ČINNOSTÍ FIRMY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, ZAMESTNANCOV A SPOLOČNOSŤ (ESG) 90
5.9. PLÁNOVANÉ ZMENY VO FIRME V NAJBLIŽŠOM OBDOBÍ 94
5.10. OČAKÁVANIA VÝVOJA VO SVOJEJ FIRME V ROKU 2025 98
5.11. AKÉ OPATRENIA PREFERUJETE PRE UĽAHČENIE VÁŠHO PODNIKANIA V BUDÚCNOSTI? 105
6. ZHRNUTIE VÝSLEDKOV 109
7. METODIKA PRIESKUMU 111
8. DOTAZNÍK 112

Zoznam grafov a tabuliek

Graf 1: Právna forma firmy 8
Graf 2: Počet zamestnancov 9
Graf 3: Kraj sídla 9
Graf 4: Odvetvie 10
Graf 5: DĺŽka podnikania 11
Graf 6: Pohlavie 11
Graf 7: Hodnotenie spokojnosti – Súčasný stav 12
Graf 8: Hodnotenie spokojnosti – Na začiatku podnikania 13
Graf 9: Prekážky podnikania 16
Graf 10: Prekážky podnikania - porovnanie 2025/2023/2022/2021 18
Graf 11: Zásahy štátu ako prekážka v podnikaní na Slovensku 29
Graf 12: Zásahy štátu ako prekážka v podnikaní na Slovensku 2025/2023/2022/2021 30
Graf 13: Povinnosti spojené s vypĺňaním zbytočne častých, rozsiahlych a neprehľadných podaní štátnym inštitúciám 37
Graf 14: Povinnosti spojené s vypĺňaním zbytočne častých, rozsiahlych a neprehľadných podaní štátnym inštitúciám 2025/2023/2022/2021 39
Graf 15: Ako sa vyvíjala zamestnanosť vo Vašej firme počas roka 2025/2023/2022/2021 49
Graf 16: Zaznamenali ste pri obsadzovaní pracovných miest výrazné problémy 51
Graf 17: Zaznamenali ste pri obsadzovaní pracovných miest výrazné problémy 2025/2023 52
Graf 18: Ako sa Vám zmenili náklady na energetické vstupy počas predchádzajúcich 12 mesiacov? 58
Graf 19: Ako sa Vám zmenili náklady na energetické vstupy počas predchádzajúcich 12 mesiacov? 2025/2023/2022 59
Graf 20: Aké dopady mali doposiaľ vysoké ceny energií na aktivity vašej firmy? 2025/2023 61
Graf 21: Dá sa podľa vás podnikať tak, aby ste neporušili žiadny zákon? 2025/2023/22/21 64
Graf 22: Čomu pripisujete, že je ťažké, či dokonca nemožné dodržiavať zákony? 66
Graf 23: Čomu pripisujete, že je ťažké, či dokonca nemožné dodržiavať zákony? 2025/23/22/21 68
Graf 24: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny, ktoré ovplyvnili podnikanie v roku 2024? 72
Graf 25: Zmeny v daňovej a pracovnej oblasti, ktoré ovplyvnia podnikanie v roku 2025 78
Graf 26: Dopad zavedenia novej dane z finančných transakcií 85
Graf 27: Opatrenia, ktoré by podnikatelia uprednostnili v rámci konsolidácie verejných financií a podpory hospodárskeho rastu 87
Graf 28: Vykazovanie firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG) 90
Graf 29: Náklady spojené s vykazovaním firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG) 92
Graf 30: Čo plánujete zmeniť vo Vašej firme v najbližšom období? 94
Graf 31: V porovnaní s aktuálnym rokom, aký vývoj očakávate vo svojej firme v roku 2025? 2025/2023/2022/2021 99
Graf 32: Aké opatrenia preferujete pre uľahčenie vášho podnikania v budúcnosti? 2025/23/22 105

Tabuľka 1: Spokojnosť s podmienkami pre podnikanie na Slovensku súčasný stav 14
Tabuľka 2: Spokojnosť s podmienkami pre podnikanie na Slovensku v období začatia podnikania 15
Tabuľka 3: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? 19
Tabuľka 4: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? 20
Tabuľka 5: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Nestabilita a nejednoznačnosť zákonov a právnych predpisov 21
Tabuľka 6: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Registračné, nahlasovacie a iné administratívne povinnosti voči štátu 22
Tabuľka 7: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Nestabilné ceny energií a ich skokové zmeny 23
Tabuľka 8: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Dostupnosť a kvality pracovnej sily 24
Tabuľka 9: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? 25
Tabuľka 10: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Vymožiteľnosť práva cez súdy 26

Tabuľka 11: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Kvalita a dostupnosť infraštruktúry 27
Tabuľka 12: Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Obmedzenie vstupu na trh a iné protikonkurenčné praktiky 28
Tabuľka 13: Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Regulácia pracovno-právnych vzťahov 31
Tabuľka 14: Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Ochrana spotrebiteľa 32
Tabuľka 15: Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Regulácia cien tovarov a služieb 33
Tabuľka 16: Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Ochrana životného prostredia 34
Tabuľka 17: Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Ochrana hospodárskej súťaže 35
Tabuľka 18: Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Technické požiadavky na kvalitu výrobkov 36
Tabuľka 19: Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Finančná správa 40
Tabuľka 20: Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Štatistický úrad SR 41
Tabuľka 21: Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Sociálna poisťovňa 42
Tabuľka 22: Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Inštitúcia poskytujúca dotácie, resp. rozhodujúca o eurofondoch 43
Tabuľka 23: Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Zdravotná poisťovňa 44
Tabuľka 24: Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Mestský/obecný úrad 45
Tabuľka 25: Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Okresný úrad a okresný úrad v sídle kraja 46
Tabuľka 26: Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Registrový súd 47
Tabuľka 27: Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Samosprávny kraj 48
Tabuľka 28: Ako sa vyvíjala zamestnanosť vo Vašej firme počas predchádzajúcich 12 mesiacov? 50
Tabuľka 29: Obsadzovanie pracovných miest? - Platové očakávania uchádzačov boli neprimerane vysoké 53
Tabuľka 30: Obsadzovanie pracovných miest? - Odbornosť uchádzačov bola nedostačujúca 54
Tabuľka 31: Obsadzovanie pracovných miest? - Záujem uchádzačov bol výrazne menší 55
Tabuľka 32: Obsadzovanie pracovných miest? - Nezaznamenali sme výraznejšie problémy 56
Tabuľka 33: Obsadzovanie pracovných miest? - Neobsadzovali sme žiadne pracovné pozície 57
Tabuľka 34: Ako sa Vám zmenili náklady na energetické vstupy počas predchádzajúcich 12 mesiacov? 60
Tabuľka 35: Aké dopady mali doposiaľ vysoké ceny energií na aktivity vašej firmy? 63
Tabuľka 36: Ak sa domnievate, že je ťažké dodržiavať zákony, čomu to pripisujete? 70
Tabuľka 37: Ak sa domnievate, že je ťažké dodržiavať zákony, čomu to pripisujete? 71
Tabuľka 38: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zrušenie dňa pracovného pokoja (1. septembra) 73
Tabuľka 39: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Odstránenie povinnosti zamestnávateľa žiadať o povolenie na zamestnanie 15-ročného študenta 74
Tabuľka 40: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zavedenie minimálne dane 75
Tabuľka 41: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zvýšenie hraníc spáchanej škody 76
Tabuľka 42: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zvýšenie sadzieb správnych a súdnyh poplatkov 77
Tabuľka 43: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zníženie dane z príjmov pre právnické osoby s príjmami najviac 100 000 eur na 10 % 79
Tabuľka 44: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zníženie zrážkovej dani z dividend na 7 % 80
Tabuľka 45: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zvýšenie sumy zdaniteľných príjmov rozhodujúcej pre uplatnenie statusu mikrodaňovníka na 100 000 eur 81

Tabuľka 46: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zvýšenie minimálnej mzdy na úroveň 60% priemernej nominálnej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve....82
Tabuľka 47: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zavedenie novej sadzby dane z príjmov vo výške 24 % pre právnické osoby, ktoré v príslušnom zdaňovacom období dosiahnu zdaniteľné príjmy vyššie ako 5 mil. eur 83
Tabuľka 48: Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zavedenie novej dane z finančných transakcií 84
Tabuľka 49: Dopad zavedenia novej dane z finančných transakcií....86
Tabuľka 50: Opatrenia, ktoré by podnikatelia uprednostnili v rámci konsolidácie verejných financií a podpory hospodárskeho rastu 89
Tabuľka 51: Vykazovanie firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG)....91
Tabuľka 52: Náklady spojené s vykazovaním firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG) ...93
Tabuľka 53: Čo plánujete zmeniť vo Vašej firme v najbližšom období? 96
Tabuľka 54: Čo plánujete zmeniť vo Vašej firme v najbližšom období? 97
Tabuľka 55: Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v oblasti tržieb? 100
Tabuľka 56: Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v oblasti ziskovosti?....101
Tabuľka 57: Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v rámci investícií? 102
Tabuľka 58: Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v oblasti zamestnanosti? 103
Tabuľka 59: Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v oblasti vývozu? 104
Tabuľka 60: Aké opatrenia preferujete pre uľahčenie vášho podnikania v budúcnosti? 107
Tabuľka 61: Aké opatrenia preferujete pre uľahčenie vášho podnikania v budúcnosti? 108

Úvod

Pozitívne prínosy podnikania pre spoločnosť sú založené v prvom rade na vytváraní optimálnych podmienok pre jeho realizáciu, ako aj na implementácii opatrení z pravidelne realizovaných meraní a analýz potrieb a spokojnosti podnikateľských subjektov. Veľmi dôležité je monitorovať kvalitu podnikateľského prostredia intenzívnejšie v časoch neistoty a zmien, ktoré do trhu priniesli posledné roky. V prípade malých a stredných podnikateľov (MSP) je kvalita prostredia významne dôležitá, lebo tvoria nezanedbateľnú časť zamestnanosti. Sú tvorcom pokroku a inovácií. Vytvárať vhodné podmienky pre podnikanie je v aktuálnom čase nevyhnutné, pretože ochota podnikať môže byť v časoch neistoty znížená. Je úlohou štátu na základe výskumov systematicky chápať pulz podnikateľského prostredia, tvoriť mechanizmy na jeho neustále zlepšovanie, ako aj aktívne a efektívne ich komunikovať. Pri aktuálnej situácii na trhu je tiež žiadúce identifikovať bariéry, ktoré bránia alebo komplikujú, či už rozbeh podnikania, resp. jeho rozvoj, promptne ich odstraňovať a naďalej zjednodušovať celý mechanizmus realizácie podnikateľskej činnosti.

Z dôvodu hĺbkového posúdenia vnímanej kvality podnikateľského prostredia v sektore MSP bol realizovaný aj predmetný reprezentatívny prieskum medzi reprezentantami tohto segmentu na Slovensku, ktorý sa zameriaval na vybrané ťažiskové témy:

- posúdenie spokojnosti, resp. nespokojnosti s podmienkami na podnikanie;
- zmapovanie najzávažnejších prekážok v podnikaní na Slovensku;
- posúdenie vplyvu častých legislatívnych zmien na podnikanie;
- zmapovanie názorov na hospodársku politiku štátu;
- identifikáciu dopadov energetickej krízy na podnikanie;
- postoje k opatreniam na podnikateľské prostredie.

Prieskum bol realizovaný formou telefonických rozhovorov CATI v mesiaci **apríl 2025.** Projektu sa zúčastnilo 1 000 malých a stredných podnikateľov (MSP). Zber údajov realizovala prieskumná agentúra ixactly, s.r.o. Respondenti prieskumu boli predstavitelia podnikateľských subjektov s rozhodovacou právomocou, teda majitelia firiem, generálni riaditelia, výkonní riaditelia alebo kompetentní pracovníci poverení odpovedať na otázky zodpovednou osobou vo firme s rozhodovacou právomocou.

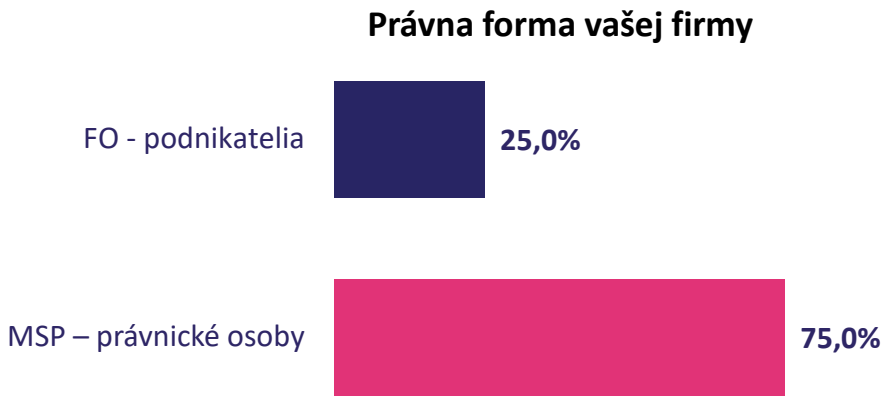
1. Charakteristika skúmanej vzorky MSP

Skúmanú vzorka malých a stredných podnikov, ktoré sa zúčastnili prieskumu realizovaného v roku 2025 možno rozčleniť na základe nasledujúcich kategórií:

- právnej formy;
- veľkosti (podľa počtu zamestnancov);
- regionálnej príslušnosti (na úrovni regiónov NUTS 3);
- odvetvia, v ktorom vykonávajú hlavnú činnosť podnikania (podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE);
- dĺžky podnikania;
- a pohlavia podnikateľov.

Z celkovej vzorky 1 000 MSP tvorili štvrtinu (25,0%) FO – podnikatelia a tri štvrtiny MSP – právnické osoby (75,0%). V rámci MSP – právnické osoby dominovali spoločnosti s ručením obmedzeným so 68,4% zastúpením. V nižšej miere boli vo vzorke zúčastnené akciové spoločnosti (2,9%), spoločnosti inej právnej formy (3,7%), do ktorej mohli byť zaradené verejno-obchodné spoločnosti, komanditné spoločnosti, družstvá, jednoduché spoločnosti na akcie a slobodne povolania (0,1%).

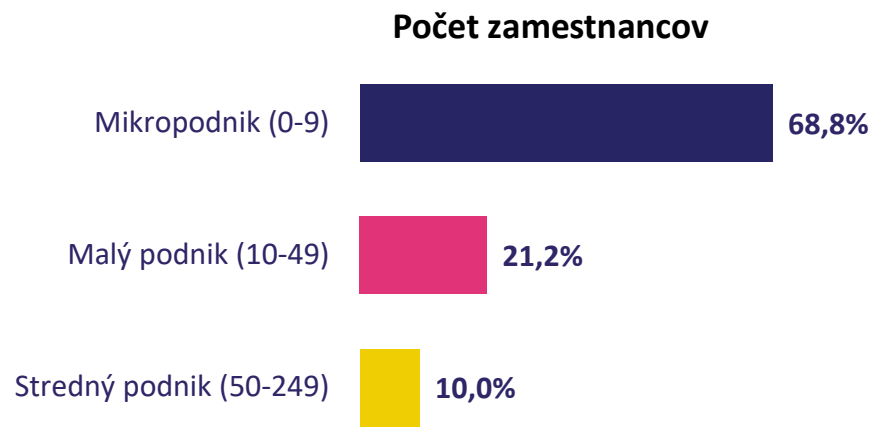
Graf 1: **Právna forma firmy**

N=1000 respondentov

V členení podľa veľkostných kategórií boli v prieskume najpočetnejšie zastúpené mikropodniky (t. j. podniky s počtom zamestnancov nižším ako 10), ktoré predstavovali 68,8% celkového počtu respondentov. Viac ako pätinu respondentov (21,2%) tvorili malé podniky (10 – 49 zamestnancov). Najnižšie zastúpenie v prieskume mali stredné podniky s počtom zamestnancov 50 až 249, a to 10,0%. Podnikateľské subjekty bez zamestnancov tvorili 26,1% zo všetkých oslovených MSP.

Graf 2: **Počet zamestnancov**

N=1000 respondentov

Z pohľadu regionálneho zastúpenia MSP, ktoré sa zúčastnili prieskumu, boli oslovené podnikateľské subjekty so sídlom vo všetkých krajoch SR. Najpočetnejšie zastúpenie mali MSP sídliace v Bratislavskom kraji, ktorých podiel na celkovom počte oslovených respondentov predstavoval 29,4%. Zastúpenie MSP z ostatných krajov bolo relatívne vyrovnané – v intervale od 8,8% do 11,4%.

Graf 3: **Kraj sídla**

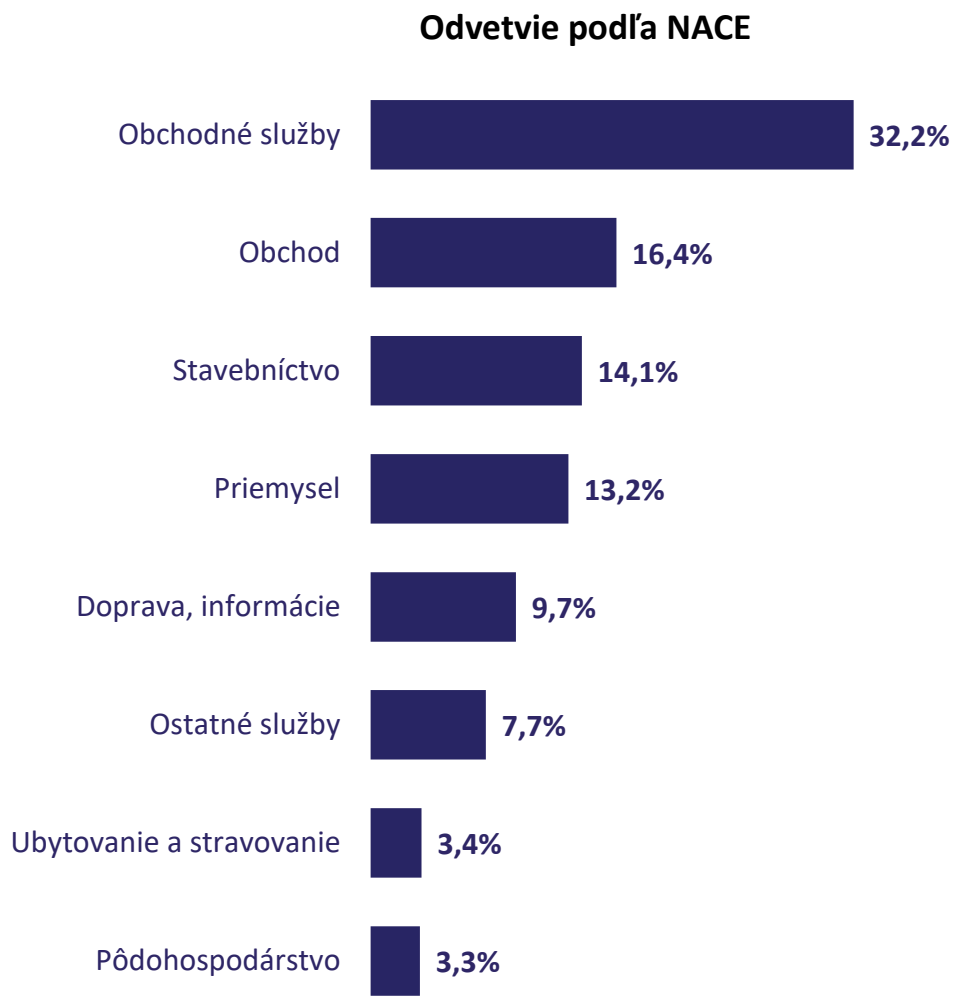

N=1000 respondentov

Skúmaná vzorka MSP pozostávala v prevažujúcej miere z podnikateľských subjektov vykonávajúcich hlavnú podnikateľskú činnosť v odvetví obchodných služieb (32,2%) a obchodu (16,4%). V ostatných sektoroch bolo zastúpené stavebníctvo (14,1%), priemysel

(13,2%), doprava, informácie (9,7%) a odvetvie ostatných služieb (7,7%). Podiel podnikateľských subjektov v ostatných odvetviach bol výrazne nižší. Najnižší podiel MSP, ktoré sa zúčastnili prieskumu, podnikalo v ubytovaní a stravovaní (3,4%), resp. pôdohospodárstve (3,3%).

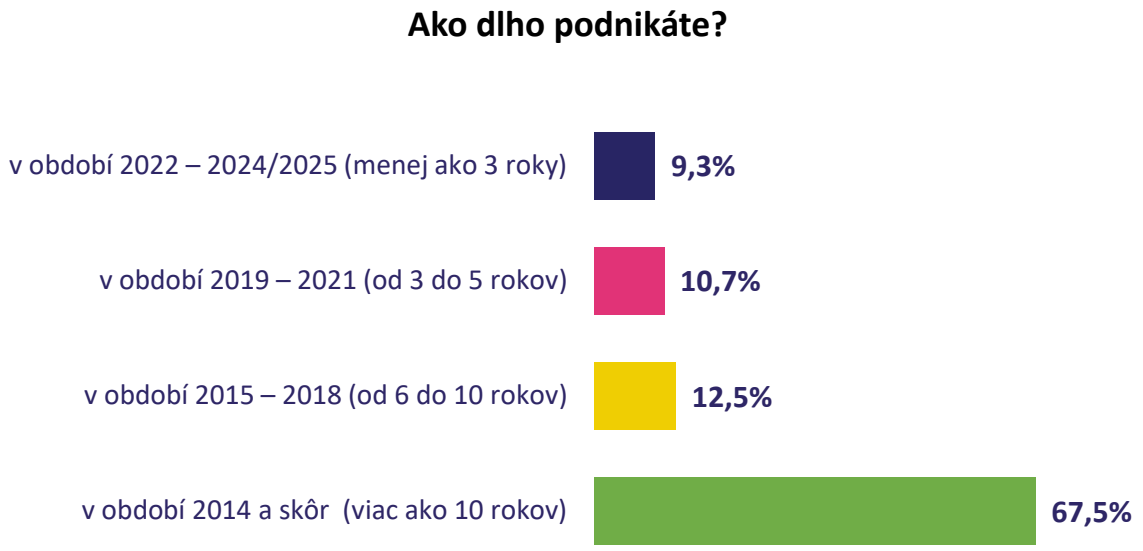
Graf 4: **Odvetvie**

N=1000 respondentov

V členení podľa dĺžky podnikania bola vzorka MSP zložená prevažne z respondentov s dlhoročnými skúsenosťami v podnikaní – viac ako polovicu respondentov tvorili MSP pôsobiaci na trhu viac ako 10 rokov (67,5%). Vzorku ďalej doplnili MSP podnikajúci 6 až 10 rokov (12,5%) a MSP podnikajúci 3 až 5 rokov (10,7%). Menej ako desatinu (9,3%) tvorili podnikatelia podnikajúci menej ako 3 roky.

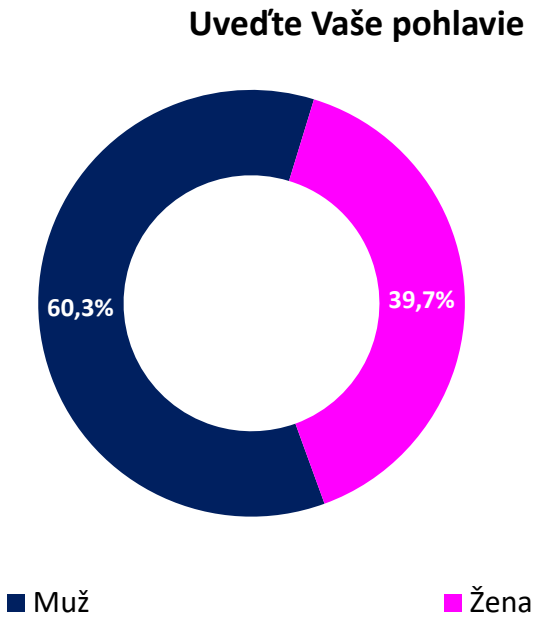
Graf 5: **Dĺžka podnikania**

N=1000 respondentov

Z hľadiska pohlavia prevažovali v prieskume podnikajúci muži (60,3%) oproti podnikateľkám ženám (39,7%).

Graf 6: **Pohlavie**

N=1000 respondentov

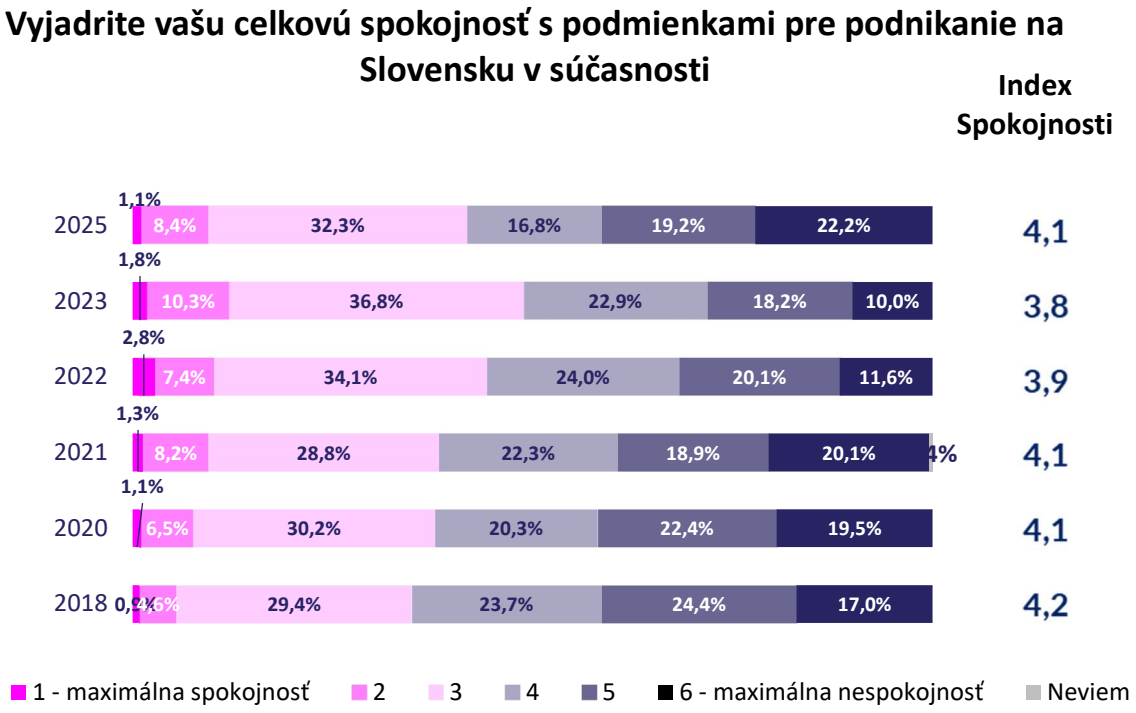
2. POSTOJE MSP K PODNIKANIU A PODNIKATEĽSKÉMU PROSTREDIU

2.1. Hodnotenie spokojnosti s podmienkami pre podnikanie

Predstavitelia malých a stredných podnikov sa v prieskume vyjadrili k podmienkam pre podnikanie na Slovensku v dvoch obdobiach – v súčasnosti (rok 2025) a v období, keď s podnikaním začínali. Medzi oslovenými MSP vo všeobecnosti prevládala nespokojnosť so súčasnými podmienkami pre podnikanie na Slovensku. Podľa hodnotenia spokojnosti na stupnici od 1 (najvyššia spokojnosť) po 6 (najnižšia spokojnosť), spokojnosť so súčasnými podmienkami pre podnikanie prevládala u 41,8% MPS. Naopak, nespokojnosť (hodnotenie 4 až 6) prezentovala viac ako polovica (58,2%) respondentov. Index MSP so súčasným stavom podnikateľského prostredia dosiahol podľa spracovaných výsledkov prieskumu ***4,1 bodu*** (na stupnici od 1 po 6)[1].

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že nespokojnosť ma klesajúci charakter od roku 2018 do 2023 zo *4,2 bodu* klesla na *3,8 bodu.* V prieskume realizovaného v roku 2025 sa nespokojnosť vrátila na hodnoty rokov 2021 a 2020, v porovnaní s rokom 2023 stúpla *zo 3,8 bodu* na *4,1 bodu*.

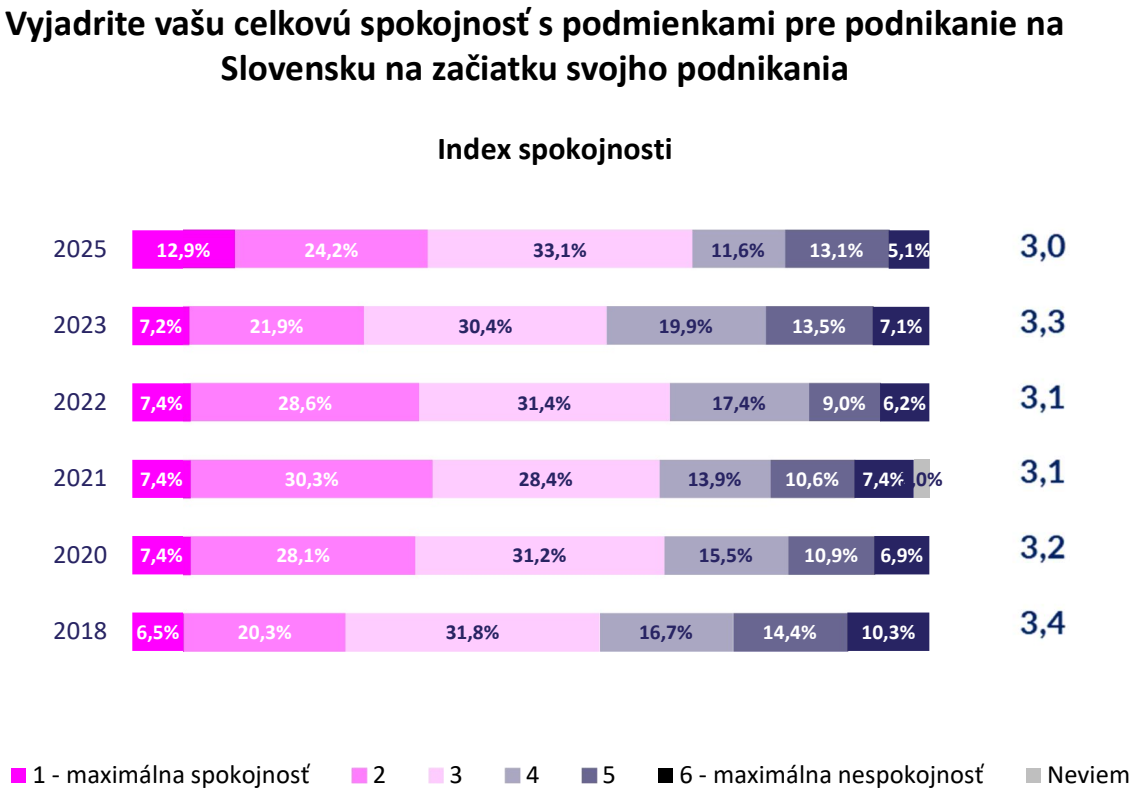
Graf 7: **Hodnotenie spokojnosti – Súčasný stav**

N=1000 respondentov

[1] Výpočet indexu vychádza z percentuálneho zastúpenia jednotlivých odpovedí (napr. hodnotu 6 označilo 30 % respondentov, hodnotu 5 označilo 40 %, atď.). Percentá boli následne prenásobené zodpovedajúcim počtom bodov. Prenásobené hodnoty za všetky odpovede boli v ďalšom kroku sčítané, pričom maximálna možná hodnota je 600. Z dôvodu prevedenia bodov na stupnicu od 1 do 6 bol súčet vydelený hodnotou 100.

Graf 8: **Hodnotenie spokojnosti – Na začiatku podnikania**

N=1000 respondentov

Rovnakým spôsobom respondenti hodnotili aj podmienky pre podnikanie v začiatkoch ich podnikania na Slovensku. V tomto prípade bolo hodnotenie pozitívnejšie. Spokojnosť s podmienkami na podnikanie (hodnotenie 1 až 3) prezentovalo viac ako dve tretiny podnikateľov (70,2 %). S podmienkami na začiatku svojho podnikania nebolo spokojných (hodnotenie 4 až 6) 29,8% zástupcov MSP. Index spokojnosti s podmienkami pre podnikanie na začiatku podnikania dosiahol ***3,0 bodu***. V porovnaní s uplynulými rokmi sa medziročne zlepšil ***z 3,3 bodu*** (2023***) na 3,0 bodu*** (2025), ale kontinuálne od roku 2018 sa zlepšil z ***(3,4 bodu***) na ***3,0 bodu***.

V súčasnosti v rámci podnikateľov, **ktorí vyjadrili spokojnosť so súčasným stavom podnikania,** sú viac zastúpení strední podnikatelia (58,0%). Spokojnosť so súčasným stavom vyjadrili významnejšie aj podnikatelia v sektore stavebníctvo (48,2%), ďalej podnikatelia v sektore ubytovanie a stravovanie (47,0%), predovšetkým firmy so sídlom v Trnavskom kraji (52,6%), FO-podnikatelia (43,6) a MSP podnikajúci menej ako 3 roky (50,6%), predovšetkým podnikajúci muži (45,0%). **Medzi najmenej spokojných podnikateľov** možno zaradiť zástupcov mikropodnikov (62,2%), ďalej firmy v sektore ostatné služby (70,2%) a doprava, informácie (69,1%), hlavne so sídlom v Banskobystrickom kraji (67,4%) a MSP-PO (58,8%), podnikajúci viac ako 10 rokov (61,0%), najmä podnikateľky ženy (62,9%).

Tabuľka 1: **Spokojnosť s podmienkami pre podnikanie na Slovensku súčasný stav**

Riadkové %	Kategória	1 - maximálna spokojnosť	2	3	4	5	6 - maximálna nespokojnosť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**1,1%**	**8,4%**	**32,3%**	**16,8%**	**19,2%**	**22,2%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	1,6%	5,4%	30,8%	16,3%	20,8%	25,1%
	Malý podnik (10-49)	0,0%	12,3%	34,9%	17,0%	17,5%	18,4%
	Stredný podnik (50-249)	0,0%	21,0%	37,0%	20,0%	12,0%	10,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	0,0%	12,1%	27,3%	24,2%	18,2%	18,2%
	Priemysel	0,8%	12,1%	31,1%	17,4%	16,7%	22,0%
	Stavebníctvo	1,4%	11,3%	35,5%	14,2%	22,7%	14,9%
	Obchod	0,0%	6,1%	39,0%	12,2%	17,1%	25,6%
	Ubytovanie a stravovanie	2,9%	0,0%	44,1%	14,7%	14,7%	23,5%
	Doprava, informácie	2,1%	9,3%	19,6%	16,5%	18,6%	34,0%
	Obchodné služby	1,6%	7,1%	33,5%	18,0%	19,3%	20,5%
	Ostatné služby	0,0%	7,8%	22,1%	23,4%	24,7%	22,1%
Kraj sídla	Bratislavský	1,4%	8,2%	33,3%	18,7%	19,4%	19,0%
	Trnavský	2,1%	12,4%	38,1%	14,4%	15,5%	17,5%
	Nitriansky	0,0%	7,5%	31,8%	17,8%	21,5%	21,5%
	Trenčiansky	2,3%	11,4%	23,9%	28,4%	13,6%	20,5%
	Banskobystrický	1,1%	6,7%	24,7%	11,2%	24,7%	31,5%
	Žilinský	0,9%	9,6%	29,8%	18,4%	21,9%	19,3%
	Prešovský	0,9%	5,6%	38,3%	13,1%	17,8%	24,3%
	Košický	0,0%	6,7%	34,6%	9,6%	18,3%	30,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	1,6%	9,2%	32,8%	14,4%	18,4%	23,6%
	MSP - právnické osoby	0,9%	8,1%	32,1%	17,6%	19,5%	21,7%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	0,0%	10,8%	39,8%	16,1%	16,1%	17,2%
	Od 3 do 5 rokov	0,9%	17,8%	30,8%	27,1%	10,3%	13,1%
	Od 6 do 9 rokov	0,8%	8,0%	35,2%	20,8%	21,6%	13,6%
	10 a viac rokov	1,3%	6,7%	31,0%	14,5%	20,6%	25,9%
Pohlavie	Muž	1,2%	9,5%	34,3%	15,6%	18,7%	20,7%
	Žena	1,0%	6,8%	29,2%	18,6%	19,9%	24,4%

Prevládajúcu spokojnosť s podmienkami na podnikanie v období začatia podnikania vyjadrili v prieskume predovšetkým stredné podniky (77,0%), ďalej MSP pôsobiacich v odvetviach ostatné služby (76,7%) a obchodné služby (73,1%), hlavne so sídlom v Trenčianskom kraji (80,7%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (76,8%), najmä podnikateľky ženy (71,8%).

Prevládajúcu nespokojnosť s podmienkami na podnikanie v období začatia podnikania deklarovali v prieskume predovšetkým mikropodniky (31,4%), ďalej firmy pôsobiace v sektore stavebníctva (36,2%), hlavne podnikatelia z Košického kraja (40,3%), MSP-PO (30,0%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (43,0%), predovšetkým podnikajúci muži (30,8%).

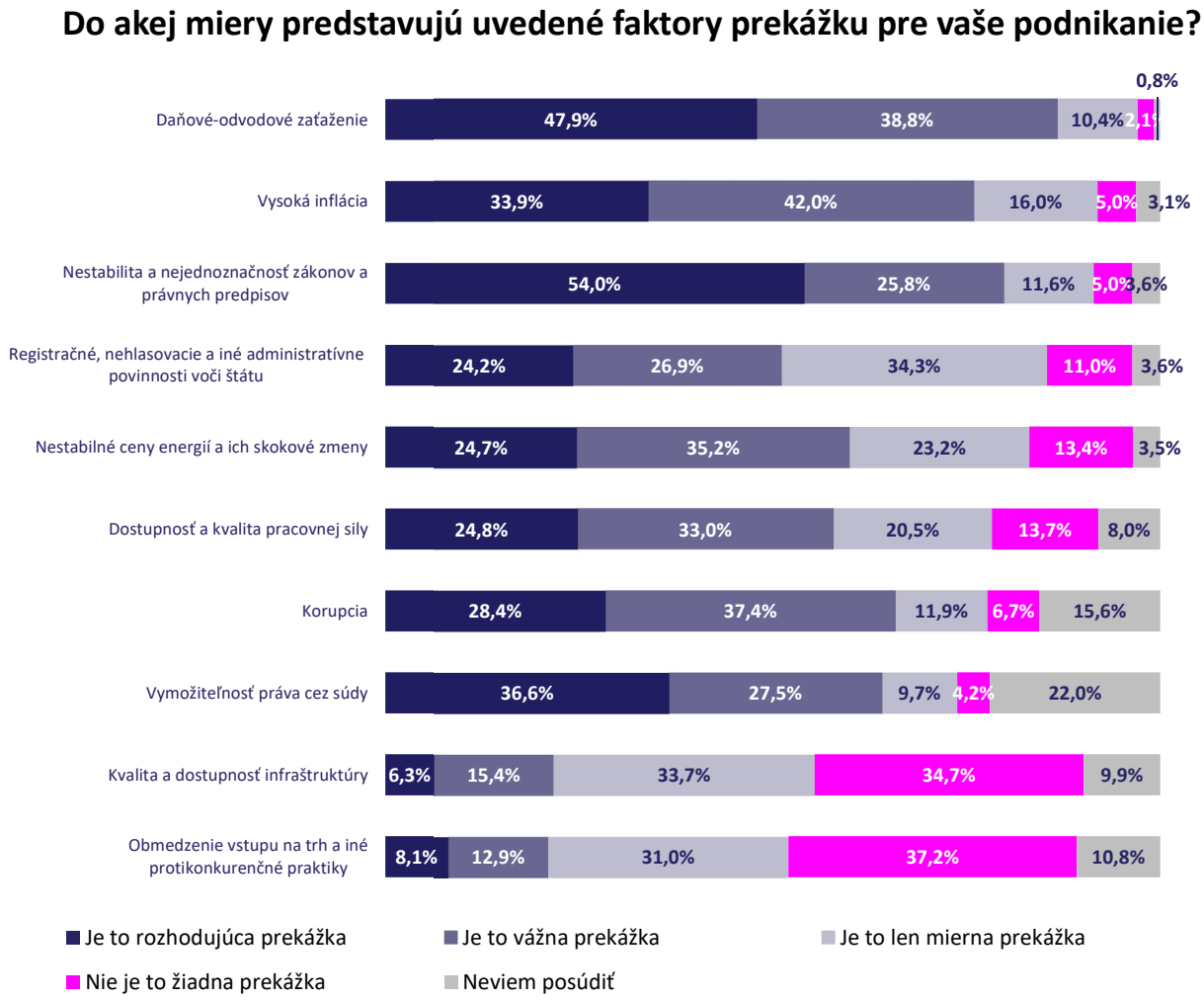
Tabuľka 2: **Spokojnosť s podmienkami pre podnikanie na Slovensku v období začatia podnikania**

Riadkové %	Kategória	1 - maximálna spokojnosť	2	3	4	5	6 - maximálna nespokojnosť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**12,9%**	**24,2%**	**33,1%**	**11,6%**	**13,1%**	**5,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	13,8%	22,1%	32,7%	11,8%	14,4%	5,2%
	Malý podnik (10-49)	11,8%	25,5%	34,9%	12,3%	10,4%	5,2%
	Stredný podnik (50-249)	9,0%	36,0%	32,0%	9,0%	10,0%	4,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	3,0%	12,1%	57,6%	12,1%	15,2%	0,0%
	Priemysel	14,4%	27,3%	28,0%	15,9%	9,8%	4,5%
	Stavebníctvo	10,6%	19,1%	34,0%	12,1%	17,7%	6,4%
	Obchod	12,8%	24,4%	30,5%	11,6%	16,5%	4,3%
	Ubytovanie a stravovanie	20,6%	14,7%	32,4%	17,6%	8,8%	5,9%
	Doprava, informácie	23,7%	22,7%	23,7%	10,3%	11,3%	8,2%
	Obchodné služby	10,9%	25,2%	37,0%	10,6%	11,5%	5,0%
	Ostatné služby	10,4%	35,1%	31,2%	6,5%	13,0%	3,9%
Kraj sídla	Bratislavský	12,6%	27,6%	34,7%	9,5%	12,6%	3,1%
	Trnavský	27,8%	19,6%	24,7%	9,3%	13,4%	5,2%
	Nitriansky	10,3%	24,3%	33,6%	13,1%	15,9%	2,8%
	Trenčiansky	11,4%	27,3%	42,0%	6,8%	8,0%	4,5%
	Banskobystrický	12,4%	23,6%	31,5%	11,2%	9,0%	12,4%
	Žilinský	9,6%	24,6%	36,0%	12,3%	12,3%	5,3%
	Prešovský	11,2%	21,5%	29,0%	21,5%	9,3%	7,5%
	Košický	9,6%	19,2%	30,8%	11,5%	24,0%	4,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	20,4%	16,8%	33,6%	12,8%	12,8%	3,6%
	MSP - právnické osoby	10,4%	26,7%	32,9%	11,2%	13,2%	5,6%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	4,3%	20,4%	32,3%	22,6%	11,8%	8,6%
	Od 3 do 5 rokov	12,1%	15,9%	35,5%	10,3%	21,5%	4,7%
	Od 6 do 9 rokov	12,8%	23,2%	40,8%	8,8%	10,4%	4,0%
	10 a viac rokov	14,2%	26,2%	31,4%	10,8%	12,4%	4,9%
Pohlavie	Muž	12,1%	22,4%	34,7%	11,4%	13,9%	5,5%
	Žena	14,1%	27,0%	30,7%	11,8%	11,8%	4,5%

2.2. Prekážky pre fungovanie a ďalší rast podnikania

Pre MSP je pri fungovaní a ďalšom raste podnikania **najvýznamnejšou prekážkou daňové-odvodové zaťaženie.** Tento faktor považuje za miernu, vážnu alebo rozhodujúcu prekážku až 97,1% respondentov. Pre 47,9% MSP je daňové-odvodové zaťaženie rozhodujúcou prekážkou v podnikaní na Slovensku.

Graf 9: **Prekážky podnikania**

N=1000 respondentov

Z výsledkov ďalej vyplýva, že MSP považujú za významnú prekážku aj **vysokú mieru inflácie** (91,9%) a viac ako tretina respondentov MSP (33,9%) vníma vysokú mieru inflácie ako rozhodujúcu prekážku podnikania na Slovensku. Treťou významnou prekážkou je **nestabilita a nejednoznačnosť zákonov a právnych predpisov** (91,4%). Až pre 54,0% MSP je nestabilita a nejednoznačnosť zákonov a právnych predpisov rozhodujúcou prekážkou podnikania. Za významnú prekážku považujú MSP aj **registračné, nahlasovacie a iné administratívne povinnosti voči štátu** (85,4%). **Nestabilné ceny energií a ich skokové ceny** sú prekážkou pre 83,1% MSP. Rozhodujúcou prekážkou sú nestabilné ceny energií pre 24,7% MSP. Sektor MSP neustále pociťuje problémy aj na pracovnom trhu. **Problém s dostupnosťou a kvalitou pracovnej sily** označilo za prekážku až 78,3% oslovených MSP. Medzi významnejšie bariéry

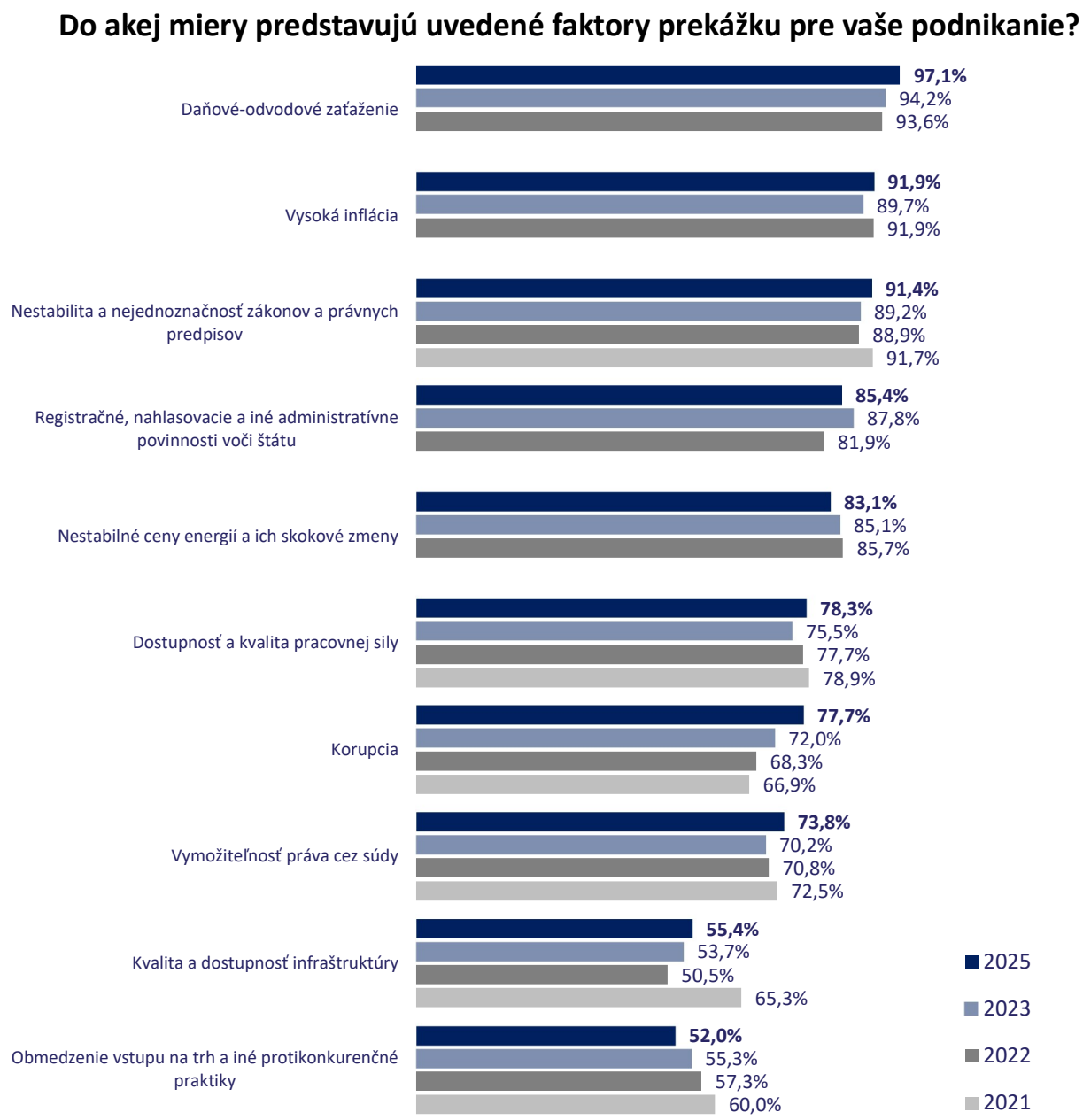
v podnikaní na Slovensku respondenti zaradili tiež korupciu (77,7%) a vymožiteľnosť práva cez súdy (73,8%). **Kvalitu a dostupnosť infraštruktúry** na Slovensku považuje za prekážku viac ako polovica (55,4%) malých a stredných podnikateľov. Pre 52,0% oslovených MSP predstavuje prekážku v podnikaní **obmedzenie vstupu na trh** a iné protikonkurenčné praktiky.

V porovnaní s rokom 2023 kleslo negatívne vnímanie najvýraznejšie pri porovnateľných faktoroch ako obmedzenie vstupu na trh a iné protikorupčne praktiky (o 5,3 percentuálneho bodu), ďalej registračné, nehlasovacie a iné administratívne povinnosti (o 2,4 percentuálne body). Pokles o 2 percentuálne body nastal ešte u nestabilných cenách energii a ich skokové ceny.

V porovnaní s rokom **2023** nastal nárast nespokojnosti nevýraznejšie u týchto faktoroch: korupcia (o 5,7 percentuálneho bodu), vymožiteľnosť práva (o 3,6 percentuálneho bodu), nestabilita a nejednoznačnosti právnych predpisov (o 3,2 percentuálneho bodu). Nárast sme ešte zaznamenali u daňovo -odvodového zaťaženia (o 2,9 percentuálneho bodu) ako aj u vysokej miery inflácie (o 2,2 percentuálneho bodu) a ešte kvality a dostupnosti infraštruktúry (o 1,7 percentuálneho bodu).

Za posledné štyri roky 2021 až 2025 sme analyzovali šesť faktorov. Dá sa konštatovať, že v štvorročnom období kontinuálne klesá nespokojnosť u štyroch faktorov, u dvoch faktoroch narástla, najvýraznejšie u korupcii (o 10,8 percentuálneho bodu), menej u vymožiteľnosti práva cez súdy (o 1,3 percentuálneho bodu). Najvýraznejší pokles sme zaznamenali u kvality a dostupnosti infraštruktúry (o 9,9 percentuálneho bodu), obmedzení vstupu na trh a iné protikorupčne praktiky (o 8 percentuálneho bodu). Pokles sme ešte zaznamenali aj u dostupnosti a kvality prac. sily (o 0,6 percentuálneho bodu) a nestability a nejednoznačnosti zákonov (o 0,3 percentuálneho bodu).

Graf 10: **Prekážky podnikania - porovnanie 2025/2023/2022/2021**

N=1000 respondentov

Daňovo-odvodové zaťaženie, ktoré za významnú prekážku podnikania označilo až 99,0% stredných podnikov, ďalej najmä MSP v sektore obchod (99,4%) a ostatné služby (98,8%), hlavne firmy zo Žilinského kraja (99,0%), MSP-PO (97,8%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky, predovšetkým podnikatelia muži (97,7%).

Tabuľka 3: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie?**
Daňové-odvodové zaťaženie

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**2,1%**	**10,4%**	**38,8%**	**47,9%**	**0,8%**	**97,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	2,8%	11,6%	37,6%	47,2%	0,7%	96,4%
	Malý podnik (10-49)	0,9%	7,5%	40,1%	50,5%	0,9%	98,1%
	Stredný podnik (50-249)	0,0%	8,0%	44,0%	47,0%	1,0%	99,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	3,0%	9,1%	39,4%	48,5%	0,0%	97,0%
	Priemysel	3,0%	11,4%	37,1%	47,7%	0,8%	96,2%
	Stavebníctvo	2,1%	18,4%	37,6%	41,1%	0,7%	97,1%
	Obchod	0,0%	6,1%	42,7%	50,6%	0,6%	99,4%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	8,8%	38,2%	47,1%	0,0%	94,1%
	Doprava, informácie	2,1%	12,4%	36,1%	48,5%	1,0%	97,0%
	Obchodné služby	2,8%	7,8%	39,4%	49,1%	0,9%	96,3%
	Ostatné služby	0,0%	13,0%	36,4%	49,4%	1,3%	98,8%
Kraj sídla	Bratislavský	2,7%	8,8%	40,8%	46,6%	1,0%	96,2%
	Trnavský	1,0%	19,6%	37,1%	41,2%	1,0%	97,9%
	Nitriansky	1,9%	10,3%	37,4%	50,5%	0,0%	98,2%
	Trenčiansky	2,3%	9,1%	35,2%	52,3%	1,1%	96,6%
	Banskobystrický	3,4%	9,0%	39,3%	46,1%	2,2%	94,4%
	Žilinský	0,0%	9,6%	36,8%	52,6%	0,9%	99,0%
	Prešovský	1,9%	7,5%	43,9%	46,7%	0,0%	98,1%
	Košický	2,9%	12,5%	35,6%	49,0%	0,0%	97,1%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	4,4%	14,8%	37,2%	42,8%	0,8%	94,8%
	MSP - právnické osoby	1,3%	8,9%	39,3%	49,6%	0,8%	97,8%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	0,0%	8,6%	45,2%	46,2%	0,0%	100,0%
	Od 3 do 5 rokov	3,7%	14,0%	36,4%	45,8%	0,0%	96,2%
	Od 6 do 9 rokov	2,4%	10,4%	37,6%	48,8%	0,8%	96,8%
	10 a viac rokov	2,1%	10,1%	38,5%	48,3%	1,0%	96,9%
Pohlavie	Muž	1,8%	9,1%	41,3%	47,3%	0,5%	97,7%
	Žena	2,5%	12,3%	35,0%	48,9%	1,3%	96,2%

Ďalším novým faktorom, ktorý má výrazný vplyv na podnikanie MSP u nás je **vysoká inflácia**, ktorú za prekážku označilo až 96,0% stredných podnikov, najmä firmy v sektore obchod (93,8%), resp. doprava, informácie (93,8%), hlavne z Nitrianskeho kraja (97,2%), MSP-PO (93,4%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (92,4%), predovšetkým podnikatelia muži (92,4%).

Tabuľka 4: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie?**
Vysoká inflácia

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**5,0%**	**16,0%**	**42,0%**	**33,9%**	**3,1%**	**91,9%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	5,4%	16,3%	40,1%	35,0%	3,2%	91,4%
	Malý podnik (10-49)	5,2%	15,1%	45,3%	31,1%	3,3%	91,5%
	Stredný podnik (50-249)	2,0%	16,0%	48,0%	32,0%	2,0%	96,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	0,0%	30,3%	33,3%	18,2%	18,2%	81,8%
	Priemysel	3,8%	15,2%	47,0%	31,1%	3,0%	93,3%
	Stavebníctvo	7,1%	17,0%	41,1%	33,3%	1,4%	91,4%
	Obchod	3,7%	14,0%	38,4%	41,5%	2,4%	93,9%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	5,9%	61,8%	23,5%	2,9%	91,2%
	Doprava, informácie	3,1%	20,6%	39,2%	34,0%	3,1%	93,8%
	Obchodné služby	6,2%	14,9%	41,3%	34,8%	2,8%	91,0%
	Ostatné služby	5,2%	16,9%	44,2%	31,2%	2,6%	92,3%
Kraj sídla	Bratislavský	6,5%	15,3%	40,1%	32,7%	5,4%	88,1%
	Trnavský	6,2%	9,3%	48,5%	34,0%	2,1%	91,8%
	Nitriansky	1,9%	11,2%	46,7%	39,3%	0,9%	97,2%
	Trenčiansky	3,4%	28,4%	34,1%	31,8%	2,3%	94,3%
	Banskobystrický	0,0%	15,7%	38,2%	42,7%	3,4%	96,6%
	Žilinský	4,4%	14,9%	43,9%	32,5%	4,4%	91,3%
	Prešovský	8,4%	16,8%	43,0%	31,8%	0,0%	91,6%
	Košický	5,8%	19,2%	43,3%	29,8%	1,9%	92,3%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	8,8%	14,4%	37,2%	35,6%	4,0%	87,2%
	MSP - právnické osoby	3,7%	16,5%	43,6%	33,3%	2,8%	93,4%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	9,7%	16,1%	38,7%	35,5%	0,0%	90,3%
	Od 3 do 5 rokov	5,6%	20,6%	48,6%	21,5%	3,7%	90,7%
	Od 6 do 9 rokov	4,0%	12,8%	48,8%	29,6%	4,8%	91,2%
	10 a viac rokov	4,4%	15,9%	40,1%	36,4%	3,1%	92,4%
Pohlavie	Muž	5,3%	14,3%	43,8%	34,3%	2,3%	92,4%
	Žena	4,5%	18,6%	39,3%	33,2%	4,3%	91,1%

Nestabilita a nejednoznačnosť legislatívnych noriem vytvára prekážku pre fungovanie a ďalší rast podnikania predovšetkým medzi mikropodnikmi (92,1%), ďalej v sektore pôdohospodárstvo (94,0%), hlavne so sídlom v Košickom kraji (96,2%), resp. v Žilinskom kraji (93,0%), FO-podnikatelia (92,4%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (94,6%), najmä podnikateľky ženy (94,4%).

Tabuľka 5: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Nestabilita a nejednoznačnosť zákonov a právnych predpisov**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**5,0%**	**11,6%**	**25,8%**	**54,0%**	**3,6%**	**91,4%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	5,1%	10,5%	26,2%	55,4%	2,9%	92,1%
	Malý podnik (10-49)	4,7%	15,1%	23,6%	51,9%	4,7%	90,6%
	Stredný podnik (50-249)	5,0%	12,0%	28,0%	49,0%	6,0%	89,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	0,0%	15,2%	33,3%	45,5%	6,1%	94,0%
	Priemysel	4,5%	16,7%	26,5%	50,0%	2,3%	93,2%
	Stavebníctvo	2,1%	16,3%	33,3%	45,4%	2,8%	95,0%
	Obchod	3,0%	7,3%	28,0%	58,5%	3,0%	93,8%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	8,8%	35,3%	41,2%	8,8%	85,3%
	Doprava, informácie	5,2%	14,4%	20,6%	55,7%	4,1%	90,7%
	Obchodné služby	6,5%	8,7%	20,8%	59,9%	4,0%	89,4%
	Ostatné služby	10,4%	11,7%	26,0%	49,4%	2,6%	87,1%
Kraj sídla	Bratislavský	4,8%	13,3%	28,2%	51,0%	2,7%	92,5%
	Trnavský	5,2%	12,4%	28,9%	46,4%	7,2%	87,7%
	Nitriansky	5,6%	7,5%	18,7%	61,7%	6,5%	87,9%
	Trenčiansky	6,8%	11,4%	31,8%	46,6%	3,4%	89,8%
	Banskobystrický	5,6%	10,1%	18,0%	64,0%	2,2%	92,1%
	Žilinský	2,6%	14,0%	24,6%	54,4%	4,4%	93,0%
	Prešovský	8,4%	7,5%	27,1%	55,1%	1,9%	89,7%
	Košický	1,9%	13,5%	25,0%	57,7%	1,9%	96,2%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	6,4%	15,2%	26,0%	51,2%	1,2%	92,4%
	MSP - právnické osoby	4,5%	10,4%	25,7%	54,9%	4,4%	91,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	5,4%	7,5%	35,5%	51,6%	0,0%	94,6%
	Od 3 do 5 rokov	5,6%	18,7%	15,9%	56,1%	3,7%	90,7%
	Od 6 do 9 rokov	6,4%	10,4%	28,0%	52,0%	3,2%	90,4%
	10 a viac rokov	4,6%	11,3%	25,6%	54,4%	4,1%	91,3%
Pohlavie	Muž	6,1%	10,8%	25,4%	53,2%	4,5%	89,4%
	Žena	3,3%	12,8%	26,4%	55,2%	2,3%	94,4%

Registračné, nahlasovacie a iné administratívne povinnosti voči štátu vnímajú ako prekážku hlavne stredné podniky (88,0%). Z pohľadu odvetvovej príslušnosti s tým majú problém najmä podnikatelia v sektore obchod (89,6%), hlavne MSP zo Žilinského kraja (90,4%), MSP-PO (86,8%), predovšetkým MSP podnikajúci menej ako 3 roky (89,2%), predovšetkým podnikatelia muži (86,0%).

Tabuľka 6: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Registračné, nahlasovacie a iné administratívne povinnosti voči štátu**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**11,0%**	**34,3%**	**26,9%**	**24,2%**	**3,6%**	**85,4%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	11,5%	35,3%	25,9%	23,7%	3,6%	84,9%
	Malý podnik (10-49)	10,8%	29,2%	34,4%	22,2%	3,3%	85,8%
	Stredný podnik (50-249)	8,0%	38,0%	18,0%	32,0%	4,0%	88,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	51,5%	12,1%	21,2%	3,0%	84,8%
	Priemysel	12,9%	29,5%	32,6%	18,2%	6,8%	80,3%
	Stavebníctvo	11,3%	38,3%	24,8%	20,6%	5,0%	83,7%
	Obchod	7,9%	31,7%	33,5%	24,4%	2,4%	89,6%
	Ubytovanie a stravovanie	8,8%	47,1%	14,7%	17,6%	11,8%	79,4%
	Doprava, informácie	11,3%	32,0%	24,7%	28,9%	3,1%	85,6%
	Obchodné služby	11,5%	32,9%	24,2%	29,2%	2,2%	86,3%
	Ostatné služby	11,7%	36,4%	32,5%	18,2%	1,3%	87,1%
Kraj sídla	Bratislavský	11,9%	31,3%	29,9%	23,1%	3,7%	84,3%
	Trnavský	14,4%	20,6%	30,9%	27,8%	6,2%	79,3%
	Nitriansky	10,3%	47,7%	19,6%	21,5%	0,9%	88,8%
	Trenčiansky	13,6%	27,3%	23,9%	31,8%	3,4%	83,0%
	Banskobystrický	5,6%	32,6%	23,6%	28,1%	10,1%	84,3%
	Žilinský	7,9%	38,6%	23,7%	28,1%	1,8%	90,4%
	Prešovský	11,2%	39,3%	30,8%	17,8%	0,9%	87,9%
	Košický	11,5%	39,4%	26,9%	19,2%	2,9%	85,5%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	15,2%	35,2%	25,2%	20,8%	3,6%	81,2%
	MSP - právnické osoby	9,6%	34,0%	27,5%	25,3%	3,6%	86,8%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	10,8%	38,7%	20,4%	30,1%	0,0%	89,2%
	Od 3 do 5 rokov	16,8%	44,9%	25,2%	12,1%	0,9%	82,2%
	Od 6 do 9 rokov	6,4%	43,2%	28,0%	16,0%	6,4%	87,2%
	10 a viac rokov	11,0%	30,4%	27,9%	26,8%	4,0%	85,1%
Pohlavie	Muž	11,3%	35,0%	27,5%	23,5%	2,7%	86,0%
	Žena	10,6%	33,2%	25,9%	25,2%	5,0%	84,3%

Nestabilné ceny energií a ich skokové ceny sú prekážkou najmä pre stredné podniky (88,0%), ďalej MSP firmy v sektore priemysel (89,3%), najmä pre podnikateľov z Trenčianskeho kraja (86,4%), MSP-PO (83,4%), predovšetkým MSP podnikajúci 10 a viac rokov (85,9%), najmä podnikajúce ženy (83,8%).

Tabuľka 7: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Nestabilné ceny energií a ich skokové zmeny**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**13,4%**	**23,2%**	**35,2%**	**24,7%**	**3,5%**	**83,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	14,5%	23,3%	34,6%	24,3%	3,3%	82,2%
	Malý podnik (10-49)	12,7%	24,5%	35,4%	24,1%	3,3%	84,0%
	Stredný podnik (50-249)	7,0%	20,0%	39,0%	29,0%	5,0%	88,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	24,2%	33,3%	15,2%	24,2%	3,0%	72,7%
	Priemysel	9,1%	17,4%	47,7%	24,2%	1,5%	89,3%
	Stavebníctvo	9,2%	32,6%	34,0%	20,6%	3,5%	87,2%
	Obchod	5,5%	19,5%	41,5%	28,0%	5,5%	89,0%
	Ubytovanie a stravovanie	20,6%	14,7%	32,4%	29,4%	2,9%	76,5%
	Doprava, informácie	18,6%	19,6%	35,1%	20,6%	6,2%	75,3%
	Obchodné služby	15,2%	23,3%	32,6%	26,4%	2,5%	82,3%
	Ostatné služby	23,4%	27,3%	23,4%	22,1%	3,9%	72,8%
Kraj sídla	Bratislavský	13,3%	25,2%	32,3%	23,8%	5,4%	81,3%
	Trnavský	15,5%	21,6%	36,1%	22,7%	4,1%	80,4%
	Nitriansky	15,0%	15,0%	38,3%	30,8%	0,9%	84,1%
	Trenčiansky	10,2%	27,3%	38,6%	20,5%	3,4%	86,4%
	Banskobystrický	14,6%	22,5%	31,5%	29,2%	2,2%	83,2%
	Žilinský	14,0%	27,2%	37,7%	17,5%	3,5%	82,4%
	Prešovský	12,1%	21,5%	39,3%	24,3%	2,8%	85,1%
	Košický	12,5%	22,1%	32,7%	30,8%	1,9%	85,6%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	16,4%	22,0%	39,2%	21,2%	1,2%	82,4%
	MSP - právnické osoby	12,4%	23,6%	33,9%	25,9%	4,3%	83,4%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	16,1%	38,7%	22,6%	20,4%	2,2%	81,7%
	Od 3 do 5 rokov	19,6%	23,4%	33,6%	18,7%	4,7%	75,7%
	Od 6 do 9 rokov	23,2%	24,8%	29,6%	20,8%	1,6%	75,2%
	10 a viac rokov	10,2%	20,7%	38,2%	27,0%	3,9%	85,9%
Pohlavie	Muž	14,4%	22,2%	36,8%	23,5%	3,0%	82,5%
	Žena	11,8%	24,7%	32,7%	26,4%	4,3%	83,8%

Problém s dostupnosťou a kvalitou pracovnej sily narastá s veľkosťou podnikov a je to zároveň najvýznamnejší problém v prípade malých podnikov (86,8%). Dostupnosť a kvalita zamestnancov predstavuje významný problém z hľadiska odvetvia najmä pre firmy pôsobiace v sektore pôdohospodárstve (84,8%) a sektore stavebníctva (83,0%), hlavne pre podniky so sídlom v Banskobystrickom kraji (87,7%), MSP-PO (79,0%), predovšetkým MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (80,4%), najmä podnikajúce ženy (81,0%).

Tabuľka 8: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Dostupnosť a kvality pracovnej sily**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**13,7%**	**20,5%**	**33,0%**	**24,8%**	**8,0%**	**78,3%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	15,8%	21,8%	30,8%	23,3%	8,3%	75,9%
	Malý podnik (10-49)	6,6%	18,4%	37,7%	30,7%	6,6%	86,8%
	Stredný podnik (50-249)	14,0%	16,0%	38,0%	23,0%	9,0%	77,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	12,1%	30,3%	42,4%	3,0%	84,8%
	Priemysel	11,4%	19,7%	35,6%	26,5%	6,8%	81,8%
	Stavebníctvo	10,6%	24,1%	38,3%	20,6%	6,4%	83,0%
	Obchod	15,2%	22,0%	31,7%	25,6%	5,5%	79,3%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	23,5%	32,4%	26,5%	11,8%	82,4%
	Doprava, informácie	10,3%	20,6%	36,1%	21,6%	11,3%	78,3%
	Obchodné služby	14,3%	21,7%	29,2%	25,8%	9,0%	76,7%
	Ostatné služby	26,0%	9,1%	35,1%	19,5%	10,4%	63,7%
Kraj sídla	Bratislavský	17,3%	24,8%	32,7%	18,0%	7,1%	75,5%
	Trnavský	12,4%	20,6%	33,0%	18,6%	15,5%	72,2%
	Nitriansky	16,8%	11,2%	29,9%	33,6%	8,4%	74,7%
	Trenčiansky	13,6%	15,9%	26,1%	34,1%	10,2%	76,1%
	Banskobystrický	6,7%	27,0%	29,2%	31,5%	5,6%	87,7%
	Žilinský	12,3%	18,4%	29,8%	32,5%	7,0%	80,7%
	Prešovský	11,2%	23,4%	39,3%	22,4%	3,7%	85,1%
	Košický	11,5%	15,4%	43,3%	21,2%	8,7%	79,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	12,0%	18,4%	36,4%	21,6%	11,6%	76,4%
	MSP - právnické osoby	14,3%	21,2%	31,9%	25,9%	6,8%	79,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	24,7%	19,4%	31,2%	16,1%	8,6%	66,7%
	Od 3 do 5 rokov	13,1%	23,4%	25,2%	31,8%	6,5%	80,4%
	Od 6 do 9 rokov	12,0%	19,2%	35,2%	23,2%	10,4%	77,6%
	10 a viac rokov	12,6%	20,4%	34,1%	25,2%	7,7%	79,7%
Pohlavie	Muž	14,8%	21,1%	31,7%	23,7%	8,8%	76,5%
	Žena	12,1%	19,6%	35,0%	26,4%	6,8%	81,0%

Korupciu považujú za prekážku podnikania predovšetkým zástupcovia malých podnikov (83,1%), ďalej firmy v sektore stavebníctvo (82,9%), hlavne so sídlom v Košickom kraji (84,6%), MSP-PO (78,6%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (81,7%), najmä podnikajúce ženy (78,6%).

Tabuľka 9: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Korupcia**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**6,7%**	**11,9%**	**37,4%**	**28,4%**	**15,6%**	**77,7%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	6,0%	10,9%	36,5%	29,7%	17,0%	77,1%
	Malý podnik (10-49)	6,1%	17,0%	42,5%	23,6%	10,8%	83,1%
	Stredný podnik (50-249)	13,0%	8,0%	33,0%	30,0%	16,0%	71,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	3,0%	24,2%	21,2%	30,3%	21,2%	75,7%
	Priemysel	12,9%	12,9%	37,9%	18,2%	18,2%	69,0%
	Stavebníctvo	2,8%	16,3%	40,4%	26,2%	14,2%	82,9%
	Obchod	7,9%	9,8%	41,5%	31,1%	9,8%	82,4%
	Ubytovanie a stravovanie	14,7%	11,8%	41,2%	23,5%	8,8%	76,5%
	Doprava, informácie	7,2%	11,3%	34,0%	28,9%	18,6%	74,2%
	Obchodné služby	5,6%	10,6%	35,1%	33,2%	15,5%	78,9%
	Ostatné služby	2,6%	7,8%	41,6%	24,7%	23,4%	74,1%
Kraj sídla	Bratislavský	4,8%	13,6%	35,4%	29,3%	17,0%	78,3%
	Trnavský	6,2%	9,3%	36,1%	36,1%	12,4%	81,5%
	Nitriansky	9,3%	12,1%	35,5%	21,5%	21,5%	69,1%
	Trenčiansky	4,5%	12,5%	44,3%	25,0%	13,6%	81,8%
	Banskobystrický	6,7%	6,7%	30,3%	37,1%	19,1%	74,1%
	Žilinský	11,4%	8,8%	36,0%	29,8%	14,0%	74,6%
	Prešovský	7,5%	17,8%	40,2%	19,6%	15,0%	77,6%
	Košický	5,8%	10,6%	45,2%	28,8%	9,6%	84,6%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	6,8%	14,8%	33,2%	26,8%	18,4%	74,8%
	MSP - právnické osoby	6,7%	10,9%	38,8%	28,9%	14,7%	78,6%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	6,5%	9,7%	47,3%	24,7%	11,8%	81,7%
	Od 3 do 5 rokov	7,5%	15,0%	43,0%	17,8%	16,8%	75,8%
	Od 6 do 9 rokov	4,0%	14,4%	33,6%	29,6%	18,4%	77,6%
	10 a viac rokov	7,1%	11,3%	35,9%	30,4%	15,4%	77,6%
Pohlavie	Muž	6,8%	10,8%	37,3%	29,0%	16,1%	77,1%
	Žena	6,5%	13,6%	37,5%	27,5%	14,9%	78,6%

Vymožiteľnosť práva cez súdy vnímajú ako problematickú oblasť podnikateľského prostredia hlavne malé podniky (75,9%), ďalej podnikatelia z odvetvia priemysel (81,8%), predovšetkým so sídlom v Banskobystrickom kraji (79,8%), resp. v Prešovskom kraji (79,5%), MSP-PO (74,1%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (76,7%), predovšetkým podnikatelia muži (75,0%).

Tabuľka 10: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Vymožiteľnosť práva cez súdy**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**4,2%**	**9,7%**	**27,5%**	**36,6%**	**22,0%**	**73,8%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	3,5%	9,2%	28,5%	36,5%	22,4%	74,2%
	Malý podnik (10-49)	6,6%	11,3%	26,4%	38,2%	17,5%	75,9%
	Stredný podnik (50-249)	4,0%	10,0%	23,0%	34,0%	29,0%	67,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	3,0%	18,2%	24,2%	30,3%	24,2%	72,7%
	Priemysel	3,0%	8,3%	31,1%	42,4%	15,2%	81,8%
	Stavebníctvo	4,3%	22,0%	19,1%	36,2%	18,4%	77,3%
	Obchod	1,2%	3,0%	31,7%	36,0%	28,0%	70,7%
	Ubytovanie a stravovanie	0,0%	8,8%	38,2%	29,4%	23,5%	76,4%
	Doprava, informácie	6,2%	11,3%	23,7%	38,1%	20,6%	73,1%
	Obchodné služby	5,6%	9,0%	28,0%	36,6%	20,8%	73,6%
	Ostatné služby	6,5%	1,3%	27,3%	32,5%	32,5%	61,1%
Kraj sídla	Bratislavský	3,7%	12,2%	25,9%	35,7%	22,4%	73,8%
	Trnavský	4,1%	10,3%	29,9%	29,9%	25,8%	70,1%
	Nitriansky	2,8%	8,4%	27,1%	35,5%	26,2%	71,0%
	Trenčiansky	6,8%	8,0%	37,5%	29,5%	18,2%	75,0%
	Banskobystrický	2,2%	9,0%	22,5%	48,3%	18,0%	79,8%
	Žilinský	3,5%	6,1%	28,1%	42,1%	20,2%	76,3%
	Prešovský	4,7%	13,1%	27,1%	39,3%	15,9%	79,5%
	Košický	6,7%	5,8%	26,0%	33,7%	27,9%	65,5%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	4,8%	10,0%	22,4%	40,4%	22,4%	72,8%
	MSP - právnické osoby	4,0%	9,6%	29,2%	35,3%	21,9%	74,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	3,2%	11,8%	23,7%	37,6%	23,7%	73,1%
	Od 3 do 5 rokov	7,5%	13,1%	34,6%	29,0%	15,9%	76,7%
	Od 6 do 9 rokov	5,6%	10,4%	27,2%	33,6%	23,2%	71,2%
	10 a viac rokov	3,6%	8,7%	27,0%	38,2%	22,5%	73,9%
Pohlavie	Muž	4,5%	11,3%	28,2%	35,5%	20,6%	75,0%
	Žena	3,8%	7,3%	26,4%	38,3%	24,2%	72,0%

Kvalitu a dostupnosť infraštruktúry označili v prieskume ako prekážku pre fungovanie a rast podnikania predovšetkým malé podniky (58,4%), ďalej firmy v sektore priemyslu (61,3%) a hlavne podnikatelia v Prešovskom kraji (64,5%), FO-podnikatelia (58,0%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (59,1%), najmä podnikateľky ženy (59,9%).

Tabuľka 11: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Kvalita a dostupnosť infraštruktúry**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**34,7%**	**33,7%**	**15,4%**	**6,3%**	**9,9%**	**55,4%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	36,0%	34,4%	15,0%	5,8%	8,7%	55,2%
	Malý podnik (10-49)	31,6%	31,1%	17,9%	9,4%	9,9%	58,4%
	Stredný podnik (50-249)	32,0%	34,0%	13,0%	3,0%	18,0%	50,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	36,4%	33,3%	18,2%	6,1%	6,1%	57,6%
	Priemysel	28,8%	34,8%	18,9%	7,6%	9,8%	61,3%
	Stavebníctvo	34,0%	36,9%	14,9%	8,5%	5,7%	60,3%
	Obchod	29,9%	38,4%	13,4%	5,5%	12,8%	57,3%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	17,6%	20,6%	11,8%	11,8%	50,0%
	Doprava, informácie	35,1%	28,9%	22,7%	5,2%	8,2%	56,8%
	Obchodné služby	39,4%	32,3%	14,0%	5,3%	9,0%	51,6%
	Ostatné služby	33,8%	35,1%	7,8%	5,2%	18,2%	48,1%
Kraj sídla	Bratislavský	39,1%	32,3%	15,3%	4,4%	8,8%	52,0%
	Trnavský	44,3%	28,9%	14,4%	7,2%	5,2%	50,5%
	Nitriansky	31,8%	43,0%	10,3%	4,7%	10,3%	58,0%
	Trenčiansky	29,5%	38,6%	18,2%	2,3%	11,4%	59,1%
	Banskobystrický	32,6%	30,3%	10,1%	12,4%	14,6%	52,8%
	Žilinský	33,3%	24,6%	26,3%	5,3%	10,5%	56,2%
	Prešovský	26,2%	44,9%	10,3%	9,3%	9,3%	64,5%
	Košický	32,7%	29,8%	17,3%	8,7%	11,5%	55,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	32,0%	33,6%	15,2%	9,2%	10,0%	58,0%
	MSP - právnické osoby	35,6%	33,7%	15,5%	5,3%	9,9%	54,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	31,2%	41,9%	12,9%	4,3%	9,7%	59,1%
	Od 3 do 5 rokov	34,6%	35,5%	12,1%	2,8%	15,0%	50,4%
	Od 6 do 9 rokov	36,8%	33,6%	12,0%	1,6%	16,0%	47,2%
	10 a viac rokov	34,8%	32,3%	16,9%	8,0%	8,0%	57,2%
Pohlavie	Muž	36,2%	31,8%	15,6%	5,0%	11,4%	52,4%
	Žena	32,5%	36,5%	15,1%	8,3%	7,6%	59,9%

Obmedzenie vstupu na trh a iné protikonkurenčné praktiky považujú za prekážku podnikania predovšetkým zástupcovia stredných podnikov (56,0%), ďalej firmy pôsobiace v sektore doprava, informácie (54,6%), resp. priemysel (54,5%), hlavne podnikatelia so sídlom v Trnavskom kraji (59,8%) a predovšetkým respondenti MSP-PO (53,0%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (53,8%), predovšetkým podnikatelia muži (52,3%).

Tabuľka 12: **Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre vaše podnikanie? Obmedzenie vstupu na trh a iné protikonkurenčné praktiky**

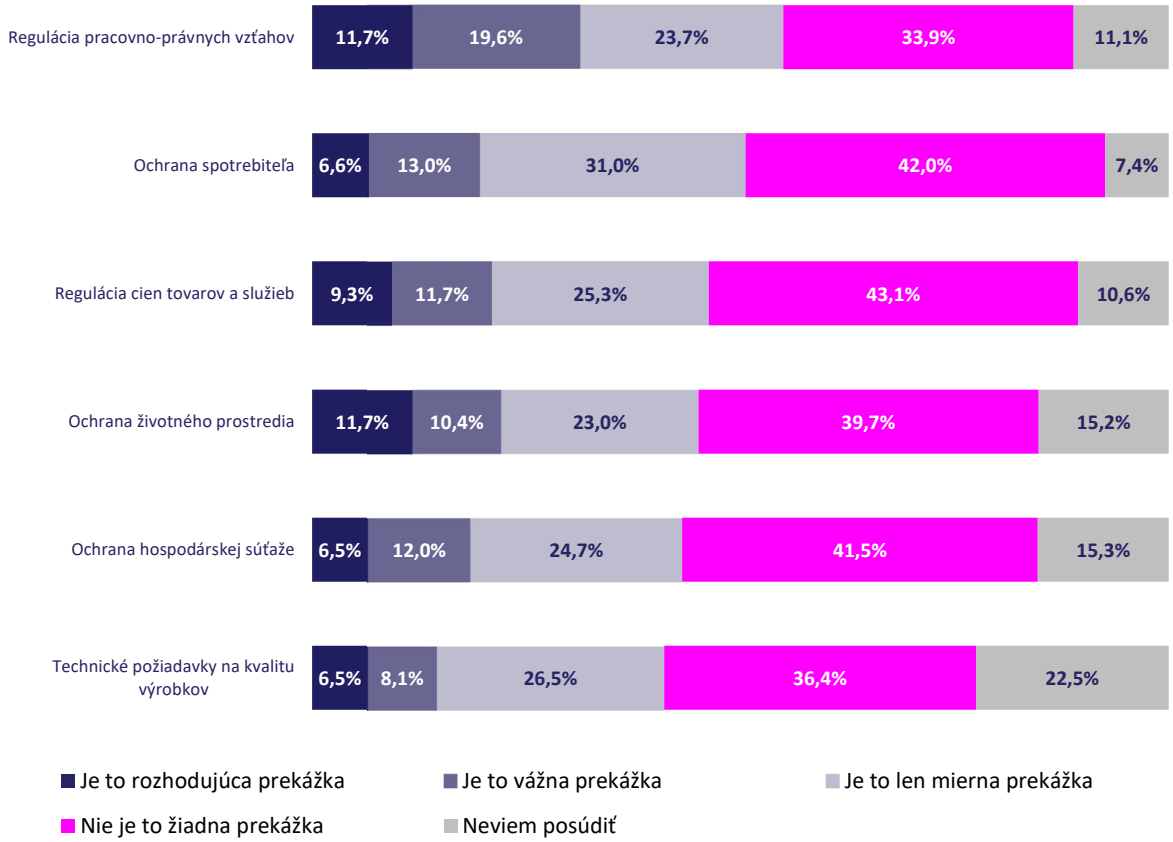
Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**37,2%**	**31,0%**	**12,9%**	**8,1%**	**10,8%**	**52,0%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	38,7%	28,8%	14,4%	7,3%	10,9%	50,5%
	Malý podnik (10-49)	34,9%	36,3%	7,5%	11,3%	9,9%	55,1%
	Stredný podnik (50-249)	32,0%	35,0%	14,0%	7,0%	12,0%	56,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	45,5%	21,2%	18,2%	9,1%	6,1%	48,5%
	Priemysel	29,5%	34,8%	13,6%	6,1%	15,9%	54,5%
	Stavebníctvo	43,3%	25,5%	19,1%	3,5%	8,5%	48,1%
	Obchod	39,0%	29,3%	13,4%	8,5%	9,8%	51,2%
	Ubytovanie a stravovanie	47,1%	20,6%	8,8%	8,8%	14,7%	38,2%
	Doprava, informácie	37,1%	33,0%	11,3%	10,3%	8,2%	54,6%
	Obchodné služby	35,4%	31,7%	11,5%	10,6%	10,9%	53,8%
	Ostatné služby	35,1%	41,6%	6,5%	5,2%	11,7%	53,3%
Kraj sídla	Bratislavský	40,1%	29,9%	9,2%	8,5%	12,2%	47,6%
	Trnavský	36,1%	26,8%	19,6%	13,4%	4,1%	59,8%
	Nitriansky	37,4%	31,8%	5,6%	5,6%	19,6%	43,0%
	Trenčiansky	36,4%	34,1%	12,5%	10,2%	6,8%	56,8%
	Banskobystrický	41,6%	32,6%	14,6%	2,2%	9,0%	49,4%
	Žilinský	30,7%	31,6%	12,3%	14,0%	11,4%	57,9%
	Prešovský	32,7%	31,8%	24,3%	1,9%	9,3%	58,0%
	Košický	38,5%	31,7%	12,5%	7,7%	9,6%	51,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	41,2%	24,8%	16,8%	7,6%	9,6%	49,2%
	MSP - právnické osoby	35,9%	33,1%	11,6%	8,3%	11,2%	53,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	45,2%	21,5%	9,7%	9,7%	14,0%	40,9%
	Od 3 do 5 rokov	37,4%	42,1%	5,6%	3,7%	11,2%	51,4%
	Od 6 do 9 rokov	34,4%	36,8%	8,0%	6,4%	14,4%	51,2%
	10 a viac rokov	36,6%	29,5%	15,4%	8,9%	9,6%	53,8%
Pohlavie	Muž	35,7%	31,7%	12,6%	8,0%	12,1%	52,3%
	Žena	39,5%	30,0%	13,4%	8,3%	8,8%	51,7%

2.3. Prekážky zásahov štátu v podnikaní

Na podnikanie MSP na Slovensku nepriaznivo pôsobia aj rôzne zásahy štátu. Pre oslovených zástupcov MSP predstavujú najväčšiu prekážku v podnikaní zásahy štátu v oblasti **regulácie pracovno-právnych vzťahov**, ktoré vníma ako miernu, vážnu alebo rozhodujúcu prekážku až 55,0% respondentov. V prípade polovice oslovených MSP (50,6%) je prekážkou **ochrana spotrebiteľa.** Pre 46,3% MSP je prekážkou **regulácia cien tovarov a služieb**. Zásahy štátu v oblasti **ochrany životného prostredia** sú prekážkou pre 45,1% podnikateľov MSP.

Graf 11: **Zásahy štátu ako prekážka v podnikaní na Slovensku**

Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku vo vašom podnikaní zásahy štátu v nasledovných oblastiach (v rámci vnútorného trhu)?

N=1000 respondentov

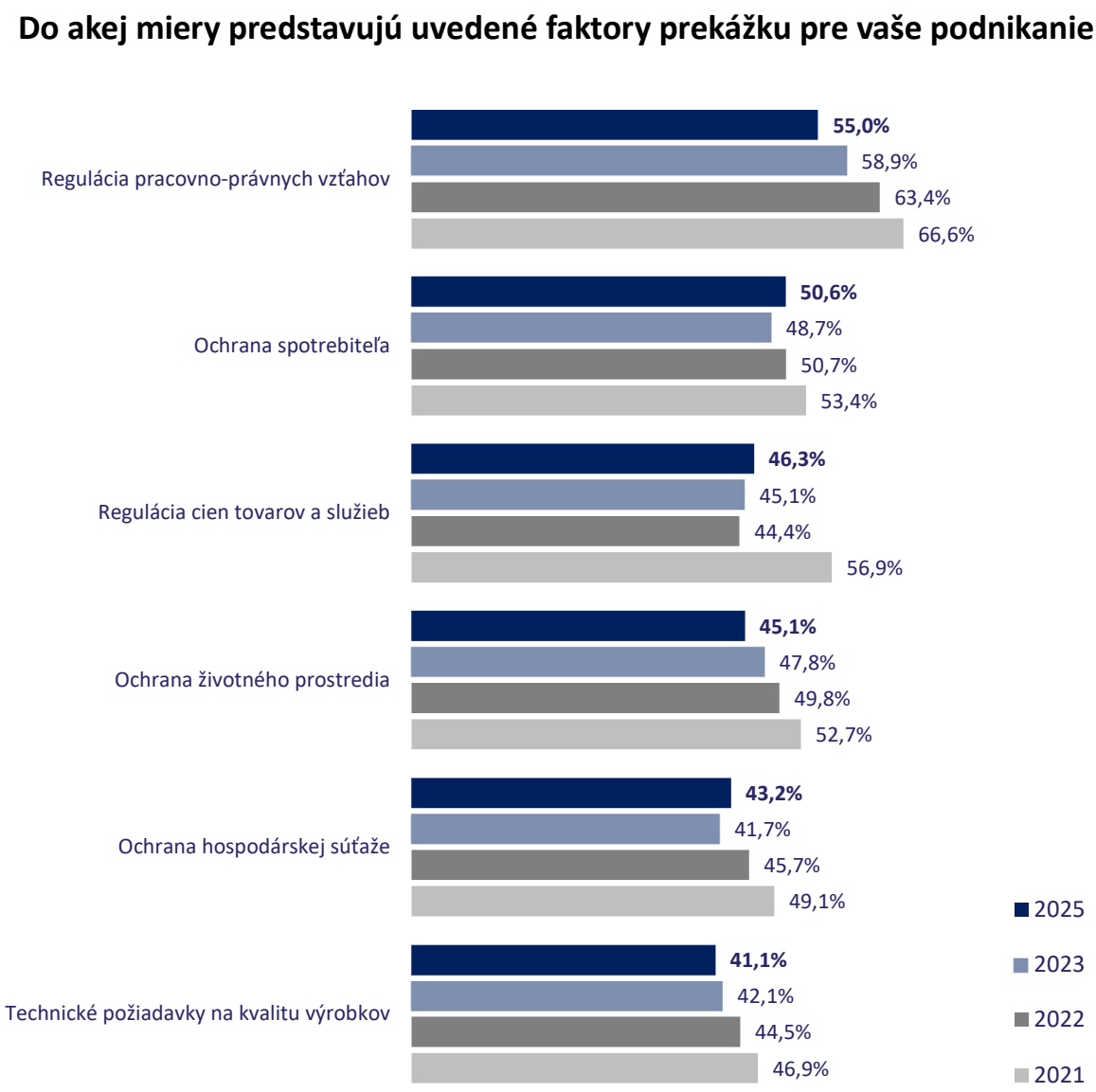
O niečo menej podnikateľov vníma ako prekážku **ochranu hospodárskej súťaže** (43,2%) MSP. Z uvedených oblastí predstavuje najmenšiu prekážku **technické požiadavky na kvalitu výrobkov** (41,1%) MSP.

V porovnaní s rokom 2023 nastal najvýraznejší pokles u faktora regulácia pracovno–právnych vzťahov (o 3,9 percentuálneho bodu. Ďalší výrazný pokles nastal u faktora ochrana životného prostredia (o 2,7 percentuálneho bodu) a faktora technické požiadavky na kvalitu výrobkov (o 1 percentuálny bod). Medziročne zvýšenie sme zaznamenali u faktora ochrana

spotrebiteľa (o 1,9 percentuálneho bodu), ochrana hospodárskej súťaže (o 1,5 percentuálneho bodu) a regulácia cien tovarov a služieb (o 1,2 percentuálneho bodu).

V období 2021 až 2025 kontinuálne klesali prekážky vnímania podnikateľov u všetkých sledovaných faktorov - najvýraznejší štvorročný pokles dosiahla prekážka regulácia pracovno-právnych vzťahov (o 11,6 percentuálneho bodu), druhy výrazný pokles zaznamenala prekážka regulácia cien tovarov a služieb (o 10,6 percentuálneho bodu), ďalej ochrana životného prostredia (o 7,6 percentuálneho bodu) a ochrana hospodárskej súťaže (o 5,9 percentuálneho bodu), nasledovaná prekážkou technických požiadaviek na kvalitu výrobkov (o 5,8 percentuálneho bodu), nasledovanou ochrannou spotrebiteľa (o 2,8 percentuálneho bodu).

Graf 12: **Zásahy štátu ako prekážka v podnikaní na Slovensku 2025/2023/2022/2021**

N=1000 respondentov

Reguláciu pracovno-právnych vzťahov zo strany štátu považujú za prekážku vo zvýšenej miere najmä malé podniky (56,1%), ďalej firmy pôsobiace v sektore priemyslu (68,2%), hlavne podniky so sídlom v Trenčianskom kraji (56,8%), resp. v Bratislavskom kraji (56,4%)

a respondenti MSP-PO (55,4%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (58,2%), predovšetkým podnikajúci muži (55,8%).

Tabuľka 13: **Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Regulácia pracovno-právnych vzťahov**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**33,9%**	**23,7%**	**19,6%**	**11,7%**	**11,1%**	**55,0%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	32,7%	23,3%	20,6%	11,2%	12,2%	55,1%
	Malý podnik (10-49)	37,7%	26,4%	19,3%	10,4%	6,1%	56,1%
	Stredný podnik (50-249)	34,0%	21,0%	13,0%	18,0%	14,0%	52,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	36,4%	18,2%	9,1%	15,2%	21,2%	42,5%
	Priemysel	23,5%	37,9%	22,7%	7,6%	8,3%	68,2%
	Stavebníctvo	29,1%	31,2%	22,7%	7,1%	9,9%	61,0%
	Obchod	31,7%	23,8%	21,3%	12,2%	11,0%	57,3%
	Ubytovanie a stravovanie	32,4%	17,6%	23,5%	5,9%	20,6%	47,0%
	Doprava, informácie	37,1%	22,7%	17,5%	10,3%	12,4%	50,5%
	Obchodné služby	37,0%	18,9%	20,2%	14,0%	9,9%	53,1%
	Ostatné služby	48,1%	11,7%	7,8%	19,5%	13,0%	39,0%
Kraj sídla	Bratislavský	33,0%	26,2%	20,7%	9,5%	10,5%	56,4%
	Trnavský	37,1%	20,6%	19,6%	8,2%	14,4%	48,4%
	Nitriansky	32,7%	24,3%	13,1%	17,8%	12,1%	55,2%
	Trenčiansky	33,0%	28,4%	12,5%	15,9%	10,2%	56,8%
	Banskobystrický	38,2%	24,7%	22,5%	7,9%	6,7%	55,1%
	Žilinský	36,0%	12,3%	26,3%	17,5%	7,9%	56,1%
	Prešovský	25,2%	29,9%	18,7%	7,5%	18,7%	56,1%
	Košický	38,5%	20,2%	20,2%	12,5%	8,7%	52,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	30,4%	28,0%	17,2%	8,8%	15,6%	54,0%
	MSP - právnické osoby	35,1%	22,3%	20,4%	12,7%	9,6%	55,4%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	40,9%	25,8%	15,1%	6,5%	11,8%	47,4%
	Od 3 do 5 rokov	34,6%	25,2%	17,8%	7,5%	15,0%	50,5%
	Od 6 do 9 rokov	39,2%	19,2%	14,4%	13,6%	13,6%	47,2%
	10 a viac rokov	31,9%	24,0%	21,5%	12,7%	9,9%	58,2%
Pohlavie	Muž	33,3%	25,0%	18,7%	12,1%	10,8%	55,8%
	Žena	34,8%	21,7%	20,9%	11,1%	11,6%	53,7%

Zásahy štátu v oblasti ochrany spotrebiteľa vnímajú negatívne predovšetkým mikropodnikatelia (51,5%), ďalej firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (58,9%), hlavne so sídlom v Trnavskom kraji (57,6%), MSP-PO (52,0%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (53,1%), predovšetkým podnikatelia muži (53,3%).

Tabuľka 14: **Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Ochrana spotrebiteľa**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**42,0%**	**31,0%**	**13,0%**	**6,6%**	**7,4%**	**50,6%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	41,4%	31,3%	13,8%	6,4%	7,1%	51,5%
	Malý podnik (10-49)	41,0%	31,6%	11,3%	7,1%	9,0%	50,0%
	Stredný podnik (50-249)	48,0%	28,0%	11,0%	7,0%	6,0%	46,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	45,5%	30,3%	6,1%	9,1%	9,1%	45,5%
	Priemysel	41,7%	31,8%	18,2%	3,0%	5,3%	53,0%
	Stavebníctvo	41,1%	37,6%	9,2%	5,0%	7,1%	51,8%
	Obchod	36,6%	36,0%	18,3%	4,9%	4,3%	59,2%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	35,3%	11,8%	11,8%	2,9%	58,9%
	Doprava, informácie	44,3%	24,7%	15,5%	7,2%	8,2%	47,4%
	Obchodné služby	43,5%	28,9%	10,6%	9,3%	7,8%	48,8%
	Ostatné služby	46,8%	22,1%	10,4%	3,9%	16,9%	36,4%
Kraj sídla	Bratislavský	41,2%	34,7%	9,2%	6,5%	8,5%	50,4%
	Trnavský	37,1%	41,2%	8,2%	8,2%	5,2%	57,6%
	Nitriansky	40,2%	29,9%	15,9%	7,5%	6,5%	53,3%
	Trenčiansky	45,5%	21,6%	18,2%	6,8%	8,0%	46,6%
	Banskobystrický	46,1%	32,6%	9,0%	6,7%	5,6%	48,3%
	Žilinský	43,0%	24,6%	17,5%	7,9%	7,0%	50,0%
	Prešovský	39,3%	35,5%	9,3%	3,7%	12,1%	48,5%
	Košický	46,2%	21,2%	23,1%	5,8%	3,8%	50,1%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	44,8%	28,4%	12,4%	5,6%	8,8%	46,4%
	MSP - právnické osoby	41,1%	31,9%	13,2%	6,9%	6,9%	52,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	49,5%	25,8%	12,9%	5,4%	6,5%	44,1%
	Od 3 do 5 rokov	45,8%	27,1%	12,1%	3,7%	11,2%	42,9%
	Od 6 do 9 rokov	45,6%	28,8%	8,8%	10,4%	6,4%	48,0%
	10 a viac rokov	39,7%	32,7%	13,9%	6,5%	7,1%	53,1%
Pohlavie	Muž	39,5%	32,3%	13,4%	7,6%	7,1%	53,3%
	Žena	45,8%	29,0%	12,3%	5,0%	7,8%	46,3%

Reguláciu cien tovarov a služieb zo strany štátu vnímajú ako prekážku v podnikaní predovšetkým stredné podniky (48,0%), ďalej zástupcovia firiem v sektore stavebníctvo (56,0%) a pôdohospodárstvo (51,6%), hlavne podnikatelia so sídlom v Trenčianskom kraji (55,7%) a Trnavskom kraji (50,5%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (52,6%), predovšetkým podnikatelia muži (47,9%).

Tabuľka 15: **Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Regulácia cien tovarov a služieb**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**43,1%**	**25,3%**	**11,7%**	**9,3%**	**10,6%**	**46,3%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	43,2%	24,7%	12,1%	9,2%	10,9%	46,0%
	Malý podnik (10-49)	43,9%	26,9%	10,4%	9,4%	9,4%	46,7%
	Stredný podnik (50-249)	41,0%	26,0%	12,0%	10,0%	11,0%	48,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	30,3%	36,4%	9,1%	6,1%	18,2%	51,6%
	Priemysel	44,7%	31,1%	6,1%	12,1%	6,1%	49,3%
	Stavebníctvo	33,3%	40,4%	12,1%	3,5%	10,6%	56,0%
	Obchod	40,2%	21,3%	12,8%	10,4%	15,2%	44,5%
	Ubytovanie a stravovanie	50,0%	17,6%	17,6%	2,9%	11,8%	38,1%
	Doprava, informácie	53,6%	17,5%	17,5%	5,2%	6,2%	40,2%
	Obchodné služby	45,0%	22,0%	11,8%	12,1%	9,0%	45,9%
	Ostatné služby	45,5%	18,2%	9,1%	10,4%	16,9%	37,7%
Kraj sídla	Bratislavský	44,2%	23,5%	10,2%	11,6%	10,5%	45,3%
	Trnavský	39,2%	23,7%	17,5%	9,3%	10,3%	50,5%
	Nitriansky	42,1%	16,8%	15,0%	12,1%	14,0%	43,9%
	Trenčiansky	31,8%	36,4%	9,1%	10,2%	12,5%	55,7%
	Banskobystrický	53,9%	23,6%	6,7%	7,9%	7,9%	38,2%
	Žilinský	41,2%	26,3%	9,6%	9,6%	13,2%	45,5%
	Prešovský	46,7%	29,9%	12,1%	5,6%	5,6%	47,6%
	Košický	43,3%	26,9%	15,4%	3,8%	10,6%	46,1%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	38,0%	22,8%	14,8%	8,4%	16,0%	46,0%
	MSP - právnické osoby	44,8%	26,1%	10,7%	9,6%	8,8%	46,4%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	43,0%	33,3%	7,5%	11,8%	4,3%	52,6%
	Od 3 do 5 rokov	41,1%	27,1%	11,2%	8,4%	12,1%	46,7%
	Od 6 do 9 rokov	37,6%	27,2%	12,0%	8,8%	14,4%	48,0%
	10 a viac rokov	44,4%	23,6%	12,3%	9,2%	10,5%	45,1%
Pohlavie	Muž	41,6%	23,9%	12,9%	11,1%	10,4%	47,9%
	Žena	45,3%	27,5%	9,8%	6,5%	10,8%	43,8%

Opatrenia štátu v oblasti ochrany životného prostredia vnímajú ako prekážku predovšetkým pre mikropodnikateľov (45,9%), ďalej MSP v sektore stavebníctvo (52,5%), hlavne podniky so sídlom v Žilinskom kraji (54,4%), MSP-PO (45,8%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (50,5%), najmä podnikajúce ženy (48,1%).

Tabuľka 16: **Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Ochrana životného prostredia**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**39,7%**	**23,0%**	**10,4%**	**11,7%**	**15,2%**	**45,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	38,1%	24,1%	10,5%	11,3%	16,0%	45,9%
	Malý podnik (10-49)	43,9%	21,2%	9,4%	14,2%	11,3%	44,8%
	Stredný podnik (50-249)	42,0%	19,0%	12,0%	9,0%	18,0%	40,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	27,3%	24,2%	3,0%	21,2%	24,2%	48,4%
	Priemysel	37,1%	22,7%	12,9%	13,6%	13,6%	49,2%
	Stavebníctvo	35,5%	28,4%	13,5%	10,6%	12,1%	52,5%
	Obchod	32,9%	28,7%	6,1%	12,2%	20,1%	47,0%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	20,6%	5,9%	14,7%	20,6%	41,2%
	Doprava, informácie	39,2%	16,5%	20,6%	9,3%	14,4%	46,4%
	Obchodné služby	45,0%	22,7%	9,3%	10,6%	12,4%	42,6%
	Ostatné služby	50,6%	11,7%	6,5%	11,7%	19,5%	29,9%
Kraj sídla	Bratislavský	44,2%	25,9%	9,2%	7,5%	13,3%	42,6%
	Trnavský	44,3%	20,6%	11,3%	9,3%	14,4%	41,2%
	Nitriansky	34,6%	16,8%	9,3%	15,0%	24,3%	41,1%
	Trenčiansky	40,9%	17,0%	10,2%	18,2%	13,6%	45,4%
	Banskobystrický	44,9%	20,2%	14,6%	7,9%	12,4%	42,7%
	Žilinský	33,3%	29,8%	8,8%	15,8%	12,3%	54,4%
	Prešovský	35,5%	20,6%	11,2%	16,8%	15,9%	48,6%
	Košický	33,7%	26,0%	11,5%	10,6%	18,3%	48,1%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	34,8%	24,0%	9,2%	10,0%	22,0%	43,2%
	MSP - právnické osoby	41,3%	22,7%	10,8%	12,3%	12,9%	45,8%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	37,6%	21,5%	20,4%	8,6%	11,8%	50,5%
	Od 3 do 5 rokov	48,6%	20,6%	5,6%	5,6%	19,6%	31,8%
	Od 6 do 9 rokov	41,6%	23,2%	11,2%	8,0%	16,0%	42,4%
	10 a viac rokov	38,2%	23,6%	9,6%	13,8%	14,8%	47,0%
Pohlavie	Muž	41,8%	21,4%	10,0%	11,8%	15,1%	43,2%
	Žena	36,5%	25,4%	11,1%	11,6%	15,4%	48,1%

Zásahy štátu v oblasti ochrany hospodárskej súťaže vnímajú ako prekážku predovšetkým zástupcovia mikropodnikov (44,8%), ďalej podnikatelia pôsobiaci v sektore obchod (51,8%), hlavne so sídlom v Banskobystrickom kraji (49,5%) a respondenti MSP-PO (43,7%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (46,1%), najmä podnikajúce ženy (43,5%).

Tabuľka 17: **Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Ochrana hospodárskej súťaže**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**41,5%**	**24,7%**	**12,0%**	**6,5%**	**15,3%**	**43,2%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	39,1%	26,3%	11,8%	6,7%	16,1%	44,8%
	Malý podnik (10-49)	46,7%	22,6%	12,3%	7,1%	11,3%	42,0%
	Stredný podnik (50-249)	47,0%	18,0%	13,0%	4,0%	18,0%	35,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	36,4%	24,2%	15,2%	0,0%	24,2%	39,4%
	Priemysel	41,7%	25,0%	10,6%	9,1%	13,6%	44,7%
	Stavebníctvo	38,3%	29,8%	12,8%	7,1%	12,1%	49,7%
	Obchod	28,0%	34,1%	12,2%	5,5%	20,1%	51,8%
	Ubytovanie a stravovanie	44,1%	17,6%	5,9%	11,8%	20,6%	35,3%
	Doprava, informácie	45,4%	14,4%	18,6%	7,2%	14,4%	40,2%
	Obchodné služby	45,7%	25,5%	11,5%	4,7%	12,7%	41,7%
	Ostatné služby	54,5%	7,8%	7,8%	10,4%	19,5%	26,0%
Kraj sídla	Bratislavský	41,8%	28,6%	10,9%	5,4%	13,3%	44,9%
	Trnavský	42,3%	25,8%	9,3%	7,2%	15,5%	42,3%
	Nitriansky	41,1%	17,8%	10,3%	6,5%	24,3%	34,6%
	Trenčiansky	43,2%	19,3%	17,0%	6,8%	13,6%	43,1%
	Banskobystrický	38,2%	23,6%	18,0%	7,9%	12,4%	49,5%
	Žilinský	43,0%	25,4%	14,9%	4,4%	12,3%	44,7%
	Prešovský	42,1%	23,4%	7,5%	11,2%	15,9%	42,1%
	Košický	39,4%	26,0%	11,5%	4,8%	18,3%	42,3%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	36,4%	25,2%	9,2%	7,2%	22,0%	41,6%
	MSP - právnické osoby	43,2%	24,5%	12,9%	6,3%	13,1%	43,7%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	45,2%	26,9%	14,0%	2,2%	11,8%	43,1%
	Od 3 do 5 rokov	46,7%	20,6%	10,3%	2,8%	19,6%	33,7%
	Od 6 do 9 rokov	47,2%	22,4%	8,8%	4,8%	16,8%	36,0%
	10 a viac rokov	39,1%	25,5%	12,6%	8,0%	14,8%	46,1%
Pohlavie	Muž	41,8%	24,0%	12,1%	6,8%	15,3%	42,9%
	Žena	41,1%	25,7%	11,8%	6,0%	15,4%	43,5%

Technické požiadavky na kvalitu výrobkov zo strany štátu vnímajú negatívne predovšetkým stredné podniky (42,0%), ďalej firmy v sektore priemysel (50,0%), hlavne podnikatelia so sídlom v Trenčianskom kraji (51,1%), MSP-PO (42,2%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (45,2%), predovšetkým podnikajúci muži (44,4%).

Tabuľka 18: **Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku zásahy štátu v oblastiach: Technické požiadavky na kvalitu výrobkov**

Riadkové %	Kategória	Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem posúdiť	Je to prekážka 1+2+3
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**36,4%**	**26,5%**	**8,1%**	**6,5%**	**22,5%**	**41,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	37,8%	25,7%	9,9%	5,5%	21,1%	41,1%
	Malý podnik (10-49)	32,5%	28,8%	2,8%	9,0%	26,9%	40,6%
	Stredný podnik (50-249)	35,0%	27,0%	7,0%	8,0%	23,0%	42,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	27,3%	30,3%	3,0%	9,1%	30,3%	42,4%
	Priemysel	34,1%	34,1%	8,3%	7,6%	15,9%	50,0%
	Stavebníctvo	41,8%	28,4%	4,3%	5,7%	19,9%	38,4%
	Obchod	32,3%	26,2%	15,2%	6,7%	19,5%	48,1%
	Ubytovanie a stravovanie	26,5%	26,5%	0,0%	5,9%	41,2%	32,4%
	Doprava, informácie	41,2%	17,5%	7,2%	7,2%	26,8%	31,9%
	Obchodné služby	35,7%	25,8%	8,4%	6,5%	23,6%	40,7%
	Ostatné služby	44,2%	23,4%	5,2%	3,9%	23,4%	32,5%
Kraj sídla	Bratislavský	38,8%	24,1%	9,9%	6,5%	20,7%	40,5%
	Trnavský	46,4%	18,6%	5,2%	9,3%	20,6%	33,1%
	Nitriansky	29,0%	29,0%	9,3%	4,7%	28,0%	43,0%
	Trenčiansky	30,7%	34,1%	6,8%	10,2%	18,2%	51,1%
	Banskobystrický	36,0%	24,7%	13,5%	5,6%	20,2%	43,8%
	Žilinský	35,1%	26,3%	7,9%	8,8%	21,9%	43,0%
	Prešovský	29,9%	36,4%	5,6%	5,6%	22,4%	47,6%
	Košický	41,3%	23,1%	3,8%	1,9%	29,8%	28,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	40,4%	22,4%	8,8%	6,8%	21,6%	38,0%
	MSP - právnické osoby	35,1%	27,9%	7,9%	6,4%	22,8%	42,2%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	43,0%	34,4%	2,2%	8,6%	11,8%	45,2%
	Od 3 do 5 rokov	34,6%	30,8%	2,8%	2,8%	29,0%	36,4%
	Od 6 do 9 rokov	40,8%	24,0%	6,4%	8,0%	20,8%	38,4%
	10 a viac rokov	35,0%	25,2%	10,1%	6,5%	23,3%	41,8%
Pohlavie	Muž	33,0%	27,4%	9,5%	7,5%	22,7%	44,4%
	Žena	41,6%	25,2%	6,0%	5,0%	22,2%	36,2%

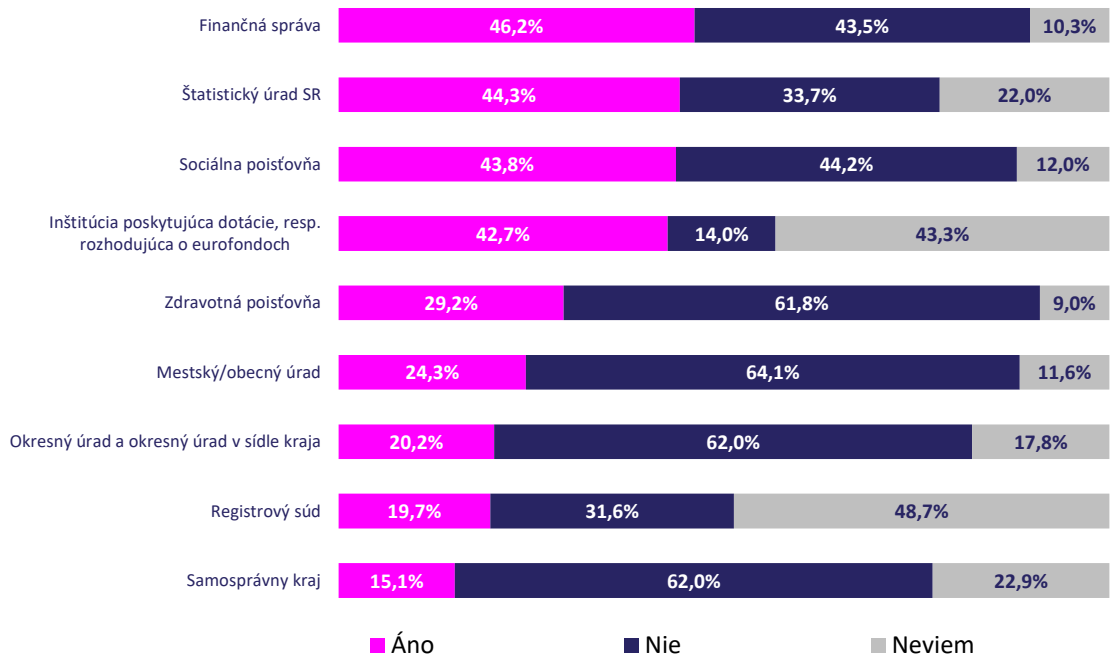
2.4. Povinnosti podnikateľov spojené s vypĺňaním častých, rozsiahlych a neprehľadných podaní

Podnikateľské prostredie na Slovensku sa dlhodobo vyznačuje vysokou byrokratickou a administratívnou záťažou, ktorá negatívne ovplyvňuje najmä malé a stredné podniky. Oslovení zástupcovia MSP mali preto v prieskume možnosť vyjadriť svoje skúsenosti s povinným zasielaním častých, rozsiahlych, či neprehľadných podaní vybraným štátnym inštitúciám. Medzi inštitúcie, ktoré z aspektu deklarácie respondentov alebo ich zamestnancov nútia vypĺňať zbytočné podania, zúčastnení najčastejšie zaradili: **Finančnú správu SR** (46,2%) a **Štatistický úrad** (44,3%). Tretiu byrokratickú inštitúciu zaradili MSP **Sociálnu poisťovňu** (43,8%), ďalej **inštitúciu poskytujúcu dotácie, resp. rozhodujúce o eurofondoch** (42,7%) na štvrtom mieste. V menšej miere majú podnikatelia pocit, že ich núti vypĺňať zbytočné podania Zdravotná poisťovňa (29,2%) alebo podania pre mestské, resp. obecné úrady (24,3%).

Menej negatívnych skúsenosti majú zástupcovia MSP s povinnosťou vypĺňať zbytočné podania pre okresné úrady v sídle kraja (20,2%), resp. registrový súd (19,7%). Najmenej zaťažuje podnikateľov samosprávny kraj (15,1%). Medzi inými inštitúciami, ktoré podľa podnikateľov vyžadujú neadekvátnu administratívu, dominujú najviac daňový úrad, úrad práce, stavebný úrad a inšpektorát práce.

Graf 13: **Povinnosti spojené s vypĺňaním zbytočne častých, rozsiahlych a neprehľadných podaní štátnym inštitúciám**

Budem vám čítať názvy jednotlivých inštitúcií a v pri každej z nich povedzte, či máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov, prípadne zamestnancov, vypĺňať zbytočne časté, rozsiahle, či neprehľadné podania?

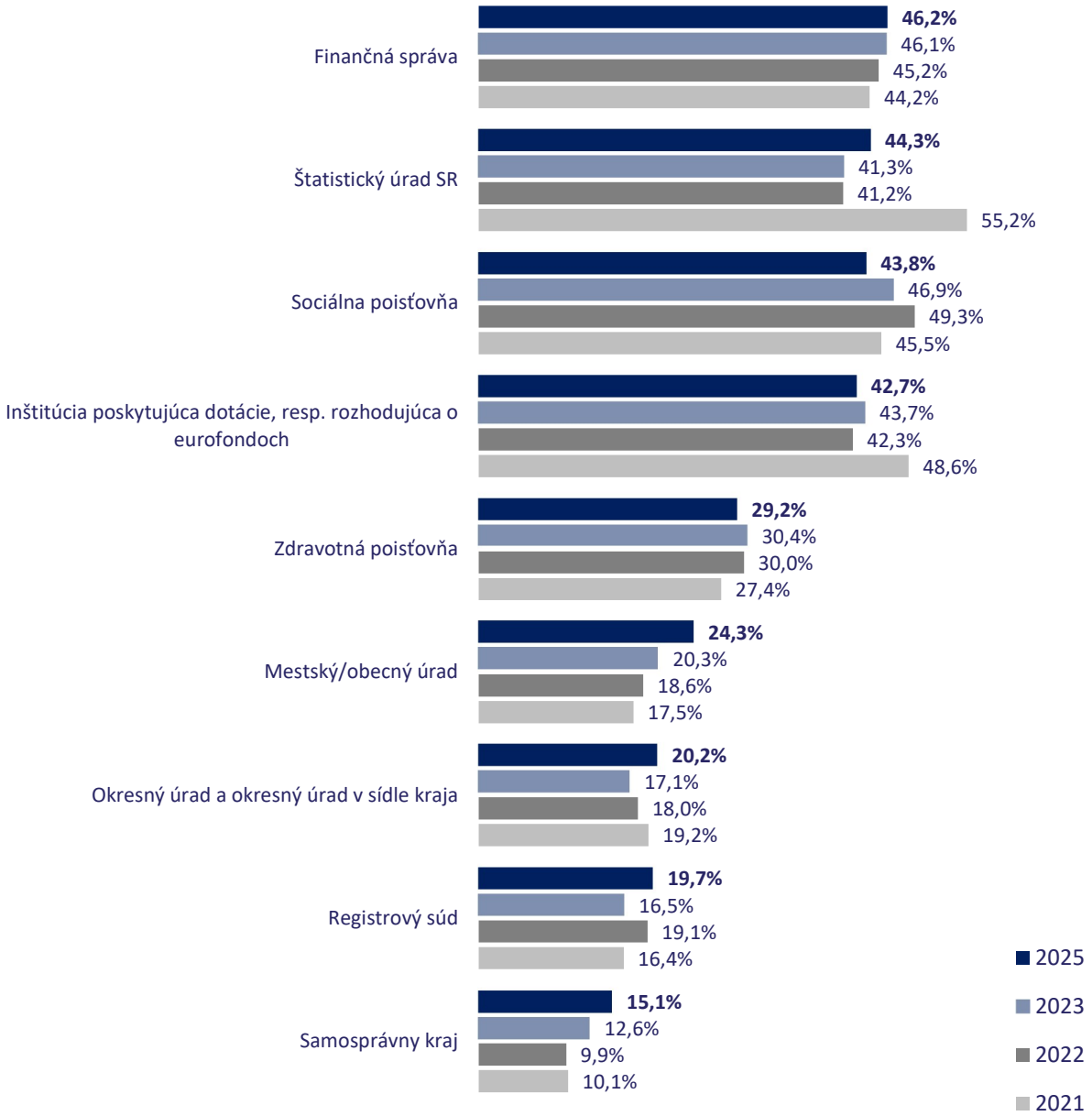
N=1000 respondentov

V porovnaní s prieskumom z roku **2023** bol zaznamenaný najvýraznejší pokles s podaniami u sociálnej poisťovni (o 3,1 percentuálneho bodu) a zdravotnej poisťovni (o 1,2 percentuálneho bodu), ako aj inštitúcie poskytujúcej dotácie (o 1,0 percentuálny bod). V medziročnom porovnaní sme zaznamenali nárast u podaní mestskom/obecnom úrade (o 4 percentuálne body) a registrovaný súd (o 3,2 percentuálneho bodu), okresný úrad (o 3,1 percentuálneho bodu), štatistický úrad (o 3 percentuálne body) ako aj samosprávneho kraja (o 2,5 percentuálneho bodu).

V štvorročnom porovnaní 2021/2025 môžeme konštatovať volatilitu v rámci jednotlivých podaní. Najvýraznejší pokles sme zaznamenali počas štyroch rokov u Štatistického úradu (o 10,9 percentuálneho bodu), nárast u mestského úradu (o 6,8 percentuálneho bodu), inštitúcie poskytujúcej eurofondy pokles o 5,9 percentuálneho bodu, registrového sudu nárast o 3,3 percentuálneho bodu, u Sociálnej poisťovne pokles o 1,7 percentuálneho bodu, Zdravotnej poisťovne nárast o 1,8 percentuálneho bodu. U samosprávneho kraja sme zaznamenali nárast o 5 percentuálnych bodov ako aj u okresného úradu nárast o jeden percentuálny bod.

Graf 14: **Povinnosti spojené s vypĺňaním zbytočne častých, rozsiahlych a neprehľadných podaní štátnym inštitúciám 2025/2023/2022/2021**

Budem vám čítať názvy jednotlivých inštitúcií a v pri každej z nich povedzte, či máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov, prípadne zamestnancov, vypĺňať zbytočne časté, rozsiahle, či neprehľadné podania?

N=1000 respondentov

Povinnosť vypĺňať časté, rozsiahle a neprehľadné podania pre finančnú správu, v prieskume deklarovali predovšetkým stredné podniky (48,0%), ďalej podnikatelia pôsobiaci v sektore doprava, informácie (55,7%) a obchod (55,5%), hlavne firmy so sídlom v Trnavskom kraji (50,5%), resp. v Bratislavskom kraji (49,7%), MSP-PO (46,4%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (47,3%), predovšetkým podnikatelia muži (47,9%).

Tabuľka 19: **Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Finančná správa**

Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**46,2%**	**43,5%**	**10,3%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	45,5%	44,0%	10,5%
	Malý podnik (10-49)	47,6%	42,9%	9,4%
	Stredný podnik (50-249)	48,0%	41,0%	11,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	54,5%	39,4%	6,1%
	Priemysel	34,1%	53,8%	12,1%
	Stavebníctvo	39,7%	47,5%	12,8%
	Obchod	55,5%	33,5%	11,0%
	Ubytovanie a stravovanie	44,1%	41,2%	14,7%
	Doprava, informácie	55,7%	37,1%	7,2%
	Obchodné služby	48,1%	42,9%	9,0%
	Ostatné služby	36,4%	53,2%	10,4%
Kraj sídla	Bratislavský	49,7%	42,2%	8,2%
	Trnavský	50,5%	38,1%	11,3%
	Nitriansky	43,9%	46,7%	9,3%
	Trenčiansky	43,2%	46,6%	10,2%
	Banskobystrický	43,8%	46,1%	10,1%
	Žilinský	49,1%	42,1%	8,8%
	Prešovský	43,0%	45,8%	11,2%
	Košický	39,4%	43,3%	17,3%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	45,6%	46,0%	8,4%
	MSP - právnické osoby	46,4%	42,7%	10,9%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	47,3%	37,6%	15,1%
	Od 3 do 5 rokov	43,9%	48,6%	7,5%
	Od 6 do 9 rokov	44,8%	40,8%	14,4%
	10 a viac rokov	46,7%	44,0%	9,3%
Pohlavie	Muž	47,9%	40,8%	11,3%
	Žena	43,6%	47,6%	8,8%

Povinnosť zasielať zbytočné podania Štatistickému úradu SR v prieskume deklarovali predovšetkým zástupcovia stredných podnikov (63,0%%), ďalej subjekty v sektore doprava, informácie (47,6%), hlavne so sídlom v Trnavskom kraji (49,5%) a MSP-PO (46,1%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (46,4%), predovšetkým podnikajúci muži (45,8%).

Tabuľka 20: **Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Štatistický úrad SR**

Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**44,3%**	**33,7%**	**22,0%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	41,0%	36,2%	22,8%
	Malý podnik (10-49)	46,2%	32,5%	21,2%
	Stredný podnik (50-249)	63,0%	19,0%	18,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	39,4%	27,3%	33,3%
	Priemysel	43,2%	41,7%	15,2%
	Stavebníctvo	40,4%	31,2%	28,4%
	Obchod	46,3%	28,0%	25,6%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	23,5%	38,2%
	Doprava, informácie	47,4%	38,1%	14,4%
	Obchodné služby	45,7%	34,5%	19,9%
	Ostatné služby	44,2%	35,1%	20,8%
Kraj sídla	Bratislavský	45,2%	33,3%	21,4%
	Trnavský	49,5%	28,9%	21,6%
	Nitriansky	43,0%	33,6%	23,4%
	Trenčiansky	38,6%	38,6%	22,7%
	Banskobystrický	37,1%	29,2%	33,7%
	Žilinský	48,2%	36,0%	15,8%
	Prešovský	45,8%	35,5%	18,7%
	Košický	43,3%	34,6%	22,1%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	38,8%	33,6%	27,6%
	MSP - právnické osoby	46,1%	33,7%	20,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	31,2%	45,2%	23,7%
	Od 3 do 5 rokov	43,9%	41,1%	15,0%
	Od 6 do 9 rokov	43,2%	36,8%	20,0%
	10 a viac rokov	46,4%	30,4%	23,3%
Pohlavie	Muž	45,8%	33,5%	20,7%
	Žena	42,1%	34,0%	23,9%

Povinnosť predkladať pre Sociálnu poisťovňu zbytočné podania v porovnaní s celoslovenskou hodnotou uvádzali častejšie stredné podniky (48,0%), ďalej podnikateľské subjekty v sektore ostatné služby (57,1%). Uviedli to prevažne subjekty so sídlom v Žilinskom kraji (48,2%), resp. v Bratislavskom kraji (48,0%), MSP-PO (45,6%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (51,6%), predovšetkým podnikajúci muži (44,3%).

Tabuľka 21: **Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Sociálna poisťovňa**

Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**43,8%**	**44,2%**	**12,0%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	42,2%	44,8%	13,1%
	Malý podnik (10-49)	47,2%	43,9%	9,0%
	Stredný podnik (50-249)	48,0%	41,0%	11,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	48,5%	36,4%	15,2%
	Priemysel	30,3%	59,8%	9,8%
	Stavebníctvo	48,2%	43,3%	8,5%
	Obchod	47,6%	37,2%	15,2%
	Ubytovanie a stravovanie	26,5%	47,1%	26,5%
	Doprava, informácie	43,3%	42,3%	14,4%
	Obchodné služby	43,8%	44,4%	11,8%
	Ostatné služby	57,1%	37,7%	5,2%
Kraj sídla	Bratislavský	48,0%	39,1%	12,9%
	Trnavský	45,4%	44,3%	10,3%
	Nitriansky	43,9%	40,2%	15,9%
	Trenčiansky	40,9%	45,5%	13,6%
	Banskobystrický	41,6%	49,4%	9,0%
	Žilinský	48,2%	42,1%	9,6%
	Prešovský	39,3%	51,4%	9,3%
	Košický	34,6%	51,9%	13,5%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	38,4%	51,6%	10,0%
	MSP - právnické osoby	45,6%	41,7%	12,7%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	51,6%	31,2%	17,2%
	Od 3 do 5 rokov	50,5%	36,4%	13,1%
	Od 6 do 9 rokov	35,2%	50,4%	14,4%
	10 a viac rokov	43,3%	46,1%	10,7%
Pohlavie	Muž	44,3%	43,0%	12,8%
	Žena	43,1%	46,1%	10,8%

Inštitúcie poskytujúce dotácie, resp. rozhodujúce o eurofondoch zaťažujú svojimi zbytočnými podaniami predovšetkým malé podniky (45,8%), ďalej podnikateľov v sektore pôdohospodárstvo (54,5%), predovšetkým subjekty so sídlom v Prešovskom kraji (52,3%), FO-podnikatelia (43,2%), MSP podnikajúci viac ako 10 rokov (44,0%), predovšetkým podnikajúcich mužov (43,9%).

Tabuľka 22: **Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Inštitúcia poskytujúca dotácie, resp. rozhodujúca o eurofondoch**

Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**42,7%**	**14,0%**	**43,3%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	41,4%	13,1%	45,5%
	Malý podnik (10-49)	45,8%	17,5%	36,8%
	Stredný podnik (50-249)	45,0%	13,0%	42,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	54,5%	9,1%	36,4%
	Priemysel	39,4%	11,4%	49,2%
	Stavebníctvo	45,4%	13,5%	41,1%
	Obchod	42,1%	18,9%	39,0%
	Ubytovanie a stravovanie	35,3%	5,9%	58,8%
	Doprava, informácie	38,1%	15,5%	46,4%
	Obchodné služby	46,6%	12,4%	41,0%
	Ostatné služby	32,5%	19,5%	48,1%
Kraj sídla	Bratislavský	40,1%	14,3%	45,6%
	Trnavský	42,3%	14,4%	43,3%
	Nitriansky	39,3%	15,0%	45,8%
	Trenčiansky	40,9%	15,9%	43,2%
	Banskobystrický	48,3%	11,2%	40,4%
	Žilinský	46,5%	17,5%	36,0%
	Prešovský	52,3%	8,4%	39,3%
	Košický	36,5%	14,4%	49,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	43,2%	14,0%	42,8%
	MSP - právnické osoby	42,5%	14,0%	43,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	37,6%	19,4%	43,0%
	Od 3 do 5 rokov	43,0%	13,1%	43,9%
	Od 6 do 9 rokov	39,2%	11,2%	49,6%
	10 a viac rokov	44,0%	13,9%	42,1%
Pohlavie	Muž	43,9%	13,9%	42,1%
	Žena	40,8%	14,1%	45,1%

Negatívne skúsenosti s vypĺňaním zbytočných podaní pre Zdravotnú poisťovňu uvádzali v prieskume najčastejšie stredné podniky (35,0%), ďalej firmy v sektore ostatné služby (37,7%), hlavne so sídlom v Žilinskom kraji (38,6%), MSP-PO (30,3%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (30,5%), predovšetkým podnikajúci muži (29,9%).

Tabuľka 23: **Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Zdravotná poisťovňa**

Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**29,2%**	**61,8%**	**9,0%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	26,9%	63,8%	9,3%
	Malý podnik (10-49)	34,0%	59,4%	6,6%
	Stredný podnik (50-249)	35,0%	53,0%	12,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	27,3%	66,7%	6,1%
	Priemysel	19,7%	69,7%	10,6%
	Stavebníctvo	28,4%	66,7%	5,0%
	Obchod	33,5%	56,7%	9,8%
	Ubytovanie a stravovanie	20,6%	50,0%	29,4%
	Doprava, informácie	32,0%	59,8%	8,2%
	Obchodné služby	29,5%	62,1%	8,4%
	Ostatné služby	37,7%	54,5%	7,8%
Kraj sídla	Bratislavský	34,7%	57,1%	8,2%
	Trnavský	22,7%	64,9%	12,4%
	Nitriansky	23,4%	66,4%	10,3%
	Trenčiansky	27,3%	63,6%	9,1%
	Banskobystrický	30,3%	61,8%	7,9%
	Žilinský	38,6%	54,4%	7,0%
	Prešovský	25,2%	66,4%	8,4%
	Košický	20,2%	69,2%	10,6%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	26,0%	70,8%	3,2%
	MSP - právnické osoby	30,3%	58,8%	10,9%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	26,9%	63,4%	9,7%
	Od 3 do 5 rokov	27,1%	60,7%	12,1%
	Od 6 do 9 rokov	25,6%	64,8%	9,6%
	10 a viac rokov	30,5%	61,2%	8,3%
Pohlavie	Muž	29,9%	61,7%	8,5%
	Žena	28,2%	62,0%	9,8%

Problémy s vypĺňaním zbytočných podaní pre mestské a obecné úrady uvádzali v porovnaní s celoslovenskou hodnotou častejšie zástupcovia malých podnikov (34,0%), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstva (36,4%) a so sídlom v Trenčianskom kraji (33,0%), MSP-PO (26,1%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (28,0%), najmä podnikajúce ženy (26,4%).

Tabuľka 24: **Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Mestský/obecný úrad**

Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**24,3%**	**64,1%**	**11,6%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	21,8%	65,6%	12,6%
	Malý podnik (10-49)	34,0%	59,4%	6,6%
	Stredný podnik (50-249)	21,0%	64,0%	15,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	36,4%	51,5%	12,1%
	Priemysel	27,3%	59,1%	13,6%
	Stavebníctvo	27,7%	62,4%	9,9%
	Obchod	24,4%	65,9%	9,8%
	Ubytovanie a stravovanie	20,6%	64,7%	14,7%
	Doprava, informácie	18,6%	70,1%	11,3%
	Obchodné služby	23,0%	65,8%	11,2%
	Ostatné služby	22,1%	62,3%	15,6%
Kraj sídla	Bratislavský	23,8%	61,2%	15,0%
	Trnavský	25,8%	66,0%	8,2%
	Nitriansky	18,7%	69,2%	12,1%
	Trenčiansky	33,0%	61,4%	5,7%
	Banskobystrický	25,8%	64,0%	10,1%
	Žilinský	24,6%	64,0%	11,4%
	Prešovský	18,7%	72,0%	9,3%
	Košický	26,9%	59,6%	13,5%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	18,8%	65,6%	15,6%
	MSP - právnické osoby	26,1%	63,6%	10,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	23,7%	66,7%	9,7%
	Od 3 do 5 rokov	28,0%	61,7%	10,3%
	Od 6 do 9 rokov	26,4%	62,4%	11,2%
	10 a viac rokov	23,4%	64,4%	12,1%
Pohlavie	Muž	22,9%	67,2%	10,0%
	Žena	26,4%	59,4%	14,1%

Negatívne skúsenosti s vypĺňaním zbytočných podaní pre okresný úrad vyjadrili predovšetkým malé podniky (24,5%) a ďalej firmy v sektore pôdohospodárstvo (33,3%), predovšetkým so sídlom v Trenčianskom kraji (25,0%) resp. v Košickom kraji (25,0%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (25,8%).

Tabuľka 25: **Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Okresný úrad a okresný úrad v sídle kraja**

Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**20,2%**	**62,0%**	**17,8%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	20,3%	62,6%	17,0%
	Malý podnik (10-49)	24,5%	58,5%	17,0%
	Stredný podnik (50-249)	10,0%	65,0%	25,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	33,3%	54,5%	12,1%
	Priemysel	12,1%	68,2%	19,7%
	Stavebníctvo	22,7%	62,4%	14,9%
	Obchod	24,4%	62,2%	13,4%
	Ubytovanie a stravovanie	14,7%	55,9%	29,4%
	Doprava, informácie	19,6%	64,9%	15,5%
	Obchodné služby	19,9%	59,6%	20,5%
	Ostatné služby	19,5%	62,3%	18,2%
Kraj sídla	Bratislavský	20,4%	57,5%	22,1%
	Trnavský	17,5%	71,1%	11,3%
	Nitriansky	19,6%	65,4%	15,0%
	Trenčiansky	25,0%	53,4%	21,6%
	Banskobystrický	18,0%	64,0%	18,0%
	Žilinský	19,3%	64,0%	16,7%
	Prešovský	16,8%	68,2%	15,0%
	Košický	25,0%	59,6%	15,4%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	20,4%	64,8%	14,8%
	MSP - právnické osoby	20,1%	61,1%	18,8%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	25,8%	61,3%	12,9%
	Od 3 do 5 rokov	22,4%	61,7%	15,9%
	Od 6 do 9 rokov	14,4%	67,2%	18,4%
	10 a viac rokov	20,1%	61,2%	18,7%
Pohlavie	Muž	20,1%	63,0%	16,9%
	Žena	20,4%	60,5%	19,1%

Zbytočné podania pre registrový súd v prieskume najčastejšie uvádzali malé podniky (23,6%), ďalej podnikateľské subjekty v sektore obchod (25,0%), predovšetkým firmy so sídlom v Žilinskom kraji (27,2%), MSP-PO (20,0%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (22,4%), najmä podnikajúce ženy (20,4%).

Tabuľka 26: **Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Registrový súd**

Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**19,7%**	**31,6%**	**48,7%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	18,6%	31,4%	50,0%
	Malý podnik (10-49)	23,6%	34,4%	42,0%
	Stredný podnik (50-249)	19,0%	27,0%	54,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	15,2%	27,3%	57,6%
	Priemysel	15,9%	31,1%	53,0%
	Stavebníctvo	21,3%	29,8%	48,9%
	Obchod	25,0%	26,2%	48,8%
	Ubytovanie a stravovanie	20,6%	32,4%	47,1%
	Doprava, informácie	14,4%	35,1%	50,5%
	Obchodné služby	20,2%	31,7%	48,1%
	Ostatné služby	18,2%	44,2%	37,7%
Kraj sídla	Bratislavský	19,7%	32,0%	48,3%
	Trnavský	22,7%	29,9%	47,4%
	Nitriansky	13,1%	27,1%	59,8%
	Trenčiansky	17,0%	29,5%	53,4%
	Banskobystrický	21,3%	41,6%	37,1%
	Žilinský	27,2%	33,3%	39,5%
	Prešovský	16,8%	32,7%	50,5%
	Košický	19,2%	26,9%	53,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	18,8%	29,6%	51,6%
	MSP - právnické osoby	20,0%	32,3%	47,7%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	21,5%	32,3%	46,2%
	Od 3 do 5 rokov	22,4%	33,6%	43,9%
	Od 6 do 9 rokov	14,4%	28,0%	57,6%
	10 a viac rokov	20,0%	31,9%	48,1%
Pohlavie	Muž	19,2%	32,3%	48,4%
	Žena	20,4%	30,5%	49,1%

Samosprávny kraj „*zaťažuje*“ svojimi podaniami najmä malé podniky (22,2%), ďalej firmy v sektore stavebníctvo (22,0%), hlavne z Prešovského kraja (19,6%), MSP- PO (15,5%), podnikajúci menej ako 3 roky (23,7%).

Tabuľka 27: **Máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov vypĺňať zbytočné podania? Samosprávny kraj**

Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**15,1%**	**62,0%**	**22,9%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	13,8%	62,5%	23,7%
	Malý podnik (10-49)	22,2%	59,4%	18,4%
	Stredný podnik (50-249)	9,0%	64,0%	27,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	18,2%	51,5%	30,3%
	Priemysel	15,9%	56,8%	27,3%
	Stavebníctvo	22,0%	58,2%	19,9%
	Obchod	12,8%	62,8%	24,4%
	Ubytovanie a stravovanie	11,8%	64,7%	23,5%
	Doprava, informácie	10,3%	73,2%	16,5%
	Obchodné služby	14,9%	62,4%	22,7%
	Ostatné služby	13,0%	63,6%	23,4%
Kraj sídla	Bratislavský	17,3%	57,8%	24,8%
	Trnavský	13,4%	62,9%	23,7%
	Nitriansky	6,5%	69,2%	24,3%
	Trenčiansky	10,2%	75,0%	14,8%
	Banskobystrický	14,6%	60,7%	24,7%
	Žilinský	15,8%	60,5%	23,7%
	Prešovský	19,6%	62,6%	17,8%
	Košický	18,3%	56,7%	25,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	14,0%	62,4%	23,6%
	MSP - právnické osoby	15,5%	61,9%	22,7%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	23,7%	54,8%	21,5%
	Od 3 do 5 rokov	18,7%	61,7%	19,6%
	Od 6 do 9 rokov	13,6%	65,6%	20,8%
	10 a viac rokov	13,6%	62,4%	24,0%
Pohlavie	Muž	15,1%	63,0%	21,9%
	Žena	15,1%	60,5%	24,4%

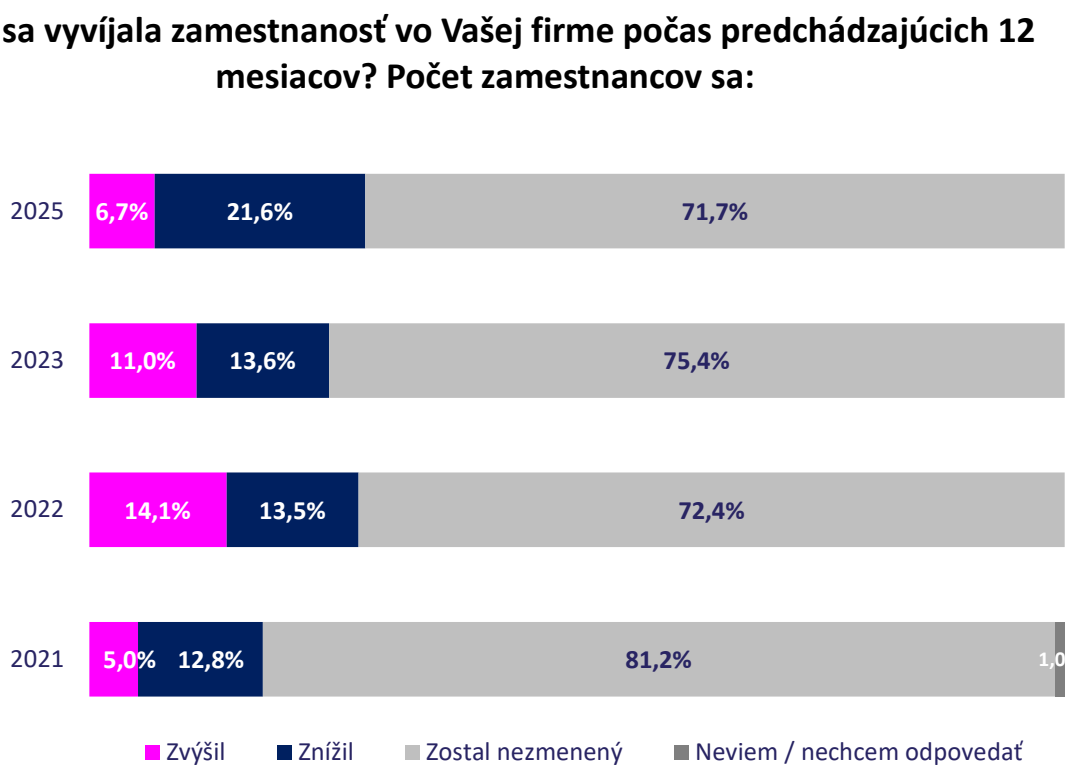
3. ĽUDSKÉ ZDROJE

3.1. Ako sa vyvíjala zamestnanosť vo Vašej firme počas predchádzajúcich 12 mesiacov? Počet zamestnancov sa:

U takmer troch štvrtín **zostal počet zamestnancov nezmenený** (71,7%) a u 21,6% podnikateľov sa počet zamestnancov znížil. Podnikateľov, ktorí zaznamenali zvýšenie zamestnanosti bolo podľa prieskumu 6,7 %.

V porovnaní s rokom 2023 sa zamestnanosť u respondentov MSP v kategórii *„zvýšila“* klesla (o 4,3 percentuálneho bodu), naopak u kategórie *„znížila“* narástla (o 8 percentuálnych bodov). V štvorročnom porovnaní 2021 až 2025 v kategórii *„zostal nezmenený“* klesla (o 9,5 percentuálneho bodu).

Graf 15: **Ako sa vyvíjala zamestnanosť vo Vašej firme počas roka 2025/2023/2022/2021**

N=1000 respondentov

Nutnosť prepúšťania najviac zasiahla stredné podniky (28,0%), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstvo (36,4%), hlavne v Prešovskom kraji (25,2%), FO-podnikatelia (24,0%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (25,2%), najmä podnikajúce ženy (23,4%).

Najviac sa **zvýšila zamestnanosť** u stredných podnikateľov (15,0%), v sektore obchod (7,9%) a stavebníctvo (7,8%), hlavne v Bratislavskom kraji (9,2%), MSP-PO (8,1%), MSP podnikajúce od 3 do 5 rokov (10,3%), predovšetkým mužov podnikateľov (8,1%).

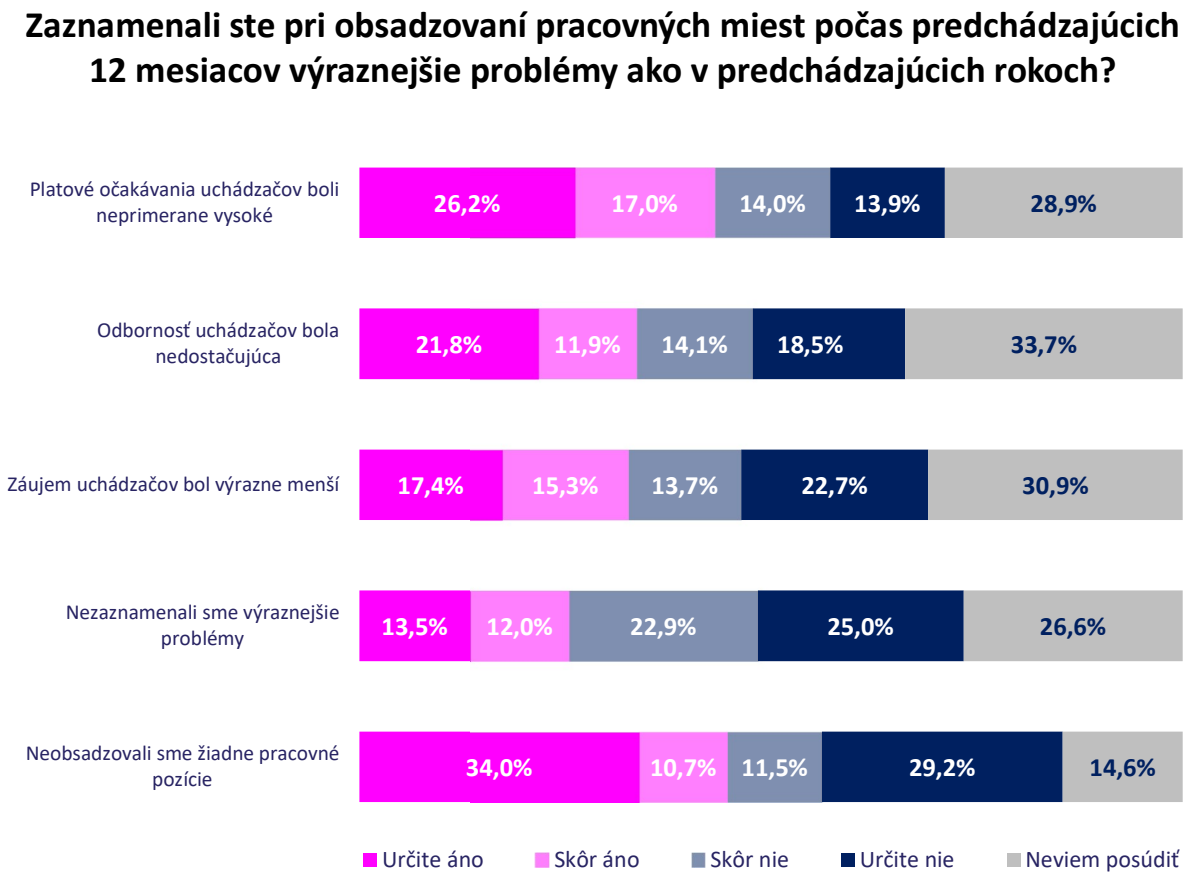
Tabuľka 28: **Ako sa vyvíjala zamestnanosť vo Vašej firme počas predchádzajúcich 12 mesiacov?**

Riadkové %	Kategória	Zvýšil	Znížil	Zostal nezmenený
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**6,7%**	**21,6%**	**71,7%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	4,2%	19,6%	76,2%
	Malý podnik (10-49)	10,8%	25,0%	64,2%
	Stredný podnik (50-249)	15,0%	28,0%	57,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	6,1%	36,4%	57,6%
	Priemysel	6,8%	20,5%	72,7%
	Stavebníctvo	7,8%	17,7%	74,5%
	Obchod	7,9%	28,7%	63,4%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	32,4%	61,8%
	Doprava, informácie	5,2%	11,3%	83,5%
	Obchodné služby	6,2%	19,9%	73,9%
	Ostatné služby	6,5%	24,7%	68,8%
Kraj sídla	Bratislavský	9,2%	20,4%	70,4%
	Trnavský	1,0%	20,6%	78,4%
	Nitriansky	4,7%	24,3%	71,0%
	Trenčiansky	4,5%	17,0%	78,4%
	Banskobystrický	6,7%	21,3%	71,9%
	Žilinský	7,9%	23,7%	68,4%
	Prešovský	7,5%	25,2%	67,3%
	Košický	6,7%	21,2%	72,1%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	2,4%	24,0%	73,6%
	MSP - právnické osoby	8,1%	20,8%	71,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	3,2%	11,8%	84,9%
	Od 3 do 5 rokov	10,3%	18,7%	71,0%
	Od 6 do 9 rokov	5,6%	12,0%	82,4%
	10 a viac rokov	6,8%	25,2%	68,0%
Pohlavie	Muž	8,1%	20,4%	71,5%
	Žena	4,5%	23,4%	72,0%

3.2. Zaznamenali ste pri obsadzovaní pracovných miest počas predchádzajúcich 12 mesiacov výraznejšie problémy ako v predchádzajúcich rokoch?

V predchádzajúcich 12 mesiacoch MSP zaznamenali pri obsadzovaní pracovných miest **neprimerane vysoké platobné očakávania uchádzačov** (43,2%) ako aj **nedostatočnú odbornosť uchádzačov** (33,7%). Takmer tretina MSP (32,7%) zaznamenala výrazne nižší záujem uchádzačov. Štvrtina MSP nezaznamenala výraznejšie problémy pri obsadzovaní pracovných miest (25,5%). 44,7% MSP neobsadzovala žiadne pracovné pozície.

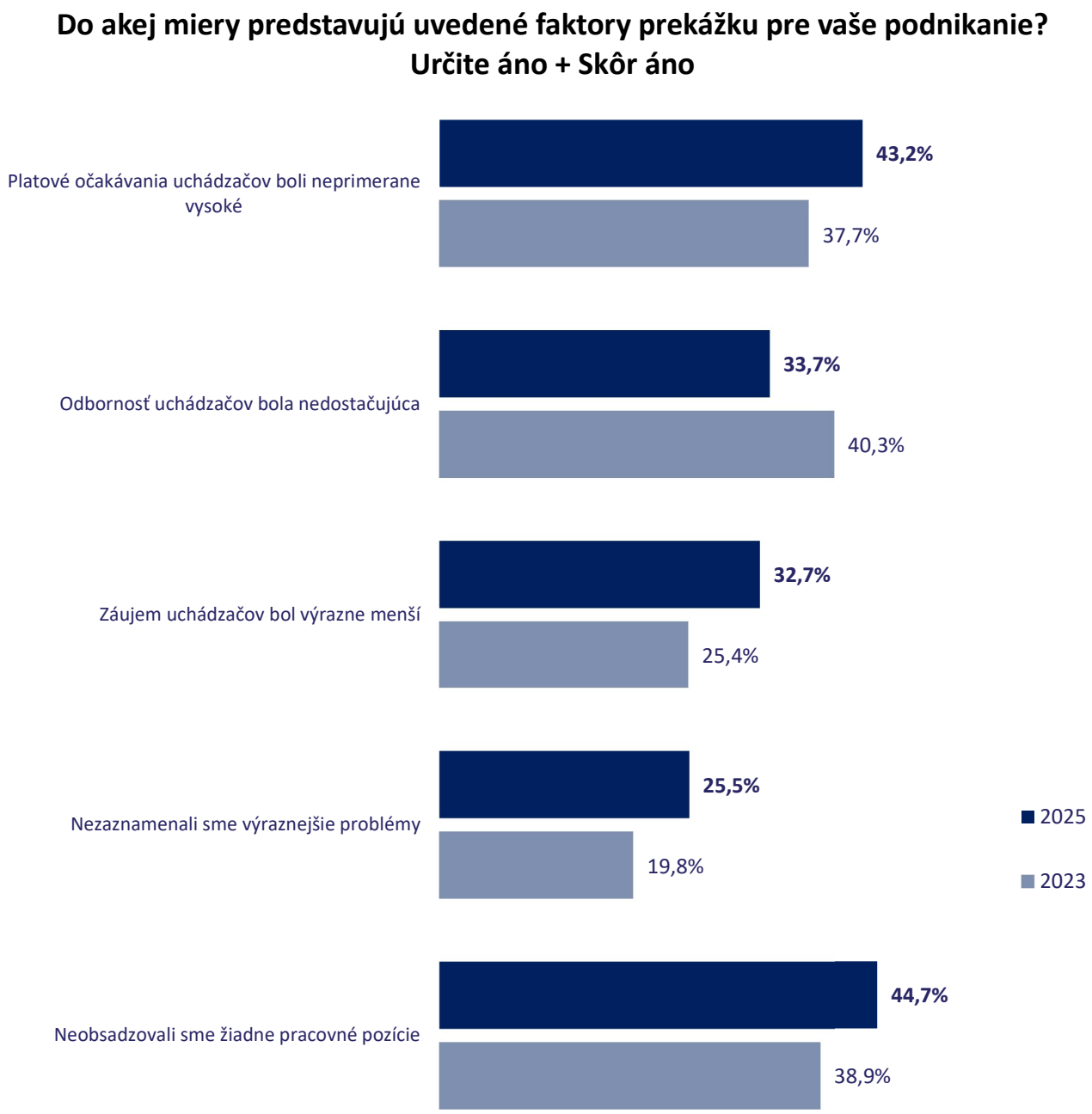
Graf 16: **Zaznamenali ste pri obsadzovaní pracovných miest výrazné problémy**

N=1000 respondentov

V porovnaní s rokom 2023 sme zaznamenali pokles u prekážky obsadzovania pracovných miest *„odbornosť uchádzačov bola nedostačujúca“* (o 6,6 percentuálneho bodu), u ostatných kategóriách sme zaznamenali nárast najsignifikantnejšie u kategórie *„záujem uchádzačov bol výrazne menší“* (o 7,3 percentuálneho bodu).

Graf 17: **Zaznamenali ste pri obsadzovaní pracovných miest výrazné problémy 2025/2023**

N=1000 respondentov

U 52,0% stredných podnikov boli **platové očakávania neprimerané vysoké**, ďalej najmä v sektore ubytovanie a stravovanie (64,7%), hlavne z Trenčianskeho kraja (45,5%), MSP-PO (46,4%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (44,6%). Naopak u 33,5% malých podnikov, ďalej hlavne u firiem v sektore priemysel (35,6%) boli platobné očakávania v poriadku, hlavne u firiem z Nitrianskeho kraja (34,6%), resp. Trnavského kraja (33,0%), FO-podnikatelia (30,4%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (35,0%), najmä podnikajúce ženy (29,5%).

Tabuľka 29: **Obsadzovanie pracovných miest? - Platové očakávania uchádzačov boli neprimerane vysoké**

Riadkové %	Kategória	Určite áno	Skôr áno	Skôr nie	Určite nie	Neviem posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**26,2%**	**17,0%**	**14,0%**	**13,9%**	**28,9%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	24,6%	16,1%	12,5%	14,7%	32,1%
	Malý podnik (10-49)	30,7%	16,5%	19,3%	14,2%	19,3%
	Stredný podnik (50-249)	28,0%	24,0%	13,0%	8,0%	27,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	36,4%	24,2%	15,2%	12,1%	12,1%
	Priemysel	22,0%	15,9%	19,7%	15,9%	26,5%
	Stavebníctvo	21,3%	22,7%	12,1%	15,6%	28,4%
	Obchod	28,7%	20,1%	10,4%	11,0%	29,9%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	26,5%	8,8%	11,8%	14,7%
	Doprava, informácie	28,9%	14,4%	15,5%	9,3%	32,0%
	Obchodné služby	26,7%	12,4%	13,4%	15,2%	32,3%
	Ostatné služby	22,1%	16,9%	18,2%	15,6%	27,3%
Kraj sídla	Bratislavský	23,8%	21,1%	13,6%	13,3%	28,2%
	Trnavský	20,6%	23,7%	14,4%	18,6%	22,7%
	Nitriansky	20,6%	14,0%	17,8%	16,8%	30,8%
	Trenčiansky	30,7%	14,8%	9,1%	11,4%	34,1%
	Banskobystrický	28,1%	15,7%	12,4%	14,6%	29,2%
	Žilinský	33,3%	8,8%	11,4%	17,5%	28,9%
	Prešovský	28,0%	16,8%	20,6%	7,5%	27,1%
	Košický	28,8%	14,4%	12,5%	12,5%	31,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	20,8%	12,8%	10,0%	20,4%	36,0%
	MSP - právnické osoby	28,0%	18,4%	15,3%	11,7%	26,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	18,3%	16,1%	23,7%	11,8%	30,1%
	Od 3 do 5 rokov	19,6%	21,5%	12,1%	15,0%	31,8%
	Od 6 do 9 rokov	28,8%	15,2%	12,8%	13,6%	29,6%
	10 a viac rokov	27,9%	16,7%	13,2%	14,1%	28,1%
Pohlavie	Muž	26,9%	16,4%	13,4%	13,4%	29,9%
	Žena	25,2%	17,9%	14,9%	14,6%	27,5%

Nedostatočnú odbornosť preukazovali uchádzači stredných podnikov (42,0%), ďalej v sektore ubytovanie a stravovanie (64,7%) a pôdohospodárstvo (54,6%), hlavne v Banskobystrickom kraji (42,7%), MSP-PO (36,0%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (35,6%), najmä podnikajúce ženy (36,2%).

Odbornosť bola dostatočná u malých podnikov (33,5%), ďalej v sektore priemysel (40,1%), hlavne zo Žilinského kraja (36,0%), FO-podnikatelia (34,8%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (39,8%), najmä podnikajúce ženy (35,8%).

Tabuľka 30: **Obsadzovanie pracovných miest? - Odbornosť uchádzačov bola nedostačujúca**

Riadkové %	Kategória	Určite áno	Skôr áno	Skôr nie	Určite nie	Neviem posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**21,8%**	**11,9%**	**14,1%**	**18,5%**	**33,7%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	19,8%	10,6%	12,5%	20,1%	37,1%
	Malý podnik (10-49)	25,9%	14,6%	17,0%	16,5%	25,9%
	Stredný podnik (50-249)	27,0%	15,0%	19,0%	12,0%	27,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	36,4%	18,2%	6,1%	21,2%	18,2%
	Priemysel	20,5%	10,6%	21,2%	18,9%	28,8%
	Stavebníctvo	19,1%	11,3%	18,4%	20,6%	30,5%
	Obchod	20,7%	9,1%	15,2%	18,3%	36,6%
	Ubytovanie a stravovanie	35,3%	29,4%	2,9%	17,6%	14,7%
	Doprava, informácie	20,6%	15,5%	11,3%	15,5%	37,1%
	Obchodné služby	21,4%	10,2%	12,7%	15,8%	39,8%
	Ostatné služby	22,1%	13,0%	9,1%	28,6%	27,3%
Kraj sídla	Bratislavský	18,7%	9,9%	16,7%	17,3%	37,4%
	Trnavský	19,6%	17,5%	9,3%	25,8%	27,8%
	Nitriansky	17,8%	9,3%	17,8%	17,8%	37,4%
	Trenčiansky	21,6%	10,2%	9,1%	12,5%	46,6%
	Banskobystrický	27,0%	15,7%	11,2%	16,9%	29,2%
	Žilinský	20,2%	17,5%	15,8%	20,2%	26,3%
	Prešovský	29,0%	13,1%	11,2%	20,6%	26,2%
	Košický	26,9%	5,8%	15,4%	18,3%	33,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	16,8%	10,0%	11,2%	23,6%	38,4%
	MSP - právnické osoby	23,5%	12,5%	15,1%	16,8%	32,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	19,4%	4,3%	19,4%	20,4%	36,6%
	Od 3 do 5 rokov	14,0%	20,6%	14,0%	15,9%	35,5%
	Od 6 do 9 rokov	20,8%	9,6%	16,8%	17,6%	35,2%
	10 a viac rokov	23,6%	12,0%	12,9%	18,8%	32,7%
Pohlavie	Muž	19,7%	12,3%	13,3%	17,2%	37,5%
	Žena	24,9%	11,3%	15,4%	20,4%	28,0%

Najmä u 42,9% malých podnikov **nebol záujem uchádzačov výrazne menší**, ďalej predovšetkým v sektore priemyslu (45,4%), hlavne z Košického kraja (38,5%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (45,2%), najmä podnikajúcich žien (38,5%). Nižší záujem sme zaznamenali u uchádzačov v sektore ubytovanie a stravovanie (50,0%) a pôdohospodárstvo (45,4%), hlavne v Žilinskom kraji (39,5%) a Nitrianskom kraji (39,1%), MSP-PO (34,0%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (39,2%), predovšetkým podnikajúcich mužov (33,1%).

Tabuľka 31: **Obsadzovanie pracovných miest? - Záujem uchádzačov bol výrazne menší**

Riadkové %	Kategória	Určite áno	Skôr áno	Skôr nie	Určite nie	Neviem posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**17,4%**	**15,3%**	**13,7%**	**22,7%**	**30,9%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	16,1%	12,8%	13,5%	21,9%	35,6%
	Malý podnik (10-49)	23,1%	17,9%	16,0%	26,9%	16,0%
	Stredný podnik (50-249)	14,0%	27,0%	10,0%	19,0%	30,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	21,2%	24,2%	12,1%	21,2%	21,2%
	Priemysel	15,2%	15,2%	22,7%	22,7%	24,2%
	Stavebníctvo	14,9%	14,2%	14,2%	27,0%	29,8%
	Obchod	24,4%	9,8%	7,3%	26,2%	32,3%
	Ubytovanie a stravovanie	32,4%	17,6%	11,8%	14,7%	23,5%
	Doprava, informácie	15,5%	20,6%	12,4%	19,6%	32,0%
	Obchodné služby	14,9%	16,8%	14,6%	19,9%	33,9%
	Ostatné služby	15,6%	11,7%	10,4%	27,3%	35,1%
Kraj sídla	Bratislavský	16,0%	13,9%	15,3%	20,4%	34,4%
	Trnavský	21,6%	17,5%	11,3%	23,7%	25,8%
	Nitriansky	15,9%	15,0%	13,1%	24,3%	31,8%
	Trenčiansky	15,9%	10,2%	12,5%	25,0%	36,4%
	Banskobystrický	13,5%	24,7%	15,7%	19,1%	27,0%
	Žilinský	14,9%	24,6%	9,6%	26,3%	24,6%
	Prešovský	22,4%	10,3%	12,1%	25,2%	29,9%
	Košický	21,2%	8,7%	17,3%	21,2%	31,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	18,0%	10,8%	11,2%	24,8%	35,2%
	MSP - právnické osoby	17,2%	16,8%	14,5%	22,0%	29,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	10,8%	8,6%	12,9%	32,3%	35,5%
	Od 3 do 5 rokov	19,6%	19,6%	11,2%	19,6%	29,9%
	Od 6 do 9 rokov	15,2%	18,4%	10,4%	22,4%	33,6%
	10 a viac rokov	18,4%	15,0%	14,8%	21,9%	29,9%
Pohlavie	Muž	16,7%	16,4%	12,8%	22,2%	31,8%
	Žena	18,4%	13,6%	15,1%	23,4%	29,5%

Výrazné problémy pri obsadzovaní pracovných miest sa zaznamenali predovšetkým u malých podnikov (31,2%), v sektore stavebníctva (30,5%), hlavne v Banskobystrickom kraji (33,7%), MSP-PO (27,2%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (26,3%), najmä podnikajúce ženy (26,2%). Výrazne problémy sa nezaznamenali v sektore ubytovanie a stravovanie (67,6%), hlavne u firiem z Trnavského kraja (63,9,0%), FO-podnikateľov (48,0%), MSP podnikajúcich menej ako 3 roky (53,8%), najmä podnikajúcich žien (50,9%).

Tabuľka 32: **Obsadzovanie pracovných miest? - Nezaznamenali sme výraznejšie problémy**

Riadkové %	Kategória	Určite áno	Skôr áno	Skôr nie	Určite nie	Neviem posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**13,5%**	**12,0%**	**22,9%**	**25,0%**	**26,6%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	14,2%	9,7%	20,6%	26,5%	28,9%
	Malý podnik (10-49)	12,3%	18,9%	28,8%	21,2%	18,9%
	Stredný podnik (50-249)	11,0%	13,0%	26,0%	23,0%	27,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	15,2%	12,1%	24,2%	24,2%	24,2%
	Priemysel	8,3%	13,6%	24,2%	25,8%	28,0%
	Stavebníctvo	12,1%	18,4%	22,0%	24,8%	22,7%
	Obchod	14,6%	10,4%	20,7%	29,3%	25,0%
	Ubytovanie a stravovanie	11,8%	5,9%	17,6%	50,0%	14,7%
	Doprava, informácie	13,4%	10,3%	23,7%	23,7%	28,9%
	Obchodné služby	15,5%	10,6%	23,3%	21,4%	29,2%
	Ostatné služby	14,3%	11,7%	26,0%	20,8%	27,3%
Kraj sídla	Bratislavský	14,6%	12,9%	26,5%	19,4%	26,5%
	Trnavský	11,3%	7,2%	23,7%	39,2%	18,6%
	Nitriansky	9,3%	12,1%	17,8%	29,9%	30,8%
	Trenčiansky	11,4%	9,1%	25,0%	20,5%	34,1%
	Banskobystrický	12,4%	21,3%	19,1%	23,6%	23,6%
	Žilinský	18,4%	11,4%	24,6%	22,8%	22,8%
	Prešovský	15,9%	11,2%	16,8%	31,8%	24,3%
	Košický	11,5%	9,6%	23,1%	23,1%	32,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	11,6%	8,8%	17,2%	30,8%	31,6%
	MSP - právnické osoby	14,1%	13,1%	24,8%	23,1%	24,9%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	11,8%	9,7%	23,7%	30,1%	24,7%
	Od 3 do 5 rokov	7,5%	15,9%	25,2%	26,2%	25,2%
	Od 6 do 9 rokov	16,0%	9,6%	27,2%	20,0%	27,2%
	10 a viac rokov	14,2%	12,1%	21,6%	25,0%	27,0%
Pohlavie	Muž	13,4%	12,8%	20,7%	25,2%	27,9%
	Žena	13,6%	10,8%	26,2%	24,7%	24,7%

Žiadne pracovné miesta neobsadzovali skôr mikropodniky (48,1%), ďalej v sektore doprava, informácie (54,7%), hlavne z Nitrianskeho kraja (50,5%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (48,6%), najmä podnikajúce ženy (46,8%). Pracovné miesta obsadzovali predovšetkým malé podniky (51,4%), v sektore pôdohospodárstva (63,7%), hlavne zo Žilinského kraja (44,7%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (44,8%), predovšetkým podnikajúci muži (41,3%).

Tabuľka 33: **Obsadzovanie pracovných miest? - Neobsadzovali sme žiadne pracovné pozície**

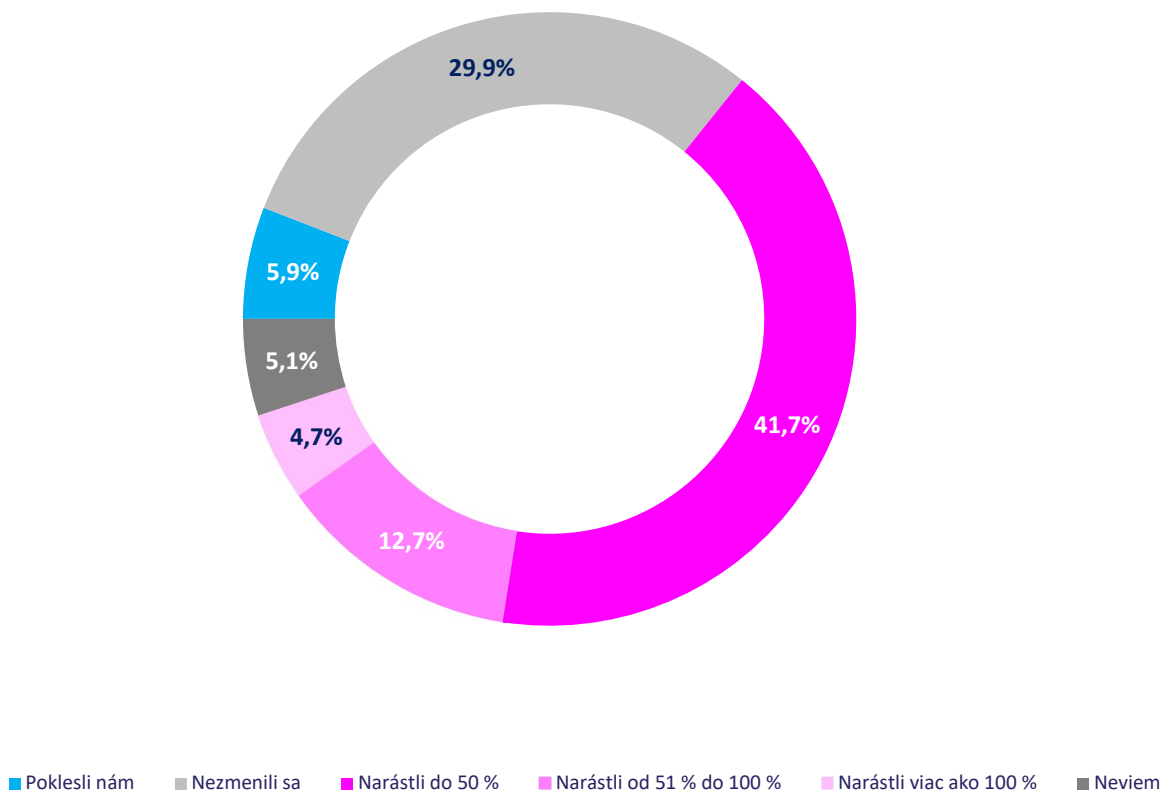
Riadkové %	Kategória	Určite áno	Skôr áno	Skôr nie	Určite nie	Neviem posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**34,0%**	**10,7%**	**11,5%**	**29,2%**	**14,6%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	38,2%	9,9%	9,3%	27,3%	15,3%
	Malý podnik (10-49)	25,5%	10,4%	17,9%	33,5%	12,7%
	Stredný podnik (50-249)	23,0%	17,0%	13,0%	33,0%	14,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	15,2%	12,1%	18,2%	45,5%	9,1%
	Priemysel	24,2%	9,8%	14,4%	34,8%	16,7%
	Stavebníctvo	29,8%	12,8%	12,1%	29,8%	15,6%
	Obchod	36,6%	8,5%	11,6%	24,4%	18,9%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	11,8%	5,9%	29,4%	14,7%
	Doprava, informácie	42,3%	12,4%	9,3%	25,8%	10,3%
	Obchodné služby	37,6%	9,0%	10,2%	28,3%	14,9%
	Ostatné služby	33,8%	16,9%	13,0%	29,9%	6,5%
Kraj sídla	Bratislavský	27,2%	12,6%	12,6%	28,6%	19,0%
	Trnavský	37,1%	9,3%	8,2%	33,0%	12,4%
	Nitriansky	40,2%	10,3%	11,2%	29,9%	8,4%
	Trenčiansky	37,5%	8,0%	8,0%	34,1%	12,5%
	Banskobystrický	34,8%	12,4%	6,7%	29,2%	16,9%
	Žilinský	37,7%	8,8%	21,9%	22,8%	8,8%
	Prešovský	38,3%	9,3%	13,1%	27,1%	12,1%
	Košický	31,7%	11,5%	5,8%	31,7%	19,2%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	36,0%	8,4%	8,8%	32,0%	14,8%
	MSP - právnické osoby	33,3%	11,5%	12,4%	28,3%	14,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	34,4%	11,8%	16,1%	20,4%	17,2%
	Od 3 do 5 rokov	37,4%	11,2%	11,2%	31,8%	8,4%
	Od 6 do 9 rokov	30,4%	11,2%	13,6%	31,2%	13,6%
	10 a viac rokov	34,1%	10,4%	10,5%	29,6%	15,4%
Pohlavie	Muž	32,0%	11,3%	11,6%	29,7%	15,4%
	Žena	37,0%	9,8%	11,3%	28,5%	13,4%

4. ENERGETICKÉ VSTUPY

4.1. Ako sa Vám zmenili náklady na energetické vstupy počas predchádzajúcich 12 mesiacov oproti predchádzajúcim rokom?

29,9% MSP sa doposiaľ nezvýšili náklady na energetické vstupy oproti predchádzajúcim rokom, naopak takmer polovici MSP (41,7%) sa **zvýšili do 50%**. Viac ako desatine MSP (12,7%) sa zvýšili od 51% do 100%. Takmer piatim percentám (4,7%) náklady narástli viac ako 100%. 5,1% MSP nevedeli odpovedať. 5,9% opytovaným MSP náklady na energie poklesli.

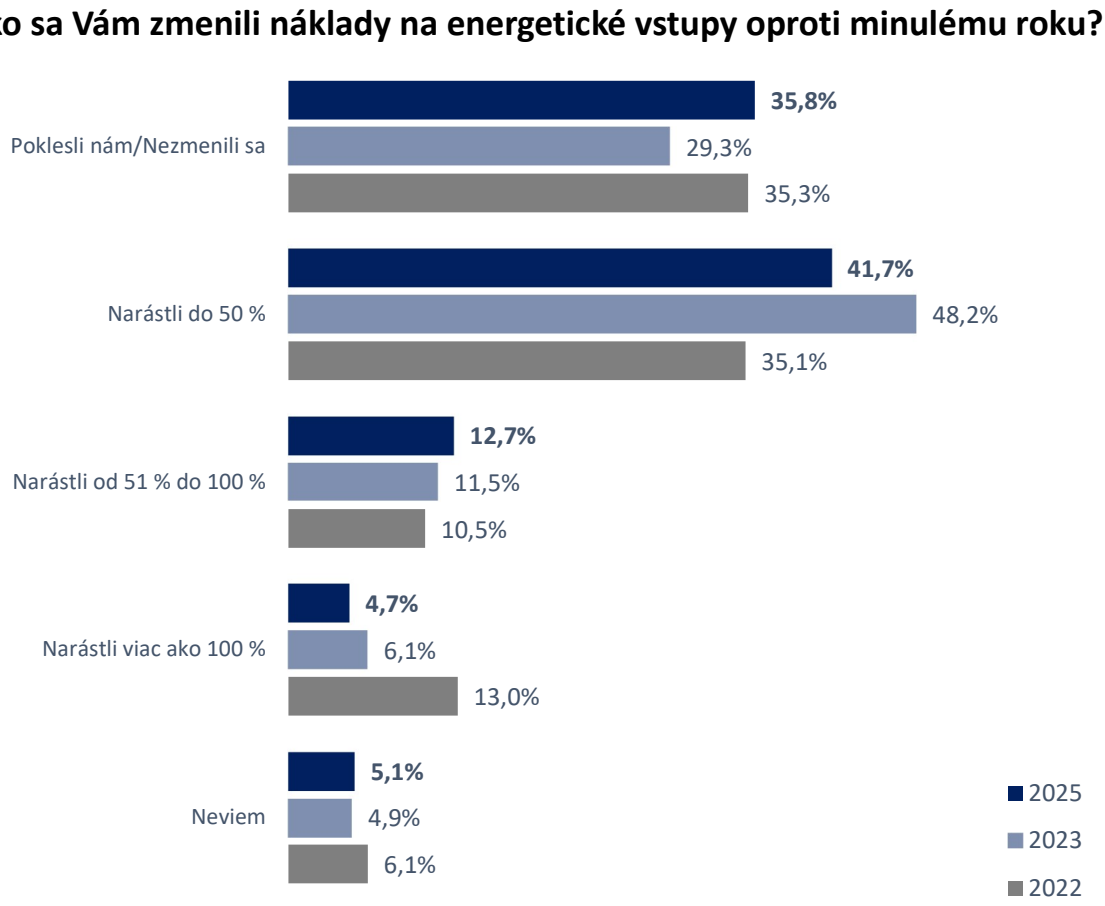
Graf 18: **Ako sa Vám zmenili náklady na energetické vstupy počas predchádzajúcich 12 mesiacov?**

N=1000 respondentov

V porovnaní s rokom 2023 sa zvýšilo zastúpenie MSP, ktorí deklarovali, že im energetické vstupy *„Poklesli nám/Nezmenili sa“* (nárast o 6,5 percentuálneho bodu). Najvýraznejší pokles zastúpenia MSP, ktorý deklarovali *„nárast energetických vstupov do 50%“* (pokles o 6,5 percentuálneho bodu), ďalej nám v medziročnom porovnaní 2022/2023 narástli (o 1,2 percentuálny bod) aj *„Narástli od 51% do 100%“.* Medziročný pokles sme zaznamenali *„pri náraste viac ako 100%“* (pokles o 1,4 percentuálneho bodu).

Graf 19:[2] **Ako sa Vám zmenili náklady na energetické vstupy počas predchádzajúcich 12 mesiacov? 2025/2023/2022**

N=1000 respondentov

9,9% malým podnikom náklady na energetické **vstupy poklesli**, ďalej predovšetkým v sektore pôdohospodárstvo (12,1%), hlavne z Trnavského kraja (9,3%), MSP-PO (6,3%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (7,2%), predovšetkým podnikajúcim mužom (7,0%).

Náklady na energetické vstupy sa nezmenili 32,0% stredným podnikom, ďalej najmä v sektore ostatné služby (40,3%), hlavne z Trnavského kraja (37,1%), MSP-PO (31,1%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (38,4%), najmä podnikajúce ženy (32,2%). Na druhej strane až 43,9% mikropodnikom sa **zvýšili náklady na energie do 50%**, ďalej firmám v sektore obchod (48,2%), hlavne zo Žilinského kraja (54,4%), FO-podnikatelia (44,4%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (45,2%). 17,0% malým podnikom sa zvýšili náklady na energie **od 51% do 100%,** ďalej najmä v sektore ubytovanie a stravovanie (20,6%), hlavne z Banskobystrického kraja

[2] V roku 2022 bola otázka opytovaná odlišným spôsobom a kódy v roku 2023 pre hodnoty 2022 sú prekódované nasledovne.
Poklesli nám/Nezmenili sa *= Doposiaľ sa nám nezvýšili*
Narástli do 50 % *= Do 50 %*
Narástli od 51 % do 100 % *= Od 51 % do 100 %*
Narástli viac ako 100 % *= Od 101 % až 200 % + Od 201 % do 300 % + Od 301 % do 500 % + Viac ako 500 %*
Neviem *= Neviem*

(22,5%), MSP podnikajúci od 3 do 6 rokov (14,0%), predovšetkým podnikajúci muži (13,4%). **Viac ako 100% sa zvýšil náklady na energie** najmä malým podnikom (8,0%), ďalej v sektore priemysel (10,6%), hlavne z Prešovského kraja (8,4%), FO-podnikatelia (8,0%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (5,8%), najmä podnikajúce ženy (5,0%).

Tabuľka 34: **Ako sa Vám zmenili náklady na energetické vstupy počas predchádzajúcich 12 mesiacov?**

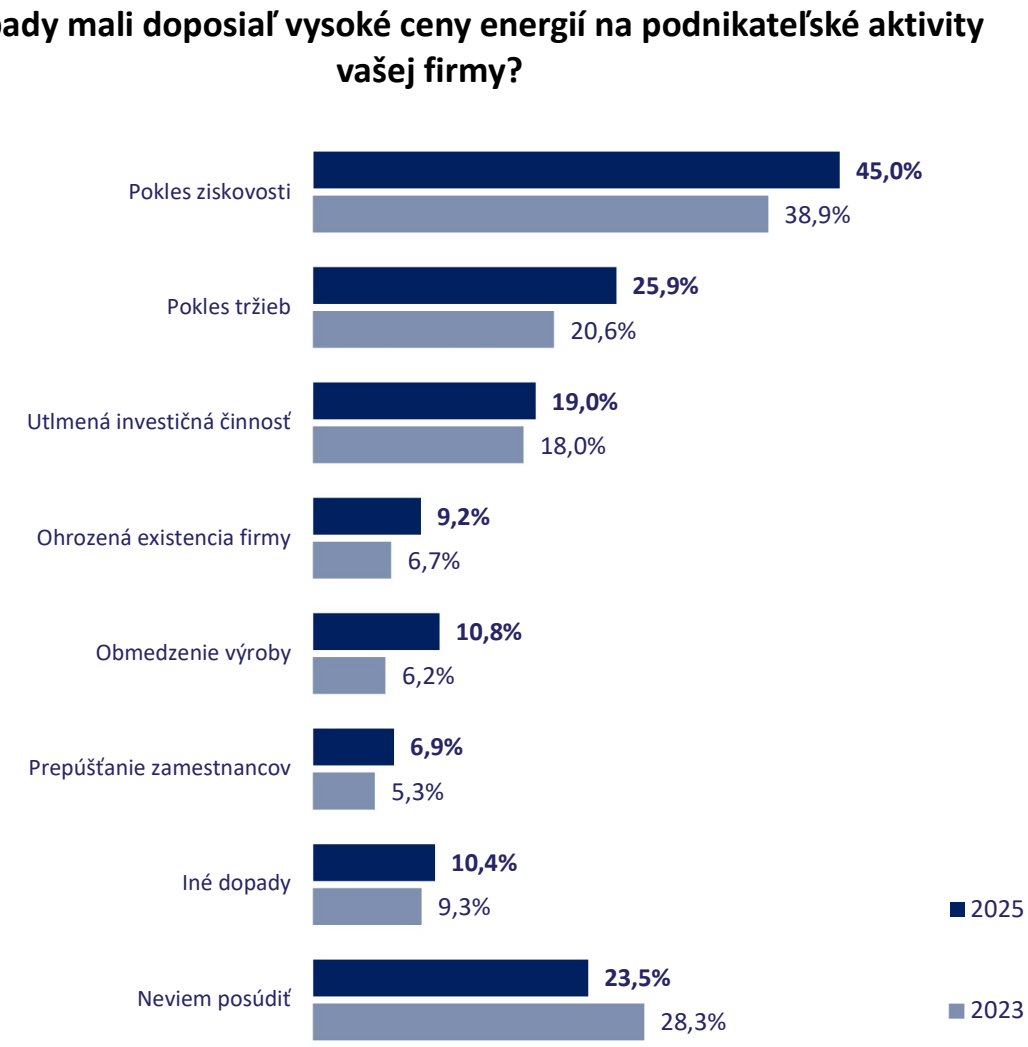
Riadkové %	Kategória	Poklesli nám	Nezmenili sa	Narástli do 50 %	Narástli od 51 % do 100 %	Narástli viac ako 100 %	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**5,9%**	**29,9%**	**41,7%**	**12,7%**	**4,7%**	**5,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	4,8%	31,4%	43,9%	11,8%	3,5%	4,7%
	Malý podnik (10-49)	9,9%	24,1%	36,3%	17,0%	8,0%	4,7%
	Stredný podnik (50-249)	5,0%	32,0%	38,0%	10,0%	6,0%	9,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	30,3%	36,4%	6,1%	9,1%	6,1%
	Priemysel	7,6%	26,5%	31,1%	18,9%	10,6%	5,3%
	Stavebníctvo	7,1%	24,1%	46,1%	15,6%	4,3%	2,8%
	Obchod	4,3%	27,4%	48,2%	11,0%	4,3%	4,9%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	26,5%	41,2%	20,6%	5,9%	0,0%
	Doprava, informácie	2,1%	33,0%	40,2%	11,3%	4,1%	9,3%
	Obchodné služby	6,5%	32,0%	43,8%	10,6%	2,5%	4,7%
	Ostatné služby	3,9%	40,3%	33,8%	10,4%	3,9%	7,8%
Kraj sídla	Bratislavský	5,8%	33,7%	36,4%	12,9%	5,8%	5,4%
	Trnavský	9,3%	37,1%	36,1%	8,2%	2,1%	7,2%
	Nitriansky	6,5%	30,8%	43,9%	9,3%	4,7%	4,7%
	Trenčiansky	4,5%	25,0%	46,6%	12,5%	2,3%	9,1%
	Banskobystrický	5,6%	31,5%	36,0%	22,5%	2,2%	2,2%
	Žilinský	3,5%	25,4%	54,4%	8,8%	5,3%	2,6%
	Prešovský	5,6%	22,4%	47,7%	11,2%	8,4%	4,7%
	Košický	6,7%	26,9%	40,4%	17,3%	3,8%	4,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	4,8%	26,4%	44,4%	12,0%	8,0%	4,4%
	MSP - právnické osoby	6,3%	31,1%	40,8%	12,9%	3,6%	5,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	4,3%	34,4%	45,2%	8,6%	2,2%	5,4%
	Od 3 do 5 rokov	5,6%	32,7%	42,1%	14,0%	1,9%	3,7%
	Od 6 do 9 rokov	7,2%	38,4%	37,6%	11,2%	3,2%	2,4%
	10 a viac rokov	5,9%	27,3%	41,9%	13,3%	5,8%	5,8%
Pohlavie	Muž	7,0%	28,4%	41,8%	13,4%	4,5%	5,0%
	Žena	4,3%	32,2%	41,6%	11,6%	5,0%	5,3%

4.2. Aké dopady mali doposiaľ vysoké ceny energií na podnikateľské aktivity vašej firmy?

Pre 45,0% MSP mali vysoké ceny energií dopad na **pokles ziskovosti**. Štvrtine MSP vďaka vysokým cenám energií **klesli tržby** (25,9%). U 19,0% MSP bola utlmená investičná činnosť. 9,2% podnikateľom ohrozili vysoké ceny energií existenciu firmy. U desatiny MSP obmedzili výrobu (10,8%) a 6,9% malých a stredných podnikateľov muselo prepúšťať zamestnancov. U desatiny MSP mali vysoké ceny energií iné dopady a to hlavne: zvýšenie celkových nákladov. 23,5% podnikateľov nevedelo dopady posúdiť.

V porovnaní s rokom 2023 boli dopady vysokých cien energií negatívne vo všetkých kategóriách narástli okrem kategórie *„neviem posúdiť „* (pokles o 4,8 percentuálneho bodu), najsignifikantnejšie u kategórie *„pokles ziskovosti“* (o 6,1 percentuálneho bodu) a *„pokles tržieb“* (o 5,3 percentuálneho bodu).

Graf 20: **Aké dopady mali doposiaľ vysoké ceny energií na aktivity vašej firmy? 2025/2023**

N=1000 respondentov

Viac ako polovica stredných podnikov (54,0%) zaznamenala **pokles ziskovosti**, ďalej najmä firmy v sektore pôdohospodárstva (60,6%), najmä z Prešovského kraja (50,5%), MSP-PO (46,1%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (46,8%), najmä podnikajúce ženy (45,1%). Až 27,4% malých podnikateľov, najmä firmy v sektore obchod (36,0%) a ubytovanie a stravovanie (35,3%) zaznamenalo **pokles tržieb**, hlavne z Banskobystrického kraja (36,0%), MSP-PO (26,4%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (32,3%), najmä podnikajúce ženy (26,7%).

25,0% malých podnikov **utlmilo investičnú činnosť** firmy, ďalej najmä v sektore obchod (26,2%), hlavne v Prešovskom kraji (27,1%), MSP-PO (19,2%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (22,6%), predovšetkým podnikajúci muži (20,2%). 15,1% malých podnikov, najmä v sektore ubytovanie a stravovanie (17,6%) muselo **obmedziť výrobu** vďaka vysokým cenám energií, hlavne z Banskobystrického kraja (18,0%), MSP podnikajúci viac ako 10 rokov (12,9%), najmä podnikajúce ženy (12,1%). Vysoké ceny energii **ohrozujú existenciu** najmä malé podniky (12,7%), ďalej firmy v sektore obchod (13,4%), hlavne z Prešovského kraja (15,0%), FO-podnikatelia (12,0%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (11,0%), prevažne podnikajúci muži (9,6%).

Zamestnancov muselo pre vysoké ceny energií **prepúšťať** desatina malých podnikov (10,4%), ďalej hlavne firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (11,8%), predovšetkým z Prešovského kraja (12,1%), MSP-PO (7,2%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (7,5%), resp. od 3 do 5rokov (7,5%), predovšetkým podnikajúci muži (7,5%). Až 24,3% mikropodnikov, v sektore ostatné služby (39,0%), najmä z Trenčianskeho kraja (26,1%) nevedelo posúdiť dopady vysokých cien energii na ich podnikateľské aktivity.

Tabuľka 35: **Aké dopady mali doposiaľ vysoké ceny energií na aktivity vašej firmy?**

Riadkové %	Kategória	Pokles ziskovosti	Pokles tržieb	Utlmená investičná činnosť	Obmedzenie výroby	Ohrozená existencia firmy	Prepúšťanie zamestnancov	Iné dopady	Neviem posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**45,0%**	**25,9%**	**19,0%**	**10,8%**	**9,2%**	**6,9%**	**10,4%**	**23,5%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	41,7%	26,2%	16,7%	9,6%	8,7%	6,0%	11,9%	24,3%
	Malý podnik (10-49)	51,4%	27,4%	25,0%	15,1%	12,7%	10,4%	7,5%	22,2%
	Stredný podnik (50-249)	54,0%	21,0%	22,0%	10,0%	5,0%	6,0%	6,0%	21,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	60,6%	21,2%	24,2%	15,2%	3,0%	9,1%	0,0%	18,2%
	Priemysel	53,8%	28,8%	18,2%	13,6%	11,4%	9,1%	8,3%	19,7%
	Stavebníctvo	41,1%	29,1%	21,3%	12,1%	9,2%	5,7%	9,9%	22,7%
	Obchod	47,6%	36,0%	26,2%	12,8%	13,4%	9,1%	12,8%	20,1%
	Ubytovanie a stravovanie	41,2%	35,3%	11,8%	17,6%	8,8%	11,8%	5,9%	32,4%
	Doprava, informácie	48,5%	17,5%	19,6%	12,4%	11,3%	8,2%	12,4%	21,6%
	Obchodné služby	43,8%	21,7%	15,2%	7,5%	7,1%	4,3%	11,8%	23,6%
	Ostatné služby	27,3%	19,5%	16,9%	6,5%	5,2%	6,5%	7,8%	39,0%
Kraj sídla	Bratislavský	46,6%	19,7%	16,3%	8,2%	6,1%	5,1%	10,2%	26,2%
	Trnavský	35,1%	22,7%	19,6%	14,4%	12,4%	4,1%	13,4%	27,8%
	Nitriansky	43,0%	31,8%	15,0%	6,5%	10,3%	8,4%	16,8%	19,6%
	Trenčiansky	44,3%	19,3%	13,6%	6,8%	3,4%	4,5%	6,8%	26,1%
	Banskobystrický	46,1%	36,0%	23,6%	18,0%	12,4%	6,7%	7,9%	20,2%
	Žilinský	43,0%	28,9%	23,7%	14,9%	11,4%	7,9%	6,1%	23,7%
	Prešovský	50,5%	27,1%	27,1%	14,0%	15,0%	12,1%	9,3%	18,7%
	Košický	48,1%	32,7%	17,3%	8,7%	7,7%	8,7%	12,5%	21,2%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	41,6%	24,4%	18,4%	10,8%	12,0%	6,0%	14,4%	21,6%
	MSP - právnické osoby	46,1%	26,4%	19,2%	10,8%	8,3%	7,2%	9,1%	24,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	37,6%	32,3%	22,6%	5,4%	8,6%	7,5%	5,4%	26,9%
	Od 3 do 5 rokov	41,1%	23,4%	14,0%	10,3%	3,7%	7,5%	7,5%	23,4%
	Od 6 do 9 rokov	44,0%	20,0%	12,8%	4,0%	4,8%	4,0%	8,0%	32,0%
	10 a viac rokov	46,8%	26,5%	20,4%	12,9%	11,0%	7,3%	12,0%	21,5%
Pohlavie	Muž	44,9%	25,4%	20,2%	10,0%	9,6%	7,5%	7,8%	24,9%
	Žena	45,1%	26,7%	17,1%	12,1%	8,6%	6,0%	14,4%	21,4%

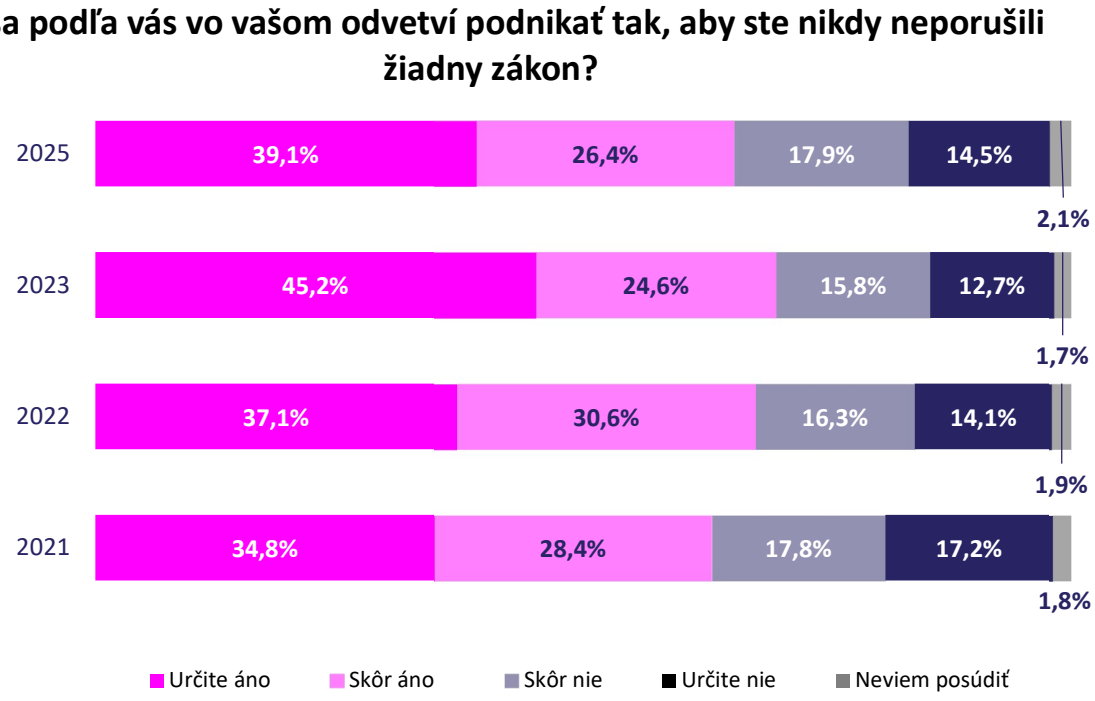
5. LEGISLATÍVA A INÉ OBLASTI

5.1. Dá sa podnikať bez porušenia zákona vo vašom odvetví?

Viac ako tretina malých a stredných podnikateľov (32,4%) si myslí, že podnikať na Slovensku **sa nedá bez toho, aby ste nikdy neporušili žiadny zákon.** Z toho (14,5%) podnikateľov si myslí, že sa bez porušenia zákona podnikať na Slovensku určite nedá. Naopak, 65,5% MSP si mysli, že podnikať sa dá aj bez porušenia zákonov. 39,1% podnikateľov je presvedčených, že podnikať **sa určite dá aj bez porušenia zákonov.**

Na základe štvorročného porovnania sa dá skonštatovať, že rastie zastúpenie MSP, ktorí deklarujú, že podnikať sa dá aj bez porušenia zákonov. Medzi rokom 2021 až 2025 narástla dôvera v podnikaní bez porušenia zákonov (o 2,3 percentuálneho bodu). Naopak v porovnaní s rokom 2023 dôvera v podnikaní bez porušenia zákonov poklesla (o 4,3 percentuálneho bodu).

Graf 21: **Dá sa podľa vás podnikať tak, aby ste neporušili žiadny zákon? 2025/2023/22/21**

N=1000 respondentov

Až 73,0% stredných podnikov si myslí, že na Slovensku sa **dá podnikať aj bez porušovania zákonov**. Nájdu sa najmä v sektore ostatné služby (76,6%), hlavne z Trenčianskeho kraja (77,3%), MSP-PO (65,9%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (77,5%), prevažne podnikajúci muži (66,2%). Na druhej strane až tretina mikropodnikov (33,3%) a malých podnikov (33,0%), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstvo (42,4%), hlavne zo Žilinského kraja (40,3%) **si myslí že podnikať sa nedá bez porušenia zákona**, MSP podnikajúci viac ako 10 rokov (35,0%).

Podnikatelia, ktorí si myslia, že sa **určite dá podnikať bez porušenia zákonov** (39,1%), zastupujú prevažne stredné podniky (40,0%), ďalej firmy v sektore ostatné služby (51,9%),

hlavne z Košického kraja (47,1%), MSP-PO (39,5%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (45,6%). 15,1% mikropodnikov je presvedčených, **že sa určite nedá podnikať** na Slovensku **bez porušovania zákonov**, ďalej v sektore pôdohospodárstva (21,2%), hlavne z Bratislavského kraja (19,4%), MSP-PO (16,3%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (15,9%), predovšetkým podnikajúci muži (15,4%).

Tabuľka 32: **Dá sa podľa vás podnikať tak, aby ste neporušili žiadny zákon?**

Riadkové %	Kategória	Určite áno	Skôr áno	Skôr nie	Určite nie	Neviem posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**39,1%**	**26,4%**	**17,9%**	**14,5%**	**2,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	39,2%	25,6%	18,2%	15,1%	1,9%
	Malý podnik (10-49)	38,2%	25,9%	19,8%	13,2%	2,8%
	Stredný podnik (50-249)	40,0%	33,0%	12,0%	13,0%	2,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	30,3%	24,2%	21,2%	21,2%	3,0%
	Priemysel	35,6%	26,5%	18,9%	15,2%	3,8%
	Stavebníctvo	34,0%	29,1%	23,4%	9,2%	4,3%
	Obchod	40,2%	22,0%	20,1%	17,7%	0,0%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	32,4%	14,7%	11,8%	2,9%
	Doprava, informácie	33,0%	35,1%	15,5%	16,5%	0,0%
	Obchodné služby	41,9%	24,8%	15,8%	15,2%	2,2%
	Ostatné služby	51,9%	24,7%	13,0%	9,1%	1,3%
Kraj sídla	Bratislavský	36,1%	26,9%	15,6%	19,4%	2,0%
	Trnavský	35,1%	40,2%	9,3%	13,4%	2,1%
	Nitriansky	41,1%	27,1%	18,7%	11,2%	1,9%
	Trenčiansky	46,6%	30,7%	8,0%	10,2%	4,5%
	Banskobystrický	42,7%	19,1%	19,1%	16,9%	2,2%
	Žilinský	35,1%	23,7%	26,3%	14,0%	0,9%
	Prešovský	36,4%	27,1%	22,4%	12,1%	1,9%
	Košický	47,1%	16,3%	25,0%	9,6%	1,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	38,0%	26,4%	23,6%	9,2%	2,8%
	MSP - právnické osoby	39,5%	26,4%	16,0%	16,3%	1,9%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	40,9%	36,6%	14,0%	8,6%	0,0%
	Od 3 do 5 rokov	44,9%	22,4%	18,7%	14,0%	0,0%
	Od 6 do 9 rokov	45,6%	27,2%	13,6%	12,0%	1,6%
	10 a viac rokov	36,7%	25,5%	19,1%	15,9%	2,8%
Pohlavie	Muž	39,0%	27,2%	16,9%	15,4%	1,5%
	Žena	39,3%	25,2%	19,4%	13,1%	3,0%

5.2. Čomu pripisujete, že je ťažké, dokonca nemožné dodržiavať zákony

Podnikatelia považujú za najväčšiu prekážku pri dodržiavaní **zákonov ich časté zmeny a nemožnosť pravidelného sledovania** (61,7%), resp. že z**ákony sú prijímané bez dostatočnej konzultácie s podnikateľmi** (61,7%).

Druhou výraznou prekážkou podľa podnikateľov je **zložité zistiť, aké zákony a predpisy sa konkrétneho podnikania dotýkajú** (59,3%). Treťou prekážkou je, že zákony sa schvaľujú bez posudzovania ich vplyvov na podnikateľské prostredie (53,7%). Viac ako polovica MSP (51,5%) si myslí, že niektoré zmeny zákonov prinášajú nerealizovateľné požiadavky.

O niečo viac ako polovice MSP (50,6%) chýba jednoznačnosť zákonov. Takmer polovica MSP (47,2%) si myslí, že úradníci nepomáhajú podnikateľom zorientovať sa v zákonoch pre danú oblasť. 46,9% MSP si myslí, že dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých rovnako. V odpovediach iné, podnikatelia najčastejšie uvádzali: vymožiteľnosť práva, veľmi často sa menia, neochota úradníkov.

Graf 22: **Čomu pripisujete, že je ťažké, či dokonca nemožné dodržiavať zákony?**

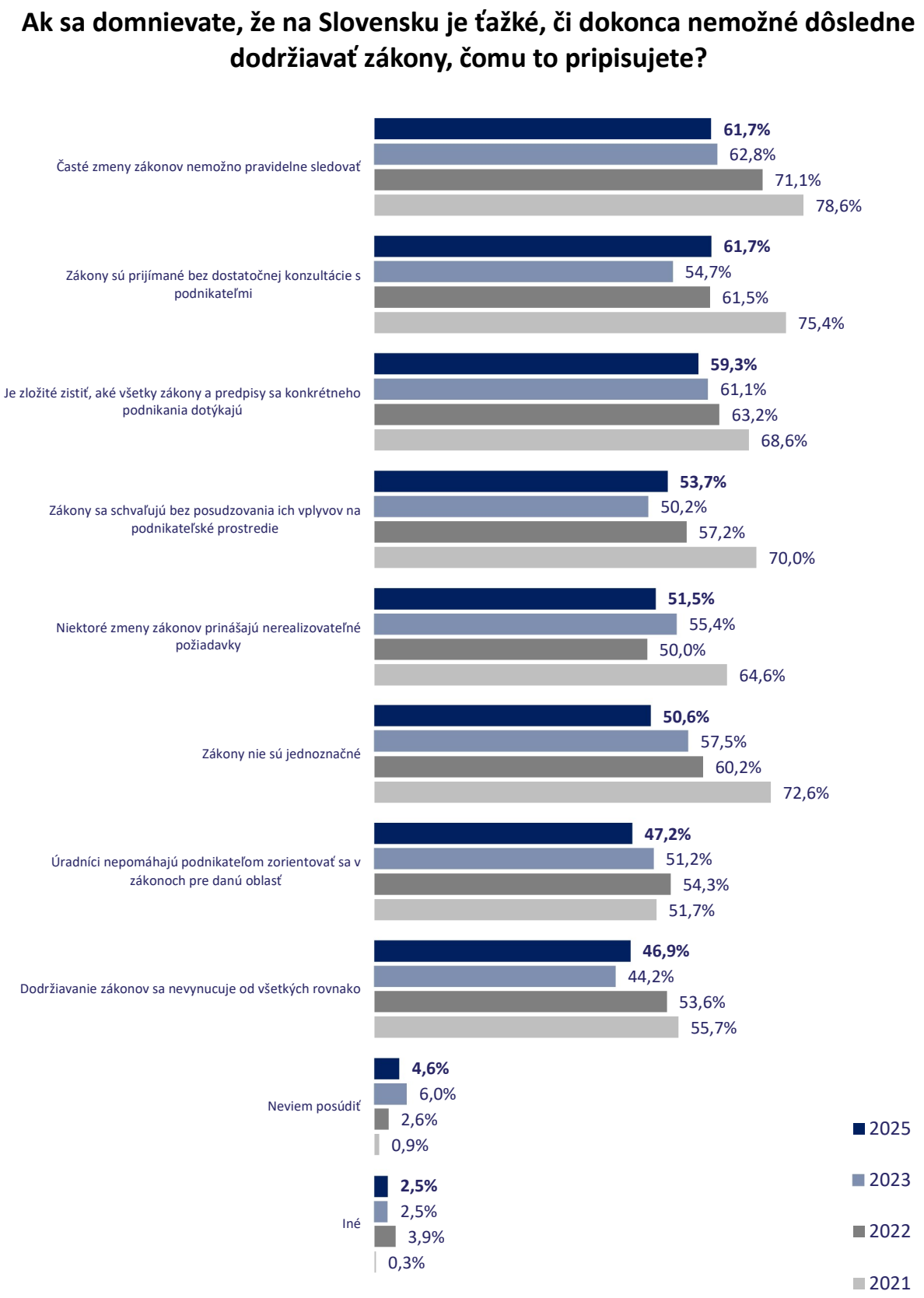

N=324 respondentov, ktorí na predchádzajúcu, otázku odpovedali "Skôr nie", alebo "Určite nie".

Pri **porovnaní s rokom 2023** došlo k najvýraznejšiemu poklesu v kategórii *„zákony nie sú jednoznačné“* (medziročný pokles o 6,9 percentuálneho bodu), druhy významný pokles (o 4 percentuálne body) zaznamenala kategória *„úradníci nepomáhajú podnikateľom zorientovať sa v zákonoch pre danú oblasť*“. Naopak nárast zaznamenal kategória *„zákony sú prijímané bez dostatočnej konzultácií s podnikateľmi“* (nárast o 7 percentuálnych bodov) ako aj kategória, že *„zákony sa schvaľujú bez posudzovania vplyvov na podnikateľské prostredie“* (nárast o 3,5 percentuálneho bodu).

Pokiaľ sa na to pozrieme v priebehu **piatich rokov 2020 až 2025**, tak môžeme konštatovať, že najsignifikantnejší pokles dosiahla kategória *„zákony sú nejednoznačné„* (pokles o 22 percentuálnych bodov) ako aj *„časté zmeny zákonov nemožno sledovať“* (pokles o 16,9% bodov). V kontexte sa dá konštatovať, že všetky kategórie majú s malými odchýlkami kontinuálny pokles.

Graf 23: **Čomu pripisujete, že je ťažké, či dokonca nemožné dodržiavať zákony? 2025/23/22/21**

N=324/285/304/350 respondentov, ktorí na predchádzajúcu, otázku odpovedali "Skôr nie", alebo "Určite nie".

Časté zmeny zákonov nedokážu pravidelne sledovať najmä malé podniky (72,9%), ďalej v sektore obchod (69,4%), resp. obchodné služby (69,0%), hlavne z Bratislavského kraja (68,0%), MSP-PO (67,4%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (68,8%), prevažne podnikajúci muži (63,6%). Najväčší problém s prijímaním zákonov **bez dostatočnej konzultácie** s podnikateľmi majú hlavne malé podniky (74,3%), ďalej v sektore obchodné služby (66,0%), hlavne z Košického kraja (69,4%), MSP-PO (64,5%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (68,8%), najmä podnikajúce ženy (62,8%).

So zložitosťou priradenia zákonov a predpisov ku konkrétnemu podnikaniu mali problém hlavne malé podniky (62,9%), ďalej podnikajúci v sektore pôdohospodárstvo (85,7%), predovšetkým z Bratislavského kraja (66,0%), MSP-PO (65,7%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (65,6%), predovšetkým podnikatelia muži (61,5%). Malí podnikatelia (64,3%) pripisujú nedodržiavaniu zákonov aj fakt, že zákony sa schvaľujú **bez ich posudzovania vplyvu na podnikateľské prostredie**, ďalej najmä v sektore pôdohospodárstva (71,4%), predovšetkým z Prešovského kraja (67,6%), MSP-PO (65,7%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (65,6%), najmä podnikajúce ženy (54,3%).

Nerealizovateľné požiadavky prinášajú zákony pre stredné podniky (68,0%), ďalej v sektore ubytovanie a stravovanie (66,7%), hlavne z Košického kraja (63,9%%), MSP-PO (57,0%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (54,2%), predovšetkým podnikatelia muži (52,3%). **Nejednoznačnosť zákonov** ako problém najviac špecifikovali malé podniky (58,6%), ďalej firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (66,7%), hlavne zo Žilinského kraja (63,0%), FO-podnikatelia (52,4%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (62,9%), najmä podnikajúce ženy (52,7%). **Úradníci nepomáhajú podnikateľom zorientovať** sa v zákonoch pre danú oblasť, čo si myslí polovica malých podnikov (50,0%), ďalej firmy v sektore doprava, informácie (54,8%) hlavne z Prešovského kraja (59,5%), FO-podnikatelia (53,7%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (51,4%), najmä podnikajúce ženy (49,6%).

Malé podniky si myslia, že **dodržiavanie zákonov sa nevynucuje rovnako** (55,7%), ďalej to deklarujú hlavne podnikatelia v sektore ostatné služby (64,7%), hlavne z Banskobystrického kraja (65,6%), MSP-PO (50,0%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (53,1%), najmä podnikajúce ženy (51,9%).

Tabuľka 36: **Ak sa domnievate, že je ťažké dodržiavať zákony, čomu to pripisujete?**

Riadkové %	Kategória	Časté zmeny zákonov nemožno pravidelne sledovať	Zákony sú prijímané bez dostatočnej konzultácie s podnikateľmi	Je zložité zistiť, aké všetky zákony a predpisy sa konkrétneho podnikania dotýkajú	Zákony sa schvaľujú bez posudzovania ich vplyvov na podnikateľské prostredie	Niektoré zmeny zákonov prinášajú nerealizovateľné požiadavky
Celková vzorka	**324 respondentov**	**61,7%**	**61,7%**	**59,3%**	**53,7%**	**51,5%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	57,2%	57,2%	58,1%	49,8%	46,3%
	Malý podnik (10-49)	72,9%	74,3%	62,9%	64,3%	62,9%
	Stredný podnik (50-249)	72,0%	68,0%	60,0%	60,0%	68,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	64,3%	57,1%	85,7%	71,4%	57,1%
	Priemysel	57,8%	60,0%	57,8%	48,9%	55,6%
	Stavebníctvo	52,2%	65,2%	52,2%	60,9%	43,5%
	Obchod	69,4%	58,1%	67,7%	50,0%	46,8%
	Ubytovanie a stravovanie	33,3%	55,6%	44,4%	33,3%	66,7%
	Doprava, informácie	51,6%	58,1%	51,6%	54,8%	61,3%
	Obchodné služby	69,0%	66,0%	59,0%	52,0%	52,0%
	Ostatné služby	58,8%	58,8%	52,9%	64,7%	47,1%
Kraj sídla	Bratislavský	68,0%	62,1%	66,0%	58,3%	51,5%
	Trnavský	63,6%	59,1%	59,1%	36,4%	45,5%
	Nitriansky	59,4%	59,4%	46,9%	53,1%	53,1%
	Trenčiansky	62,5%	62,5%	56,3%	43,8%	50,0%
	Banskobystrický	65,6%	65,6%	62,5%	43,8%	50,0%
	Žilinský	52,2%	50,0%	52,2%	47,8%	43,5%
	Prešovský	59,5%	67,6%	59,5%	67,6%	54,1%
	Košický	55,6%	69,4%	58,3%	58,3%	63,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	45,1%	53,7%	40,2%	42,7%	35,4%
	MSP - právnické osoby	67,4%	64,5%	65,7%	57,4%	57,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	38,1%	33,3%	28,6%	28,6%	33,3%
	Od 3 do 5 rokov	60,0%	51,4%	60,0%	51,4%	42,9%
	Od 6 do 9 rokov	68,8%	68,8%	65,6%	65,6%	53,1%
	10 a viac rokov	63,1%	64,8%	61,0%	54,7%	54,2%
Pohlavie	Muž	63,6%	61,0%	61,5%	53,3%	52,3%
	Žena	58,9%	62,8%	55,8%	54,3%	50,4%

Tabuľka 37: **Ak sa domnievate, že je ťažké dodržiavať zákony, čomu to pripisujete?**

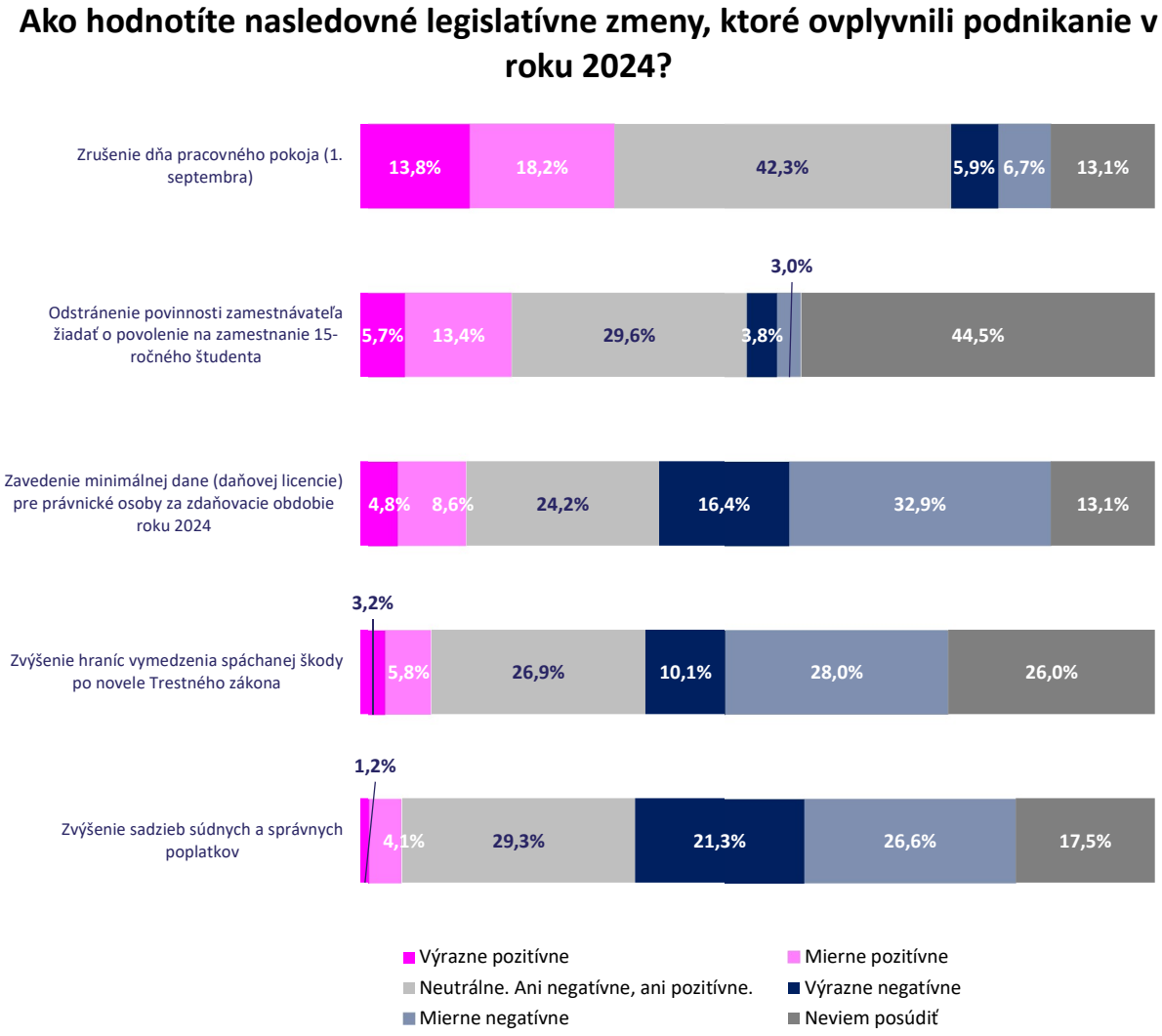
Riadkové %	Kategória	Zákony nie sú jednoznačné	Úradníci nepomáhajú podnikateľom zorientovať sa v zákonoch pre danú oblasť	Dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých rovnako	Iné	Neviem posúdiť
Celková vzorka	**324 respondentov**	**50,6%**	**47,2%**	**46,9%**	**2,5%**	**4,6%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	48,5%	47,2%	43,7%	2,2%	4,8%
	Malý podnik (10-49)	58,6%	50,0%	55,7%	4,3%	2,9%
	Stredný podnik (50-249)	48,0%	40,0%	52,0%	0,0%	8,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	57,1%	50,0%	57,1%	0,0%	0,0%
	Priemysel	44,4%	37,8%	44,4%	0,0%	6,7%
	Stavebníctvo	50,0%	52,2%	41,3%	13,0%	0,0%
	Obchod	51,6%	53,2%	45,2%	0,0%	9,7%
	Ubytovanie a stravovanie	66,7%	22,2%	44,4%	0,0%	0,0%
	Doprava, informácie	51,6%	54,8%	45,2%	3,2%	0,0%
	Obchodné služby	49,0%	46,0%	48,0%	1,0%	4,0%
	Ostatné služby	58,8%	41,2%	64,7%	0,0%	11,8%
Kraj sídla	Bratislavský	47,6%	47,6%	44,7%	1,9%	6,8%
	Trnavský	59,1%	31,8%	59,1%	0,0%	4,5%
	Nitriansky	46,9%	53,1%	37,5%	0,0%	3,1%
	Trenčiansky	50,0%	31,3%	50,0%	0,0%	0,0%
	Banskobystrický	62,5%	53,1%	65,6%	6,3%	0,0%
	Žilinský	63,0%	37,0%	34,8%	0,0%	6,5%
	Prešovský	35,1%	59,5%	51,4%	10,8%	2,7%
	Košický	47,2%	52,8%	47,2%	0,0%	5,6%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	52,4%	53,7%	37,8%	6,1%	4,9%
	MSP - právnické osoby	50,0%	45,0%	50,0%	1,2%	4,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	57,1%	23,8%	14,3%	4,8%	9,5%
	Od 3 do 5 rokov	62,9%	51,4%	37,1%	0,0%	0,0%
	Od 6 do 9 rokov	62,5%	31,3%	53,1%	0,0%	6,3%
	10 a viac rokov	46,6%	50,8%	50,4%	3,0%	4,7%
Pohlavie	Muž	49,2%	45,6%	43,6%	1,5%	5,1%
	Žena	52,7%	49,6%	51,9%	3,9%	3,9%

5.3. Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny, ktoré ovplyvnili podnikanie v roku 2024?

Zrušenie dňa pracovného pokoja (1. septembra) privítala pozitívne takmer tretina MSP (32,0%), druhou pozitívnou legislatívnou zmenou medzi MSP bolo **odstránenie povinnosti zamestnávateľa žiadať o povolenie na zamestnanie 15 ročného študenta**, uvítala ho takmer pätina MSP (19,1%).

Negatívne vnímajú MSP predovšetkým **zavedenie minimálnej dane** (49,3%), **zvýšenie súdnych a správnych poplatkov** (47,9%), ako aj **zvýšenie hraníc vymedzenia spáchanej škody** po novele Treného zákona (38,1 %).

Graf 24: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny, ktoré ovplyvnili podnikanie v roku 2024?**

N=1000 respondentov

Zrušenie dňa pracovného pokoja uvítali najmä malé podniky (38,7%), ďalej v sektore pôdohospodárstvo (42,4%), hlavne z Nitrianskeho kraja (43,0%), resp. Prešovského kraja

(41,1%), FO-podnikatelia (40,4%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (33,7%), najmä podnikajúce ženy (37,8%). 13,1% MSP zrušenie nevedelo posúdiť.

Tabuľka 38: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny? Zrušenie dňa pracovného pokoja (1. septembra)**

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**13,8%**	**18,2%**	**42,3%**	**5,9%**	**6,7%**	**13,1%**	**32,0%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	13,1%	18,5%	41,1%	6,3%	7,1%	14,0%	31,6%
	Malý podnik (10-49)	17,9%	20,8%	38,7%	3,8%	6,6%	12,3%	38,7%
	Stredný podnik (50-249)	10,0%	11,0%	58,0%	8,0%	4,0%	9,0%	21,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	21,2%	21,2%	39,4%	0,0%	9,1%	9,1%	42,4%
	Priemysel	12,9%	26,5%	38,6%	3,0%	6,1%	12,9%	39,4%
	Stavebníctvo	13,5%	17,0%	45,4%	9,2%	5,0%	9,9%	30,5%
	Obchod	15,9%	15,2%	37,2%	7,3%	7,3%	17,1%	31,1%
	Ubytovanie a stravovanie	11,8%	14,7%	38,2%	5,9%	2,9%	26,5%	26,5%
	Doprava, informácie	16,5%	16,5%	44,3%	5,2%	6,2%	11,3%	33,0%
	Obchodné služby	12,4%	15,8%	45,0%	6,2%	7,1%	13,4%	28,2%
	Ostatné služby	11,7%	24,7%	42,9%	3,9%	9,1%	7,8%	36,4%
Kraj sídla	Bratislavský	9,5%	15,0%	50,0%	5,1%	7,5%	12,9%	24,5%
	Trnavský	14,4%	18,6%	40,2%	6,2%	6,2%	14,4%	33,0%
	Nitriansky	19,6%	23,4%	30,8%	1,9%	9,3%	15,0%	43,0%
	Trenčiansky	5,7%	26,1%	43,2%	6,8%	3,4%	14,8%	31,8%
	Banskobystrický	15,7%	21,3%	37,1%	6,7%	7,9%	11,2%	37,0%
	Žilinský	10,5%	20,2%	40,4%	11,4%	9,6%	7,9%	30,7%
	Prešovský	24,3%	16,8%	40,2%	3,7%	3,7%	11,2%	41,1%
	Košický	17,3%	11,5%	42,3%	6,7%	3,8%	18,3%	28,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	18,4%	22,0%	32,8%	7,2%	8,8%	10,8%	40,4%
	MSP - právnické osoby	12,3%	16,9%	45,5%	5,5%	6,0%	13,9%	29,2%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	10,8%	17,2%	46,2%	4,3%	6,5%	15,1%	28,0%
	Od 3 do 5 rokov	13,1%	20,6%	42,1%	6,5%	2,8%	15,0%	33,7%
	Od 6 do 9 rokov	12,0%	18,4%	48,8%	4,0%	4,8%	12,0%	30,4%
	10 a viac rokov	14,7%	17,9%	40,6%	6,4%	7,7%	12,7%	32,6%
Pohlavie	Muž	12,4%	15,8%	44,1%	6,1%	7,6%	13,9%	28,2%
	Žena	15,9%	21,9%	39,5%	5,5%	5,3%	11,8%	37,8%

Odstránenie povinnosti zamestnávateľa žiadať o povolenie na zamestnanie 15-ročného študenta uvítala takmer pätina mikropodnikov (19,8%), ďalej v sektore pôdohospodárstvo (33,3%), hlavne z Banskobystrického kraja (21,3%), FO-podnikatelia (22,0%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (29,0%), predovšetkým podnikatelia muži (20,0%). 44,5% MSP odstránenie nevedelo posúdiť.

Tabuľka 39: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**
Odstránenie povinnosti zamestnávateľa žiadať o povolenie na zamestnanie 15-ročného študenta

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**5,7%**	**13,4%**	**29,6%**	**3,8%**	**3,0%**	**44,5%**	**19,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	6,1%	13,7%	26,0%	4,2%	3,1%	46,9%	19,8%
	Malý podnik (10-49)	4,2%	12,7%	36,3%	2,8%	3,3%	40,6%	16,9%
	Stredný podnik (50-249)	6,0%	13,0%	40,0%	3,0%	2,0%	36,0%	19,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	21,2%	30,3%	3,0%	0,0%	33,3%	33,3%
	Priemysel	7,6%	14,4%	38,6%	3,0%	3,0%	33,3%	22,0%
	Stavebníctvo	5,7%	14,2%	30,5%	5,7%	5,0%	39,0%	19,9%
	Obchod	5,5%	9,1%	26,8%	3,7%	5,5%	49,4%	14,6%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	11,8%	23,5%	2,9%	0,0%	55,9%	17,7%
	Doprava, informácie	4,1%	14,4%	35,1%	3,1%	2,1%	41,2%	18,5%
	Obchodné služby	5,0%	15,8%	28,6%	3,7%	2,2%	44,7%	20,8%
	Ostatné služby	5,2%	5,2%	18,2%	3,9%	1,3%	66,2%	10,4%
Kraj sídla	Bratislavský	6,8%	13,3%	32,7%	2,4%	2,4%	42,5%	20,1%
	Trnavský	8,2%	12,4%	25,8%	3,1%	2,1%	48,5%	20,6%
	Nitriansky	3,7%	9,3%	29,9%	1,9%	5,6%	49,5%	13,0%
	Trenčiansky	4,5%	15,9%	25,0%	2,3%	6,8%	45,5%	20,4%
	Banskobystrický	5,6%	15,7%	24,7%	11,2%	0,0%	42,7%	21,3%
	Žilinský	4,4%	14,0%	32,5%	5,3%	1,8%	42,1%	18,4%
	Prešovský	7,5%	13,1%	29,9%	3,7%	2,8%	43,0%	20,6%
	Košický	2,9%	14,4%	28,8%	3,8%	3,8%	46,2%	17,3%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	8,4%	13,6%	25,6%	2,8%	2,8%	46,8%	22,0%
	MSP - právnické osoby	4,8%	13,3%	30,9%	4,1%	3,1%	43,7%	18,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	3,2%	7,5%	33,3%	4,3%	5,4%	46,2%	10,7%
	Od 3 do 5 rokov	4,7%	24,3%	28,0%	1,9%	0,9%	40,2%	29,0%
	Od 6 do 9 rokov	6,4%	17,6%	30,4%	4,0%	3,2%	38,4%	24,0%
	10 a viac rokov	6,1%	11,7%	29,2%	4,0%	3,0%	46,1%	17,8%
Pohlavie	Muž	5,6%	14,4%	30,7%	4,0%	3,2%	42,1%	20,0%
	Žena	5,8%	11,8%	28,0%	3,5%	2,8%	48,1%	17,6%

Zavedenie minimálnej dane negatívne vnímali najmä mikropodniky (52,1%), ďalej firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (58,9%), resp. pôdohospodárstvo (57,6%), hlavne z Banskobysrického kraja (61,8%), MSP-PO (51,3%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (51,2%), najmä podnikajúce ženy (52,9%). 13,1% MSP zavedenie nevedelo posúdiť.

Tabuľka 40: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**
Zavedenie minimálnej dane (daňovej licencie) pre právnické osoby za zdaňovacie obdobie roku 2024

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**4,8%**	**8,6%**	**24,2%**	**16,4%**	**32,9%**	**13,1%**	**13,4%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	4,9%	8,1%	21,2%	17,9%	34,2%	13,7%	13,0%
	Malý podnik (10-49)	5,2%	10,4%	30,7%	12,3%	32,1%	9,4%	15,6%
	Stredný podnik (50-249)	3,0%	8,0%	31,0%	15,0%	26,0%	17,0%	11,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	3,0%	12,1%	15,2%	18,2%	39,4%	12,1%	15,1%
	Priemysel	4,5%	10,6%	25,0%	16,7%	26,5%	16,7%	15,1%
	Stavebníctvo	2,1%	10,6%	29,8%	17,7%	27,0%	12,8%	12,7%
	Obchod	8,5%	6,1%	18,3%	12,2%	38,4%	16,5%	14,6%
	Ubytovanie a stravovanie	0,0%	11,8%	17,6%	26,5%	32,4%	11,8%	11,8%
	Doprava, informácie	3,1%	7,2%	29,9%	12,4%	30,9%	16,5%	10,3%
	Obchodné služby	5,9%	8,7%	21,7%	18,6%	36,6%	8,4%	14,6%
	Ostatné služby	2,6%	5,2%	35,1%	13,0%	27,3%	16,9%	7,8%
Kraj sídla	Bratislavský	4,1%	9,5%	30,3%	12,2%	32,3%	11,6%	13,6%
	Trnavský	5,2%	7,2%	25,8%	20,6%	29,9%	11,3%	12,4%
	Nitriansky	5,6%	6,5%	17,8%	16,8%	31,8%	21,5%	12,1%
	Trenčiansky	2,3%	8,0%	25,0%	11,4%	37,5%	15,9%	10,3%
	Banskobystrický	2,2%	5,6%	18,0%	19,1%	42,7%	12,4%	7,8%
	Žilinský	3,5%	9,6%	20,2%	21,1%	32,5%	13,2%	13,1%
	Prešovský	6,5%	13,1%	21,5%	15,9%	29,0%	14,0%	19,6%
	Košický	9,6%	6,7%	24,0%	21,2%	30,8%	7,7%	16,3%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	4,0%	8,8%	22,0%	13,6%	29,6%	22,0%	12,8%
	MSP - právnické osoby	5,1%	8,5%	24,9%	17,3%	34,0%	10,1%	13,6%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	6,5%	7,5%	32,3%	20,4%	24,7%	8,6%	14,0%
	Od 3 do 5 rokov	2,8%	16,8%	21,5%	15,9%	29,0%	14,0%	19,6%
	Od 6 do 9 rokov	9,6%	9,6%	21,6%	11,2%	40,0%	8,0%	19,2%
	10 a viac rokov	4,0%	7,3%	24,0%	16,9%	33,3%	14,5%	11,3%
Pohlavie	Muž	5,5%	9,3%	24,0%	15,3%	31,7%	14,3%	14,8%
	Žena	3,8%	7,6%	24,4%	18,1%	34,8%	11,3%	11,4%

Zvýšenie hraníc vymedzenia spáchanej škody po novele Trestného zákona negatívne vníma 39,6% malých podnikov, ďalej v sektore obchodné služby (40,7%), hlavne zo Žilinského kraja (42,9%), FO-podnikatelia (38,8%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (41,9%), najmä podnikajúce ženy (40,3%). 26,0% MSP zvýšenie nevedelo posúdiť.

Tabuľka 41: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**

Zvýšenie hraníc vymedzenia spáchanej škody po novele Trestného zákona

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**3,2%**	**5,8%**	**26,9%**	**10,1%**	**28,0%**	**26,0%**	**9,0%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	3,8%	6,3%	25,0%	10,3%	27,3%	27,3%	10,1%
	Malý podnik (10-49)	1,9%	4,7%	29,7%	10,4%	29,2%	24,1%	6,6%
	Stredný podnik (50-249)	2,0%	5,0%	34,0%	8,0%	30,0%	21,0%	7,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	0,0%	18,2%	24,2%	6,1%	30,3%	21,2%	18,2%
	Priemysel	2,3%	6,8%	32,6%	11,4%	24,2%	22,7%	9,1%
	Stavebníctvo	1,4%	8,5%	27,7%	12,8%	27,7%	22,0%	9,9%
	Obchod	4,3%	1,8%	18,9%	6,1%	32,3%	36,6%	6,1%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	8,8%	17,6%	8,8%	20,6%	38,2%	14,7%
	Doprava, informácie	0,0%	7,2%	26,8%	8,2%	29,9%	27,8%	7,2%
	Obchodné služby	4,3%	3,7%	30,1%	12,1%	28,6%	21,1%	8,0%
	Ostatné služby	5,2%	7,8%	24,7%	7,8%	23,4%	31,2%	13,0%
Kraj sídla	Bratislavský	2,7%	6,1%	26,9%	12,6%	25,9%	25,9%	8,8%
	Trnavský	6,2%	5,2%	29,9%	9,3%	22,7%	26,8%	11,4%
	Nitriansky	2,8%	3,7%	26,2%	8,4%	24,3%	34,6%	6,5%
	Trenčiansky	3,4%	4,5%	29,5%	9,1%	30,7%	22,7%	7,9%
	Banskobystrický	0,0%	6,7%	23,6%	7,9%	33,7%	28,1%	6,7%
	Žilinský	6,1%	7,9%	22,8%	14,0%	28,9%	20,2%	14,0%
	Prešovský	0,9%	4,7%	32,7%	10,3%	30,8%	20,6%	5,6%
	Košický	3,8%	6,7%	24,0%	3,8%	31,7%	29,8%	10,5%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	4,4%	6,8%	24,8%	8,4%	30,4%	25,2%	11,2%
	MSP - právnické osoby	2,8%	5,5%	27,6%	10,7%	27,2%	26,3%	8,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	3,2%	4,3%	32,3%	8,6%	20,4%	31,2%	7,5%
	Od 3 do 5 rokov	2,8%	13,1%	31,8%	11,2%	18,7%	22,4%	15,9%
	Od 6 do 9 rokov	4,0%	4,0%	37,6%	6,4%	24,8%	23,2%	8,0%
	10 a viac rokov	3,1%	5,2%	23,4%	10,8%	31,1%	26,4%	8,3%
Pohlavie	Muž	3,3%	5,8%	29,4%	9,1%	27,5%	24,9%	9,1%
	Žena	3,0%	5,8%	23,2%	11,6%	28,7%	27,7%	8,8%

Zvýšenie sadzieb súdnych a správnych poplatkov hodnotí negatívne až 39,6% malých podnikov, ďalej v sektoroch obchodné služby (40,7%) a stavebníctvo (40,5%), hlavne zo Žilinského kraja (42,9%), FO-podnikatelia (38,8%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (41,9%), najmä podnikajúce ženy (40,3%). 26,0% MSP nevedelo posúdiť.

Tabuľka 42: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**
Zvýšenie sadzieb súdnych a správnych poplatkov

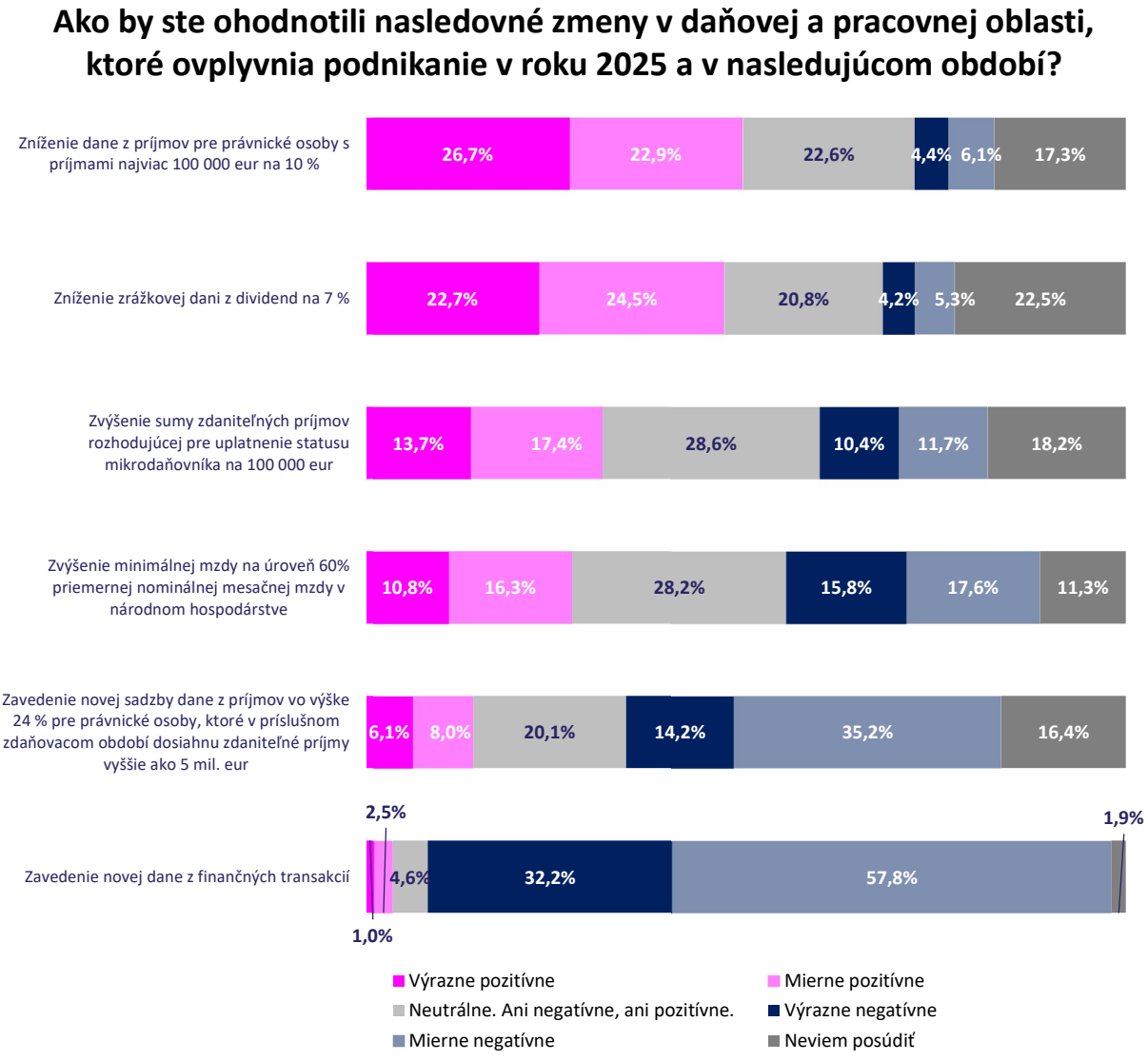
Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**1,2%**	**4,1%**	**29,3%**	**21,3%**	**26,6%**	**17,5%**	**5,3%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	1,2%	3,9%	26,7%	20,5%	27,0%	20,6%	5,1%
	Malý podnik (10-49)	1,4%	4,2%	35,4%	20,8%	27,4%	10,8%	5,6%
	Stredný podnik (50-249)	1,0%	5,0%	34,0%	28,0%	22,0%	10,0%	6,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	3,0%	9,1%	36,4%	15,2%	18,2%	18,2%	12,1%
	Priemysel	0,0%	8,3%	29,5%	19,7%	23,5%	18,9%	8,3%
	Stavebníctvo	1,4%	4,3%	29,8%	19,1%	29,8%	15,6%	5,7%
	Obchod	0,0%	3,0%	22,0%	28,0%	26,8%	20,1%	3,0%
	Ubytovanie a stravovanie	0,0%	2,9%	38,2%	14,7%	20,6%	23,5%	2,9%
	Doprava, informácie	3,1%	4,1%	25,8%	21,6%	26,8%	18,6%	7,2%
	Obchodné služby	1,6%	2,8%	30,7%	20,8%	29,8%	14,3%	4,4%
	Ostatné služby	1,3%	2,6%	35,1%	20,8%	18,2%	22,1%	3,9%
Kraj sídla	Bratislavský	1,0%	5,4%	34,0%	21,1%	23,1%	15,3%	6,4%
	Trnavský	3,1%	3,1%	28,9%	18,6%	18,6%	27,8%	6,2%
	Nitriansky	0,9%	1,9%	21,5%	29,0%	24,3%	22,4%	2,8%
	Trenčiansky	0,0%	3,4%	28,4%	17,0%	35,2%	15,9%	3,4%
	Banskobystrický	3,4%	4,5%	23,6%	20,2%	32,6%	15,7%	7,9%
	Žilinský	0,9%	4,4%	28,1%	18,4%	35,1%	13,2%	5,3%
	Prešovský	0,9%	4,7%	29,0%	22,4%	31,8%	11,2%	5,6%
	Košický	0,0%	2,9%	31,7%	23,1%	19,2%	23,1%	2,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	1,2%	4,8%	20,4%	24,4%	27,2%	22,0%	6,0%
	MSP - právnické osoby	1,2%	3,9%	32,3%	20,3%	26,4%	16,0%	5,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	0,0%	3,2%	24,7%	26,9%	28,0%	17,2%	3,2%
	Od 3 do 5 rokov	1,9%	10,3%	28,0%	21,5%	24,3%	14,0%	12,2%
	Od 6 do 9 rokov	0,8%	4,0%	32,8%	18,4%	24,8%	19,2%	4,8%
	10 a viac rokov	1,3%	3,3%	29,5%	21,0%	27,1%	17,8%	4,6%
Pohlavie	Muž	1,3%	3,3%	29,2%	22,6%	25,9%	17,7%	4,6%
	Žena	1,0%	5,3%	29,5%	19,4%	27,7%	17,1%	6,3%

5.4. Ako by ste ohodnotili nasledovné zmeny v daňovej a pracovnej oblasti, ktoré ovplyvnia podnikanie v roku 2025 a v nasledujúcom období?

Zníženie dane z príjmov pre právnické osoby s príjmami najviac 100 000 eur na 10 % ovplyvní pozitívne takmer polovicu MSP (49,6%), druhou pozitívnou legislatívnou zmenou medzi MSP je **zníženie zrážkovej dani z dividend na 7 %**, uvítala tiež takmer polovica MSP (47,2%). Treťou pozitívnou zmenou bolo zvýšenie sumy zdaniteľných príjmov rozhodujúcej pre uplatnenie statusu mikrodaňovníka na 100 000 eur, pozitívne ho vnímalo 31,1% MSP.

Naopak zvýšenie minimálnej mzdy na úroveň 60% priemernej nominálnej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve vnímala tretina MSP (33,4%) negatívne. Takmer polovica MSP (49,4%) vnímala negatívne zavedenie novej sadzby dane z príjmov vo výške 24 % pre právnické osoby, ktoré v príslušnom zdaňovacom období dosiahnu zdaniteľné príjmy vyššie ako 5 mil.eur. Najviac negatívnou legislatívnou zmenou je **zavedenie novej dane z finančných transakcií**, negatívne ju vníma až 90% MSP.

Graf 25: **Zmeny v daňovej a pracovnej oblasti, ktoré ovplyvnia podnikanie v roku 2025**

N=1000 respondentov

Zníženie dane z príjmov pre právnické osoby s príjmami najviac 100 000 eur na 10 % uvítala polovica mikropodnikov (50,8%), ďalej v sektore obchodné služby (57,2%), hlavne z Prešovského kraja (57,9%), MSP-PO (52,5%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (56,1%), predovšetkým podnikatelia muži (53,4%). 17,3% MSP zníženie nevedelo posúdiť.

Tabuľka 43: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**
Zníženie dane z príjmov pre právnické osoby s príjmami najviac 100 000 eur na 10 %

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**26,7%**	**22,9%**	**22,6%**	**4,4%**	**6,1%**	**17,3%**	**49,6%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	28,1%	22,7%	20,3%	4,5%	5,2%	19,2%	50,8%
	Malý podnik (10-49)	23,1%	23,6%	29,2%	4,2%	9,0%	10,8%	46,7%
	Stredný podnik (50-249)	25,0%	23,0%	24,0%	4,0%	6,0%	18,0%	48,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	18,2%	21,2%	21,2%	9,1%	15,2%	15,2%	39,4%
	Priemysel	23,5%	22,0%	22,0%	5,3%	8,3%	18,9%	45,5%
	Stavebníctvo	22,0%	26,2%	26,2%	5,7%	4,3%	15,6%	48,2%
	Obchod	25,6%	19,5%	22,6%	2,4%	6,1%	23,8%	45,1%
	Ubytovanie a stravovanie	17,6%	35,3%	32,4%	0,0%	5,9%	8,8%	52,9%
	Doprava, informácie	23,7%	22,7%	21,6%	6,2%	8,2%	17,5%	46,4%
	Obchodné služby	34,2%	23,0%	21,4%	4,7%	4,3%	12,4%	57,2%
	Ostatné služby	23,4%	20,8%	19,5%	1,3%	6,5%	28,6%	44,2%
Kraj sídla	Bratislavský	33,3%	23,5%	19,4%	4,4%	4,1%	15,3%	56,8%
	Trnavský	18,6%	22,7%	29,9%	6,2%	9,3%	13,4%	41,3%
	Nitriansky	20,6%	19,6%	22,4%	2,8%	10,3%	24,3%	40,2%
	Trenčiansky	19,3%	26,1%	21,6%	8,0%	10,2%	14,8%	45,4%
	Banskobystrický	19,1%	18,0%	31,5%	3,4%	3,4%	24,7%	37,1%
	Žilinský	26,3%	22,8%	21,1%	4,4%	7,9%	17,5%	49,1%
	Prešovský	36,4%	21,5%	18,7%	2,8%	5,6%	15,0%	57,9%
	Košický	25,0%	27,9%	24,0%	3,8%	1,9%	17,3%	52,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	20,4%	20,4%	23,2%	3,6%	6,4%	26,0%	40,8%
	MSP - právnické osoby	28,8%	23,7%	22,4%	4,7%	6,0%	14,4%	52,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	30,1%	22,6%	20,4%	3,2%	3,2%	20,4%	52,7%
	Od 3 do 5 rokov	29,9%	26,2%	23,4%	3,7%	6,5%	10,3%	56,1%
	Od 6 do 9 rokov	30,4%	24,0%	17,6%	8,0%	8,0%	12,0%	54,4%
	10 a viac rokov	25,0%	22,2%	23,7%	4,0%	6,1%	19,0%	47,2%
Pohlavie	Muž	29,0%	24,4%	21,1%	3,6%	6,1%	15,8%	53,4%
	Žena	23,2%	20,7%	24,9%	5,5%	6,0%	19,6%	43,9%

Zníženie zrážkovej dani z dividend na 7 % uvítalo 48,6% mikropodnikov, ďalej v sektore obchodné služby (50,9%), hlavne z Prešovského kraja (55,1%), MSP-PO (48,3%). MSP

podnikajúci od 3 do 5 rokov (50,5%), predovšetkým podnikajúci muži (47,8%). 22,5% MSP zníženie nevedelo posúdiť.

Tabuľka 44: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**
Zníženie zrážkovej dani z dividend na 7 %

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**22,7%**	**24,5%**	**20,8%**	**4,2%**	**5,3%**	**22,5%**	**47,2%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	23,5%	25,1%	18,6%	3,8%	4,1%	24,9%	48,6%
	Malý podnik (10-49)	21,2%	21,7%	25,5%	4,7%	9,9%	17,0%	42,9%
	Stredný podnik (50-249)	20,0%	26,0%	26,0%	6,0%	4,0%	18,0%	46,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	33,3%	18,2%	0,0%	12,1%	24,2%	45,4%
	Priemysel	17,4%	25,8%	18,2%	7,6%	3,0%	28,0%	43,2%
	Stavebníctvo	16,3%	34,8%	22,0%	2,8%	2,8%	21,3%	51,1%
	Obchod	22,6%	21,3%	17,1%	5,5%	4,9%	28,7%	43,9%
	Ubytovanie a stravovanie	20,6%	26,5%	20,6%	2,9%	2,9%	26,5%	47,1%
	Doprava, informácie	29,9%	18,6%	18,6%	7,2%	2,1%	23,7%	48,5%
	Obchodné služby	27,3%	23,6%	24,2%	3,4%	6,8%	14,6%	50,9%
	Ostatné služby	20,8%	16,9%	20,8%	0,0%	10,4%	31,2%	37,7%
Kraj sídla	Bratislavský	28,6%	23,8%	21,4%	6,1%	4,8%	15,3%	52,4%
	Trnavský	16,5%	25,8%	13,4%	1,0%	8,2%	35,1%	42,3%
	Nitriansky	18,7%	28,0%	21,5%	1,9%	5,6%	24,3%	46,7%
	Trenčiansky	21,6%	19,3%	21,6%	8,0%	5,7%	23,9%	40,9%
	Banskobystrický	28,1%	19,1%	22,5%	4,5%	3,4%	22,5%	47,2%
	Žilinský	14,9%	20,2%	21,1%	5,3%	10,5%	28,1%	35,1%
	Prešovský	19,6%	35,5%	16,8%	1,9%	1,9%	24,3%	55,1%
	Košický	24,0%	24,0%	26,9%	1,9%	2,9%	20,2%	48,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	16,8%	27,2%	17,2%	2,4%	6,0%	30,4%	44,0%
	MSP - právnické osoby	24,7%	23,6%	22,0%	4,8%	5,1%	19,9%	48,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	22,6%	25,8%	25,8%	3,2%	5,4%	17,2%	48,4%
	Od 3 do 5 rokov	18,7%	31,8%	15,0%	4,7%	2,8%	27,1%	50,5%
	Od 6 do 9 rokov	24,0%	24,0%	19,2%	4,8%	8,8%	19,2%	48,0%
	10 a viac rokov	23,1%	23,3%	21,3%	4,1%	5,0%	23,1%	46,4%
Pohlavie	Muž	23,1%	24,7%	20,4%	4,3%	5,5%	22,1%	47,8%
	Žena	22,2%	24,2%	21,4%	4,0%	5,0%	23,2%	46,4%

Zvýšenie sumy zdaniteľných príjmov rozhodujúcej pre uplatnenie statusu mikrodaňovníka na 100 000 eur uvítala tretina mikropodnikov (32,7%), ďalej v sektore pôdohospodárstvo (39,4%), hlavne z Bratislavského kraja (36,1%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (36,5%), predovšetkým podnikajúci muži (31,7%). 18,2% MSP zvýšenie nevedelo posúdiť.

Tabuľka 45: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**
Zvýšenie sumy zdaniteľných príjmov rozhodujúcej pre uplatnenie statusu mikrodaňovníka na 100 000 eur

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**13,7%**	**17,4%**	**28,6%**	**10,4%**	**11,7%**	**18,2%**	**31,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	15,7%	17,0%	26,6%	9,2%	13,1%	18,5%	32,7%
	Malý podnik (10-49)	8,0%	19,8%	30,7%	13,7%	9,9%	17,9%	27,8%
	Stredný podnik (50-249)	12,0%	15,0%	38,0%	12,0%	6,0%	17,0%	27,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	27,3%	21,2%	6,1%	12,1%	21,2%	39,4%
	Priemysel	11,4%	16,7%	27,3%	14,4%	11,4%	18,9%	28,1%
	Stavebníctvo	11,3%	24,1%	31,2%	9,9%	9,2%	14,2%	35,4%
	Obchod	6,1%	13,4%	28,0%	7,3%	22,6%	22,6%	19,5%
	Ubytovanie a stravovanie	11,8%	17,6%	23,5%	8,8%	26,5%	11,8%	29,4%
	Doprava, informácie	7,2%	17,5%	30,9%	15,5%	7,2%	21,6%	24,7%
	Obchodné služby	19,9%	17,4%	28,3%	9,6%	8,4%	16,5%	37,3%
	Ostatné služby	22,1%	10,4%	31,2%	10,4%	6,5%	19,5%	32,5%
Kraj sídla	Bratislavský	12,6%	23,5%	29,3%	10,9%	8,5%	15,3%	36,1%
	Trnavský	15,5%	14,4%	27,8%	7,2%	11,3%	23,7%	29,9%
	Nitriansky	14,0%	18,7%	28,0%	5,6%	12,1%	21,5%	32,7%
	Trenčiansky	10,2%	15,9%	25,0%	17,0%	17,0%	14,8%	26,1%
	Banskobystrický	12,4%	9,0%	30,3%	10,1%	12,4%	25,8%	21,4%
	Žilinský	11,4%	16,7%	25,4%	14,0%	15,8%	16,7%	28,1%
	Prešovský	16,8%	15,9%	30,8%	10,3%	9,3%	16,8%	32,7%
	Košický	18,3%	12,5%	30,8%	7,7%	13,5%	17,3%	30,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	16,8%	14,4%	26,4%	11,6%	11,2%	19,6%	31,2%
	MSP - právnické osoby	12,7%	18,4%	29,3%	10,0%	11,9%	17,7%	31,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	7,5%	18,3%	37,6%	10,8%	12,9%	12,9%	25,8%
	Od 3 do 5 rokov	13,1%	23,4%	20,6%	12,1%	9,3%	21,5%	36,5%
	Od 6 do 9 rokov	15,2%	13,6%	31,2%	13,6%	12,8%	13,6%	28,8%
	10 a viac rokov	14,4%	17,0%	28,1%	9,5%	11,7%	19,3%	31,4%
Pohlavie	Muž	13,6%	18,1%	31,2%	10,4%	10,4%	16,3%	31,7%
	Žena	13,9%	16,4%	24,7%	10,3%	13,6%	21,2%	30,3%

Zvýšenie minimálnej mzdy na úroveň 60% priemernej nominálnej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve negatívne prijalo 39,0% stredných podnikov, ďalej v sektore pôdohospodárstvo (39,4%), hlavne z Trnavského kraja (41,2%), MSP-PO (34,7%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (35,2%). 11,3% MSP zvýšenie nevedelo posúdiť.

Tabuľka 46: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**
Zvýšenie minimálnej mzdy na úroveň 60% priemernej nominálnej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**10,8%**	**16,3%**	**28,2%**	**15,8%**	**17,6%**	**11,3%**	**27,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	12,6%	16,7%	27,5%	14,4%	16,7%	12,1%	29,3%
	Malý podnik (10-49)	6,6%	18,9%	29,7%	17,9%	20,3%	6,6%	25,5%
	Stredný podnik (50-249)	7,0%	8,0%	30,0%	21,0%	18,0%	16,0%	15,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	3,0%	12,1%	24,2%	9,1%	30,3%	21,2%	15,1%
	Priemysel	6,1%	18,9%	34,1%	13,6%	17,4%	9,8%	25,0%
	Stavebníctvo	14,2%	16,3%	28,4%	13,5%	15,6%	12,1%	30,5%
	Obchod	8,5%	15,2%	23,2%	17,1%	18,9%	17,1%	23,7%
	Ubytovanie a stravovanie	14,7%	20,6%	17,6%	14,7%	20,6%	11,8%	35,3%
	Doprava, informácie	8,2%	18,6%	32,0%	15,5%	13,4%	12,4%	26,8%
	Obchodné služby	11,2%	14,9%	29,5%	19,3%	18,3%	6,8%	26,1%
	Ostatné služby	20,8%	16,9%	24,7%	10,4%	14,3%	13,0%	37,7%
Kraj sídla	Bratislavský	10,2%	18,0%	28,6%	15,0%	16,3%	11,9%	28,2%
	Trnavský	14,4%	13,4%	19,6%	19,6%	21,6%	11,3%	27,8%
	Nitriansky	12,1%	14,0%	29,0%	11,2%	24,3%	9,3%	26,1%
	Trenčiansky	10,2%	20,5%	22,7%	18,2%	12,5%	15,9%	30,7%
	Banskobystrický	9,0%	12,4%	24,7%	20,2%	18,0%	15,7%	21,4%
	Žilinský	13,2%	15,8%	33,3%	15,8%	13,2%	8,8%	29,0%
	Prešovský	6,5%	20,6%	38,3%	10,3%	18,7%	5,6%	27,1%
	Košický	11,5%	12,5%	26,0%	19,2%	18,3%	12,5%	24,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	12,4%	15,2%	27,2%	10,8%	18,8%	15,6%	27,6%
	MSP - právnické osoby	10,3%	16,7%	28,5%	17,5%	17,2%	9,9%	27,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	11,8%	15,1%	37,6%	9,7%	14,0%	11,8%	26,9%
	Od 3 do 5 rokov	8,4%	17,8%	33,6%	15,9%	13,1%	11,2%	26,2%
	Od 6 do 9 rokov	11,2%	19,2%	27,2%	13,6%	21,6%	7,2%	30,4%
	10 a viac rokov	11,0%	15,7%	26,2%	17,0%	18,1%	12,0%	26,7%
Pohlavie	Muž	11,1%	15,9%	30,3%	15,4%	16,9%	10,3%	27,0%
	Žena	10,3%	16,9%	24,9%	16,4%	18,6%	12,8%	27,2%

Zavedenie novej sadzby dane z príjmov vo výške 24% pre právnické osoby, ktoré v príslušnom zdaňovacom období dosiahnu zdaniteľné príjmy vyššie ako 5 mil. eur negatívne prijala viac ako polovica stredných podnikov (59,0%), ďalej v sektore ubytovanie a stravovanie (61,8%), hlavne z Trnavského kraja (55,6%), MSP-PO (53,2%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (52,0%). 16,4% MSP zavedenie nevedelo posúdiť.

Tabuľka 47: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**
Zavedenie novej sadzby dane z príjmov vo výške 24 % pre právnické osoby, ktoré v príslušnom zdaňovacom období dosiahnu zdaniteľné príjmy vyššie ako 5 mil. eur

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**6,1%**	**8,0%**	**20,1%**	**14,2%**	**35,2%**	**16,4%**	**14,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	6,7%	8,0%	20,3%	14,5%	32,1%	18,3%	14,7%
	Malý podnik (10-49)	5,2%	9,0%	19,8%	11,8%	42,0%	12,3%	14,2%
	Stredný podnik (50-249)	4,0%	6,0%	19,0%	17,0%	42,0%	12,0%	10,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	15,2%	15,2%	9,1%	36,4%	12,1%	27,3%
	Priemysel	5,3%	3,0%	21,2%	14,4%	34,1%	22,0%	8,3%
	Stavebníctvo	5,0%	12,8%	20,6%	17,7%	24,8%	19,1%	17,8%
	Obchod	0,6%	7,9%	14,0%	8,5%	48,8%	20,1%	8,5%
	Ubytovanie a stravovanie	8,8%	11,8%	14,7%	20,6%	41,2%	2,9%	20,6%
	Doprava, informácie	5,2%	12,4%	18,6%	17,5%	25,8%	20,6%	17,6%
	Obchodné služby	8,1%	7,5%	24,2%	12,4%	36,6%	11,2%	15,6%
	Ostatné služby	10,4%	0,0%	19,5%	22,1%	29,9%	18,2%	10,4%
Kraj sídla	Bratislavský	4,4%	10,9%	20,7%	12,6%	38,1%	13,3%	15,3%
	Trnavský	10,3%	3,1%	18,6%	17,5%	38,1%	12,4%	13,4%
	Nitriansky	5,6%	8,4%	13,1%	7,5%	41,1%	24,3%	14,0%
	Trenčiansky	5,7%	10,2%	20,5%	12,5%	33,0%	18,2%	15,9%
	Banskobystrický	4,5%	3,4%	25,8%	14,6%	31,5%	20,2%	7,9%
	Žilinský	6,1%	7,9%	19,3%	15,8%	36,8%	14,0%	14,0%
	Prešovský	4,7%	9,3%	19,6%	22,4%	24,3%	19,6%	14,0%
	Košický	10,6%	4,8%	23,1%	13,5%	32,7%	15,4%	15,4%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	6,4%	10,0%	19,2%	12,4%	25,6%	26,4%	16,4%
	MSP - právnické osoby	6,0%	7,3%	20,4%	14,8%	38,4%	13,1%	13,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	7,5%	12,9%	14,0%	18,3%	30,1%	17,2%	20,4%
	Od 3 do 5 rokov	7,5%	13,1%	22,4%	15,9%	29,9%	11,2%	20,6%
	Od 6 do 9 rokov	8,0%	7,2%	22,4%	15,2%	36,8%	10,4%	15,2%
	10 a viac rokov	5,3%	6,7%	20,1%	13,2%	36,4%	18,2%	12,0%
Pohlavie	Muž	5,5%	7,8%	21,4%	13,4%	35,8%	16,1%	13,3%
	Žena	7,1%	8,3%	18,1%	15,4%	34,3%	16,9%	15,4%

Zavedenie novej dane z finančných transakcií vníma 90% MSP negatívne, ďalej v sektore doprava, informácie (95,9%) a v sektore obchodu (94,5%), hlavne z Košického kraja (95,2%), MSP-PO (91,5%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (92,8%), najmä podnikajúce ženy (90,7%). Iba 1,9% MSP nevedelo zavedenie novej dane posúdiť.

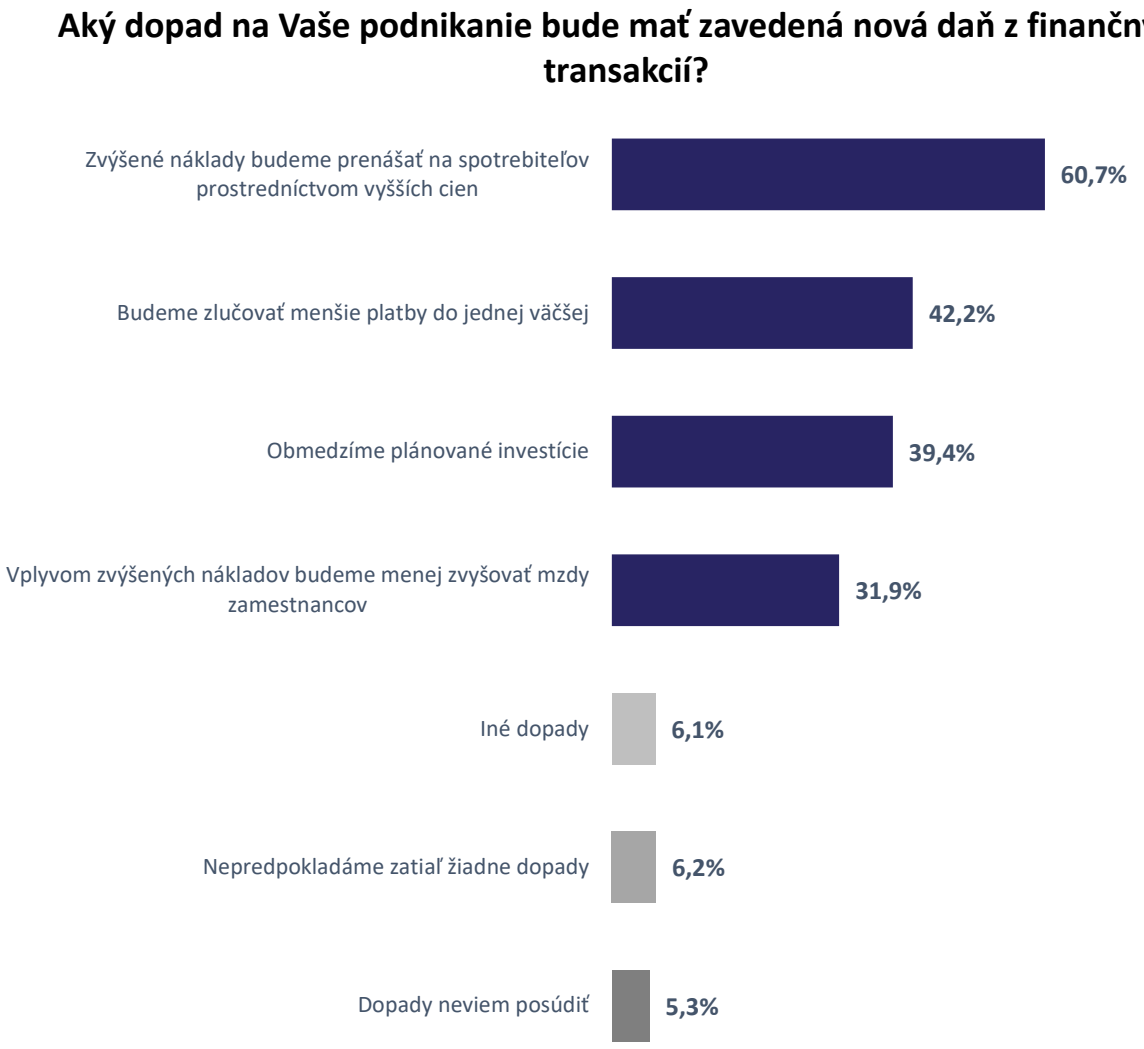
Tabuľka 48: **Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny?**
Zavedenie novej dane z finančných transakcií

Riadkové %	Kategória	Výrazne pozitívne	Mierne pozitívne	Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.	Výrazne negatívne	Mierne negatívne	Neviem posúdiť	Pozitívne 1+2
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**1,0%**	**2,5%**	**4,6%**	**32,2%**	**57,8%**	**1,9%**	**3,5%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	0,6%	3,2%	3,6%	31,4%	59,0%	2,2%	3,8%
	Malý podnik (10-49)	1,9%	0,9%	5,7%	35,4%	54,7%	1,4%	2,8%
	Stredný podnik (50-249)	2,0%	1,0%	9,0%	31,0%	56,0%	1,0%	3,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	3,0%	0,0%	12,1%	45,5%	39,4%	0,0%	3,0%
	Priemysel	0,8%	1,5%	5,3%	30,3%	59,1%	3,0%	2,3%
	Stavebníctvo	3,5%	5,7%	9,9%	23,4%	54,6%	2,8%	9,2%
	Obchod	0,6%	1,8%	1,2%	31,7%	62,8%	1,8%	2,4%
	Ubytovanie a stravovanie	0,0%	5,9%	0,0%	32,4%	61,8%	0,0%	5,9%
	Doprava, informácie	1,0%	2,1%	1,0%	34,0%	61,9%	0,0%	3,1%
	Obchodné služby	0,3%	2,2%	5,0%	36,0%	55,0%	1,6%	2,5%
	Ostatné služby	0,0%	1,3%	2,6%	28,6%	63,6%	3,9%	1,3%
Kraj sídla	Bratislavský	0,7%	2,0%	5,8%	32,3%	57,1%	2,0%	2,7%
	Trnavský	0,0%	3,1%	4,1%	32,0%	58,8%	2,1%	3,1%
	Nitriansky	2,8%	0,0%	2,8%	24,3%	68,2%	1,9%	2,8%
	Trenčiansky	0,0%	2,3%	1,1%	39,8%	53,4%	3,4%	2,3%
	Banskobystrický	0,0%	2,2%	5,6%	31,5%	58,4%	2,2%	2,2%
	Žilinský	1,8%	3,5%	8,8%	39,5%	44,7%	1,8%	5,3%
	Prešovský	2,8%	5,6%	2,8%	27,1%	59,8%	1,9%	8,4%
	Košický	0,0%	1,9%	2,9%	31,7%	63,5%	0,0%	1,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	1,6%	4,0%	5,6%	25,6%	60,0%	3,2%	5,6%
	MSP - právnické osoby	0,8%	2,0%	4,3%	34,4%	57,1%	1,5%	2,8%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	1,1%	4,3%	6,5%	33,3%	51,6%	3,2%	5,4%
	Od 3 do 5 rokov	0,9%	2,8%	8,4%	28,0%	58,9%	0,9%	3,7%
	Od 6 do 9 rokov	0,8%	0,8%	2,4%	32,0%	60,8%	3,2%	1,6%
	10 a viac rokov	1,0%	2,5%	4,1%	32,7%	57,9%	1,6%	3,5%
Pohlavie	Muž	1,2%	2,0%	5,0%	31,3%	58,2%	2,3%	3,2%
	Žena	0,8%	3,3%	4,0%	33,5%	57,2%	1,3%	4,1%

5.5. Dopad zavedenia novej dane z finančných transakcií

60,7% MSP bude **prenášať na spotrebiteľov zvýšené náklady zavedenia novej dane z finančných transakcií**. Zlučovať menšie platby do jednej väčšej bude 42,2% MSP. 39,4% MSP obmedzí plánované investície. Vplyvom zvýšených nákladov nebude viac ako tretina MSP (31,9%) zvyšovať mzdy zamestnancom. Iné najčastejšie dopady: budú používať hotovosť, zníži sa ziskovosť, rentabilita, presun firmy do zahraničia. 6,2% MSP nepredpokladá zatiaľ žiadne dopady.

Graf 26: **Dopad zavedenia novej dane z finančných transakcií**

N=1000 respondentov

Až 61,3% malých podnikov bude **zvýšené náklady prenášať na spotrebiteľov**, ďalej najmä firmy v sektore ostatné služby (71,4%), hlavne z Banskobystrického kraja (65,2%), MSP-PO (61,7%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (67,2%), predovšetkým podnikajúci muži (61,5%). **Zlučovať menšie platby do jednej** budú najmä malé podniky (43,4%), ďalej v sektore priemysel (47,7%) a sektore obchodu (46,3%), hlavne z Trenčianskeho kraja (50,0%), MSP-PO (44,8%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (53,8%), predovšetkým podnikatelia muži (42,5%).

Plánované investície obmedzia predovšetkým malé podniky (44,8%), ďalej firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (50,0%), hlavne z Banskobystrického kraja (46,1%), MSP-PO (41,1%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (45,6%), predovšetkým podnikajúci muži (40,0%). **Menej zvyšovať mzdy** budú najmä malé podniky (42,9%), ďalej firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (50,0%), hlavne zo Žilinského kraja (40,4%), MSP-PO (34,8%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (37,6%), predovšetkým podnikatelia muži (32,7%). Žiadne dopady nepredpokladajú mikropodniky (6,7%) v sektore ubytovanie a stravovanie (11,8%), hlavne z Prešovského kraja (13,1%), FO-podnikatelia (10,8%).

Tabuľka 49: **Dopad zavedenia novej dane z finančných transakcií**

Riadkové %	Kategória	Zvýšené náklady budeme prenášať na spotrebiteľov prostredníctvom vyšších cien	Budeme zlučovať menšie platby do jednej väčšej	Obmedzíme plánované investície	Vplyvom zvýšených nákladov budeme menej zvyšovať mzdy zamestnancov	Iné dopady	Nepredpokladáme zatiaľ žiadne dopady	Dopady neviem posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**60,7%**	**42,2%**	**39,4%**	**31,9%**	**6,1%**	**6,2%**	**5,3%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	60,6%	42,0%	37,9%	28,2%	7,1%	6,7%	6,3%
	Malý podnik (10-49)	61,3%	43,4%	44,8%	42,9%	3,3%	5,2%	3,3%
	Stredný podnik (50-249)	60,0%	41,0%	38,0%	34,0%	5,0%	5,0%	3,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	54,5%	33,3%	42,4%	15,2%	3,0%	6,1%	6,1%
	Priemysel	52,3%	47,7%	39,4%	33,3%	4,5%	9,1%	5,3%
	Stavebníctvo	60,3%	42,6%	43,3%	34,0%	3,5%	6,4%	5,7%
	Obchod	67,1%	46,3%	43,9%	31,7%	7,3%	3,7%	3,0%
	Ubytovanie a stravovanie	70,6%	35,3%	50,0%	50,0%	5,9%	11,8%	2,9%
	Doprava, informácie	57,7%	42,3%	42,3%	28,9%	6,2%	6,2%	7,2%
	Obchodné služby	59,0%	40,1%	33,5%	31,4%	8,7%	6,5%	5,3%
	Ostatné služby	71,4%	39,0%	37,7%	31,2%	1,3%	2,6%	7,8%
Kraj sídla	Bratislavský	63,9%	39,5%	37,8%	30,6%	8,5%	4,8%	6,1%
	Trnavský	55,7%	45,4%	44,3%	37,1%	5,2%	2,1%	6,2%
	Nitriansky	58,9%	48,6%	42,1%	31,8%	7,5%	4,7%	1,9%
	Trenčiansky	61,4%	50,0%	25,0%	23,9%	2,3%	11,4%	5,7%
	Banskobystrický	65,2%	48,3%	46,1%	37,1%	3,4%	3,4%	5,6%
	Žilinský	58,8%	39,5%	45,6%	40,4%	3,5%	7,0%	5,3%
	Prešovský	59,8%	35,5%	37,4%	29,0%	7,5%	13,1%	2,8%
	Košický	56,7%	38,5%	38,5%	26,9%	5,8%	5,8%	7,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	57,6%	34,4%	34,4%	23,2%	6,0%	10,8%	5,6%
	MSP - právnické osoby	61,7%	44,8%	41,1%	34,8%	6,1%	4,7%	5,2%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	66,7%	53,8%	35,5%	26,9%	2,2%	4,3%	7,5%
	Od 3 do 5 rokov	55,1%	41,1%	42,1%	30,8%	2,8%	5,6%	3,7%
	Od 6 do 9 rokov	67,2%	48,8%	45,6%	37,6%	4,8%	5,6%	3,2%
	10 a viac rokov	59,6%	39,6%	38,4%	31,7%	7,4%	6,7%	5,6%
Pohlavie	Muž	61,5%	42,5%	40,0%	32,7%	6,3%	6,0%	5,3%
	Žena	59,4%	41,8%	38,5%	30,7%	5,8%	6,5%	5,3%

5.6. Opatrenia, ktoré by podnikatelia uprednostnili v rámci konsolidácie verejných financií a podpory hospodárskeho rastu

Viac ako polovica MSP by uprednostnila v rámci konsolidácie verejných financií a podpory hospodárskeho rastu **zacielenie sociálnych výdavkov štátu** (53,8%). **Zrýchlenie odpisovania majetku** by uprednostnilo 46,1% MSP. Tridsať percent MSP by uprednostnilo zníženie počtu štátnych sviatkov (30,0%). 29,0% MSP by prehodnotilo vybrané benefity pre zamestnancov. Takmer štvrtina MSP by uprednostnila vyššie zdanenie negatívnych externalít (19,0%). 17,8% MSP by uprednostnila vyššie zdaňovanie nehnuteľností. Iné opatrenia najčastejšie: nech si vládni predstavitelia zníži platy, šetrenie štátu, zníženie daní, zrušenie 13 dôchodku.

Graf 27: **Opatrenia, ktoré by podnikatelia uprednostnili v rámci konsolidácie verejných financií a podpory hospodárskeho rastu**

N=1000 respondentov

Viac ako polovica stredných podnikov (58,0%) by uprednostnila **zacielenie sociálnych výdavkov štátu**, ďalej firmy v sektore priemysel (58,3%), hlavne z Banskobystrického kraja (61,8%), MSP-PO (56,7%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (65,5%), predovšetkým podnikajúci muži (55,1%). **Zrýchlenie odpisovania majetku** by uprednostnili najmä stredné podniky (52,0%), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstvo (54,5%), hlavne z Prešovského kraja (53,3%), MSP-PO (46,4%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (53,3%), predovšetkým podnikajúci muži (46,8%).

Zníženie počtu štátnych sviatkov by uprednostni predovšetkým malé podniky (32,5%), ďalej MSP v sektore priemysel (33,3%), hlavne z Prešovského kraja (40,2%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (33,6%), najmä podnikajúce ženy (31,7%). 32,5% malých podnikov by prehodnotilo vybrané benefity, ďalej v sektore priemysel (40,9%), hlavne zo Žilinského kraja (36,8%), MSP-PO (30,9%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (29,9%), resp. viac ako 10 rokov (29,9%), predovšetkým podnikateľov mužov (29,4%). **Vyššie zdanenie negatívnych externalít** by uprednostnili najmä stredné podniky (21,0%), ďalej firmy v sektore obchodné služby (24,2%), hlavne z Trenčianskeho kraja (25,0%), MSP-PO (19,6%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (25,6%), najmä podnikajúce ženy (19,9%).

Vyššie zdaňovanie nehnuteľností by uprednostnili najmä stredné podniky (18,9%), ďalej firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (26,5%), hlavne z Trnavského kraja (26,8%), MSP-PO (18,5%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (20,0%), najmä podnikajúce ženy (20,2%).

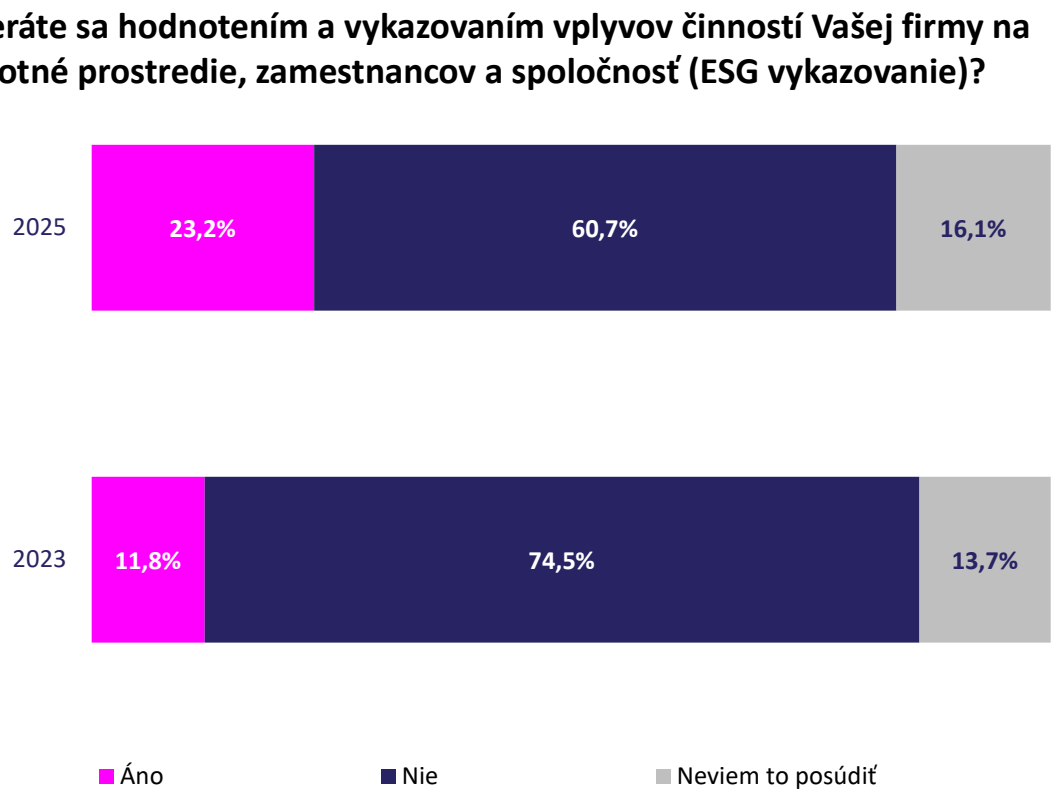
Tabuľka 50: **Opatrenia, ktoré by podnikatelia uprednostnili v rámci konsolidácie verejných financií a podpory hospodárskeho rastu**

Riadkové %	Kategória	Zacielenie sociálnych výdavkov štátu	Zrýchlenie odpisovania majetku	Zníženie počtu štátnych sviatkov	Prehodnotenie vybraných benefitov pre zamestnancov (rekreačné poukazy, športové poukazy, stravné a pod.).	Vyššie zdanenie negatívnych externalít	Vyššie zdaňovanie nehnuteľností	Iné opatrenia	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**53,8%**	**46,1%**	**30,0%**	**29,0%**	**19,0%**	**17,8%**	**11,5%**	**12,0%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	54,5%	45,5%	29,5%	27,9%	18,5%	17,9%	13,1%	11,9%
	Malý podnik (10-49)	49,5%	45,3%	32,5%	32,5%	19,8%	18,9%	9,0%	11,3%
	Stredný podnik (50-249)	58,0%	52,0%	28,0%	29,0%	21,0%	15,0%	6,0%	14,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	45,5%	54,5%	27,3%	6,1%	15,2%	9,1%	12,1%	9,1%
	Priemysel	58,3%	50,8%	33,3%	40,9%	18,9%	15,2%	12,9%	12,1%
	Stavebníctvo	50,4%	46,1%	24,1%	25,5%	7,8%	11,3%	9,9%	16,3%
	Obchod	53,7%	48,8%	31,7%	28,0%	23,2%	19,5%	15,2%	15,2%
	Ubytovanie a stravovanie	55,9%	38,2%	29,4%	26,5%	17,6%	26,5%	2,9%	23,5%
	Doprava, informácie	56,7%	43,3%	29,9%	27,8%	17,5%	17,5%	9,3%	13,4%
	Obchodné služby	56,5%	46,0%	30,4%	31,4%	24,2%	21,4%	12,1%	6,5%
	Ostatné služby	40,3%	36,4%	31,2%	19,5%	13,0%	15,6%	7,8%	14,3%
Kraj sídla	Bratislavský	55,8%	48,3%	28,2%	30,6%	20,7%	17,7%	10,9%	8,2%
	Trnavský	54,6%	34,0%	27,8%	24,7%	17,5%	26,8%	8,2%	13,4%
	Nitriansky	48,6%	45,8%	29,9%	26,2%	20,6%	16,8%	13,1%	17,8%
	Trenčiansky	56,8%	42,0%	25,0%	33,0%	25,0%	21,6%	10,2%	9,1%
	Banskobystrický	61,8%	47,2%	27,0%	19,1%	18,0%	12,4%	13,5%	14,6%
	Žilinský	53,5%	49,1%	36,0%	36,8%	18,4%	14,9%	12,3%	11,4%
	Prešovský	51,4%	53,3%	40,2%	30,8%	20,6%	15,0%	16,8%	8,4%
	Košický	46,2%	43,3%	26,9%	26,0%	8,7%	18,3%	7,7%	20,2%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	45,2%	45,2%	30,0%	23,2%	17,2%	15,6%	15,2%	15,2%
	MSP - právnické osoby	56,7%	46,4%	30,0%	30,9%	19,6%	18,5%	10,3%	10,9%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	51,6%	44,1%	20,4%	29,0%	15,1%	16,1%	6,5%	11,8%
	Od 3 do 5 rokov	47,7%	53,3%	29,0%	29,9%	19,6%	17,8%	2,8%	11,2%
	Od 6 do 9 rokov	65,6%	43,2%	33,6%	23,2%	25,6%	20,0%	1,6%	8,8%
	10 a viac rokov	52,9%	45,8%	30,8%	29,9%	18,2%	17,6%	15,4%	12,7%
Pohlavie	Muž	55,1%	46,8%	28,9%	29,4%	18,4%	16,3%	9,5%	11,6%
	Žena	51,9%	45,1%	31,7%	28,5%	19,9%	20,2%	14,6%	12,6%

5.7. Vykazovanie vplyvov činností firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG)

Problematikou rámca ESG sa zaoberá iba takmer štvrtina opytovaných MSP (23,2%). Až 60,7% oslovených MSP v tomto prieskume sa vykazovaním ESG nezaoberá. 16,1% to nevie posúdiť. V porovnaní s rokom 2023 sa zvýšil počet tých MSP, čo sa zaoberajú hodnotením a vykazovaním vplyvov činností na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG; o 11,4 percentuálneho bodu). Klesol počet tých čo sa ESG nezaoberajú (o 13,8 percentuálneho bodu).

Graf 28: **Vykazovanie firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG)**

N=1000 respondentov

Podnikatelia čo vykazujú ESG na životne prostredie, zamestnancov a spoločnosť sú predovšetkým stredné podniky (34,0%), ďalej firmy v sektore priemysel (43,2%), hlavne z Prešovského kraja (29,0%), MSP-PO (25,1%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (24,9%), najmä podnikajúce ženy (23,7%). Problematikou rámca ESG sa nezaoberajú najmä malé podniky (64,6%), ďalej v sektore ostatné služby (76,6%) a ubytovanie a stravovanie (76,5%), hlavne z Trenčianskeho kraja (71,6%), MSP-PO (62,0%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (65,6%). K otázke nevedeli odpovedať najmä mikropodniky (20,9%), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstvo, hlavne z Košického kraja (20,2%), FO-podnikatelia (25,6%).

Tabuľka 51: **Vykazovanie firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG)**

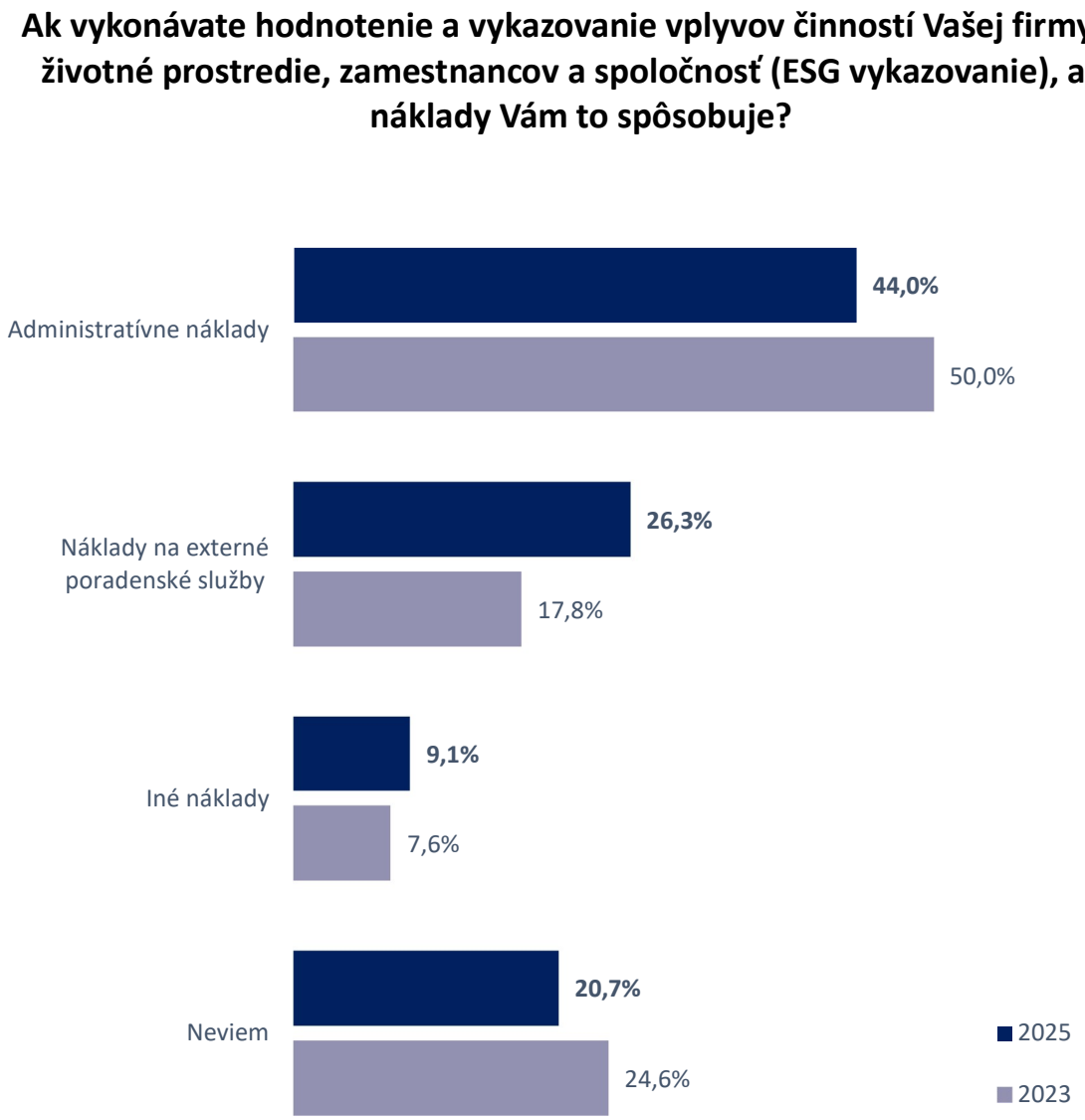
Riadkové %	Kategória	Áno	Nie	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**23,2%**	**60,7%**	**16,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	20,1%	59,0%	20,9%
	Malý podnik (10-49)	28,3%	64,6%	7,1%
	Stredný podnik (50-249)	34,0%	64,0%	2,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	27,3%	45,5%	27,3%
	Priemysel	43,2%	43,2%	13,6%
	Stavebníctvo	31,9%	48,2%	19,9%
	Obchod	25,0%	58,5%	16,5%
	Ubytovanie a stravovanie	20,6%	76,5%	2,9%
	Doprava, informácie	19,6%	64,9%	15,5%
	Obchodné služby	14,0%	69,3%	16,8%
	Ostatné služby	11,7%	76,6%	11,7%
Kraj sídla	Bratislavský	22,4%	61,9%	15,6%
	Trnavský	17,5%	62,9%	19,6%
	Nitriansky	22,4%	57,9%	19,6%
	Trenčiansky	17,0%	71,6%	11,4%
	Banskobystrický	28,1%	52,8%	19,1%
	Žilinský	23,7%	63,2%	13,2%
	Prešovský	29,0%	59,8%	11,2%
	Košický	26,0%	53,8%	20,2%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	17,6%	56,8%	25,6%
	MSP - právnické osoby	25,1%	62,0%	12,9%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	20,4%	65,6%	14,0%
	Od 3 do 5 rokov	16,8%	59,8%	23,4%
	Od 6 do 9 rokov	21,6%	62,4%	16,0%
	10 a viac rokov	24,9%	59,9%	15,3%
Pohlavie	Muž	22,9%	60,9%	16,3%
	Žena	23,7%	60,5%	15,9%

5.8. Náklady spojené s vykazovaním firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG)

Takmer polovici oslovených MSP (44,0%) náklady spojené s vykazovaním ESG spôsobujú **administratívne náklady**. 26,3% MSP zvyšujú náklady na externé poradenské služby. Iné náklady sú u 9,1% MSP. Nevedela odpovedať viac ako pätina (20,7%) MSP. Najviac sa v odpovediach iné náklady nachádzali: administratívne a finančné náklady.

V porovnaní s rokom 2023 sa zvýšil počet tých MSP, ktorým majú náklady na externé poradenské služby v rámci ESG (o 8,5 percentuálneho bodu) a zároveň poklesli administratívne náklady (o 6 percentuálneho bodu).

Graf 29: **Náklady spojené s vykazovaním firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG)**

N=232/118 respondentov, ktorí vykazujú vplyv činnosti na firmu (ESG)

Administratívne náklady spojené s vykazovaním firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť majú prevažne malé podniky (51,7%), ďalej najmä firmy v sektore doprava, informácie (47,4%), hlavne zo Žilinského kraja (55,6%), MSP-PO (46,3%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (52,6%), predovšetkým podnikajúci muži (44,9%).

Náklady na externé poradenské služby sú najmä u stredných podnikov (35,3%), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstvo (44,4%) a stavebníctvo (35,6%), hlavne z Trenčianskeho kraja (46,7%), FO-podnikatelia (36,4%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (40,7%), predovšetkým podnikajúci muži (28,3%). **Iné náklady** spojené s rámcom ESG vznikajú najmä mikropodnikom (12,3%), ďalej firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (42,9%), hlavne z Trnavského kraja (17,6%), MSP-PO (10,1%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (10,7%), najmä podnikajúce ženy (10,6%).

Tabuľka 52: **Náklady spojené s vykazovaním firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG)**

Riadkové %	Kategória	Administratívne náklady	Náklady na externé poradenské služby	Iné náklady	Neviem
Celková vzorka	**232 respondentov**	**44,0%**	**26,3%**	**9,1%**	**20,7%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	40,6%	25,4%	12,3%	21,7%
	Malý podnik (10-49)	51,7%	23,3%	3,3%	21,7%
	Stredný podnik (50-249)	44,1%	35,3%	5,9%	14,7%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	44,4%	44,4%	0,0%	11,1%
	Priemysel	45,6%	22,8%	3,5%	28,1%
	Stavebníctvo	42,2%	35,6%	8,9%	13,3%
	Obchod	43,9%	24,4%	7,3%	24,4%
	Ubytovanie a stravovanie	14,3%	28,6%	42,9%	14,3%
	Doprava, informácie	47,4%	31,6%	0,0%	21,1%
	Obchodné služby	46,7%	17,8%	17,8%	17,8%
	Ostatné služby	44,4%	22,2%	11,1%	22,2%
Kraj sídla	Bratislavský	50,0%	15,2%	13,6%	21,2%
	Trnavský	23,5%	41,2%	17,6%	17,6%
	Nitriansky	50,0%	16,7%	4,2%	29,2%
	Trenčiansky	13,3%	46,7%	0,0%	40,0%
	Banskobystrický	52,0%	32,0%	8,0%	8,0%
	Žilinský	55,6%	22,2%	7,4%	14,8%
	Prešovský	41,9%	32,3%	9,7%	16,1%
	Košický	37,0%	33,3%	3,7%	25,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	34,1%	36,4%	4,5%	25,0%
	MSP - právnické osoby	46,3%	23,9%	10,1%	19,7%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	52,6%	26,3%	5,3%	15,8%
	Od 3 do 5 rokov	44,4%	27,8%	5,6%	22,2%
	Od 6 do 9 rokov	40,7%	40,7%	3,7%	14,8%
	10 a viac rokov	43,5%	23,8%	10,7%	22,0%
Pohlavie	Muž	44,9%	28,3%	8,0%	18,8%
	Žena	42,6%	23,4%	10,6%	23,4%

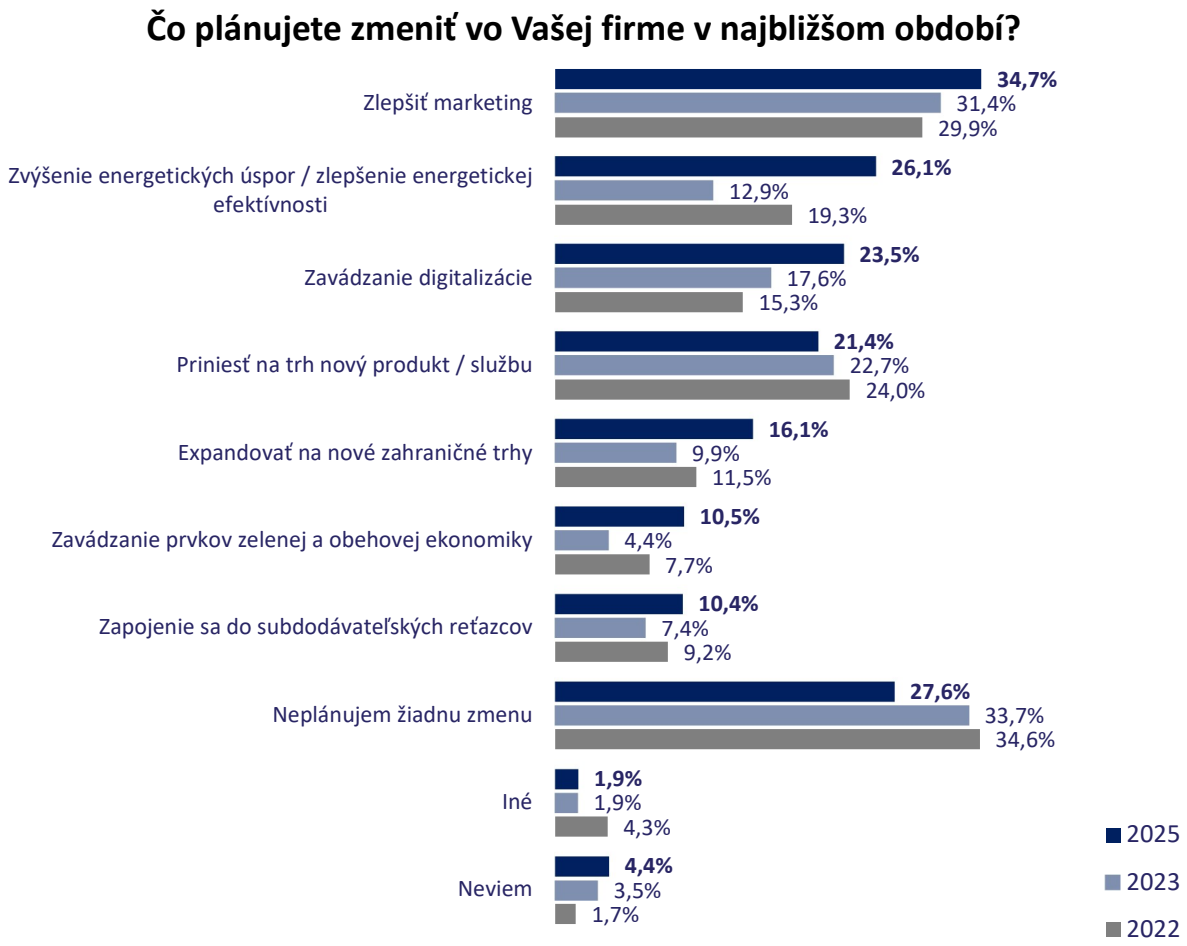
5.9. Plánované zmeny vo firme v najbližšom období

Viac ako jedna tretina (34,7%) podnikateľov **plánuje v najbližšom období zlepšiť marketing**. **Zvýšenie energetických úspor** plánuje 26,1% MSP. 23,5% podnikateľov plánuje **zavádzanie digitalizácie**. Priniesť **nový produkt/službu** plánuje viac ako pätina skúmaných podnikateľov (21,4%). 16,1% podnikateľov plánuje **expandovať** na zahraničné trhy. Desatina MSP **plánuje zavedenie prvkov zelenej a obehovej ekonomiky** vo svojom podnikaní (10,5%) a taktiež zapájanie sa do **subdodávateľských reťazcov** plánuje (10,4%) podnikateľov. 27,6% MSP neplánuje žiadnu zmenu. **Najčastejšími inými zmenami**, ktoré podnikatelia plánujú: zavrieť podnikanie, presun spoločnosti do iného štátu.

V porovnaní s rokom 2023 sa najviac zvýšil počet tých čo plánujú zavedenie energetických úspor (o 13,2 percentuálneho bodu), ako aj tých čo plánujú expandovať na nové trhy (o 6,2 percentuálneho bodu) a zavádzanie prvkoch zelenej a obehovej ekonomiky (o 6,1 percentuálneho bodu). Zvýšil sa aj počet tých čo plánujú zavádzanie digitalizácie (o 5,9 percentuálneho bodu) a zlepšiť marketing (o 3,3 percentuálneho bodu).

Naopak sa najviac znížil nezáujem o zavádzanie akýchkoľvek zmien (o 6,1 percentuálneho bodu) a priniesť na trh nový produkt/službu (o 5,7 percentuálneho bodu).

Graf 30: **Čo plánujete zmeniť vo Vašej firme v najbližšom období?**

N=1000 respondentov

Zmeny v oblasti marketingu plánujú hlavne stredné podniky (36,0%), ďalej firmy v sektore obchod (43,9%), hlavne z Košického kraja (40,4%), MSP-PO (36,1%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (54,8%), predovšetkým podnikajúci muži (35,0%). **Zvýšenie energetických úspor** plánujú najmä malé podniky (28,3%), ďalej predovšetkým firmy v sektore priemyslu (32,6%), hlavne z Trnavského kraja (32,0%), MSP-PO (27,1%), MSP podnikajúce 10 a viac rokov (27,4%), predovšetkým podnikajúci muži (26,9%). Treťou najviac zastúpenou zmenou je **zavádzanie digitalizácie,** plánujú ho stredné podniky (25,0%), ďalej firmy v sektore obchodné služby (29,2%), hlavne z Bratislavského kraja (29,9%), MSP-PO (24,1%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (32,7%), predovšetkým podnikajúci muži (24,2%). **Priniesť na trh nový produkt** alebo službu tvorí s marketingom neoddeliteľnú súčasť, pričom produktovú inováciu plánujú významnejšie stredné podniky (27,0%), ďalej firmy v sektore doprava, informácie (28,9%). Z hľadiska regiónu sa na základe deklarácií respondentov predpokladá intenzívnejší rozmach inovácií najmä v Žilinskom kraji (26,3%) a Banskobystrickom kraji (25,8%), MSP-PO (22,8%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (27,1%).

Expandovať na zahraničné trhy plánujú predovšetkým stredné podniky (22,0%), ďalej firmy v sektore doprava, informácie (22,7%), hlavne z Trenčianskeho kraja (20,5%), MSP- PO (17,1%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (22,6%), predovšetkým podnikajúci muži (17,2%).

Zavadzanie prvkov zelenej a obehovej ekonomiky plánuje 10,8% mikropodnikateľov, ďalej najmä firmy v sektore priemysel (15,9%), hlavne z Košického kraja (14,4%), resp. Prešovského kraja (14,0%), FO-podnikatelia (11,2%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (14,0%).

Zapájanie sa do subdodávateľských reťazcov plánuje 13,0% stredných podnikov, ďalej najmä firmy zo sektora obchod (13,4%) a priemysel (12,9%), hlavne zo Žilinského kraja (14,9%), MSP-PO (11,7%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (13,1%).

Najviac podnikateľov **čo neplánuje žiadnu zmenu** je u mikropodnikateľoch (29,7%), ďalej prevažne v sektore pôdohospodárstva (33,3%), hlavne z Nitrianskeho kraja (35,5%), FO-podnikateľmi (31,6%). MSP podnikajúci 10 a viac rokov (28,9%), najmä podnikajúce ženy (28,2%).

Tabuľka 53: **Čo plánujete zmeniť vo Vašej firme v najbližšom období?**

Riadkové %	Kategória	Zlepšiť marketing	Zvýšenie energetických úspor / zlepšenie energetickej efektívnosti	Zavádzanie digitalizácie	Priniesť na trh nový produkt / službu	Expandovať na nové zahraničné trhy
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**34,7%**	**26,1%**	**23,5%**	**21,4%**	**16,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	34,2%	25,4%	23,1%	19,6%	14,7%
	Malý podnik (10-49)	35,8%	28,3%	24,1%	24,5%	17,9%
	Stredný podnik (50-249)	36,0%	26,0%	25,0%	27,0%	22,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	27,3%	15,2%	21,2%	9,1%	21,2%
	Priemysel	28,8%	32,6%	19,7%	22,0%	22,0%
	Stavebníctvo	35,5%	23,4%	22,0%	17,7%	13,5%
	Obchod	43,9%	26,2%	20,7%	21,3%	12,8%
	Ubytovanie a stravovanie	32,4%	29,4%	23,5%	11,8%	14,7%
	Doprava, informácie	36,1%	19,6%	19,6%	28,9%	22,7%
	Obchodné služby	34,8%	27,0%	29,2%	21,4%	13,4%
	Ostatné služby	26,0%	27,3%	20,8%	27,3%	19,5%
Kraj sídla	Bratislavský	34,7%	26,2%	29,9%	22,4%	17,0%
	Trnavský	37,1%	32,0%	20,6%	17,5%	11,3%
	Nitriansky	25,2%	21,5%	21,5%	19,6%	15,0%
	Trenčiansky	34,1%	27,3%	13,6%	25,0%	20,5%
	Banskobystrický	34,8%	22,5%	23,6%	25,8%	19,1%
	Žilinský	36,8%	18,4%	24,6%	26,3%	14,9%
	Prešovský	34,6%	31,8%	22,4%	16,8%	14,0%
	Košický	40,4%	29,8%	18,3%	16,3%	16,3%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	30,4%	23,2%	21,6%	17,2%	13,2%
	MSP - právnické osoby	36,1%	27,1%	24,1%	22,8%	17,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	54,8%	23,7%	24,7%	22,6%	22,6%
	Od 3 do 5 rokov	32,7%	26,2%	32,7%	27,1%	12,1%
	Od 6 do 9 rokov	32,0%	20,8%	20,0%	21,6%	17,6%
	10 a viac rokov	32,7%	27,4%	22,5%	20,3%	15,6%
Pohlavie	Muž	35,0%	26,9%	24,2%	21,1%	17,2%
	Žena	34,3%	24,9%	22,4%	21,9%	14,4%

Tabuľka 54: **Čo plánujete zmeniť vo Vašej firme v najbližšom období?**

Riadkové %	Kategória	Zavádzanie prvkov zelenej a obehovej ekonomiky	Zapojenie sa do subdodávateľských reťazcov	Neplánujem žiadnu zmenu	Uveďte iné	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**10,5%**	**10,4%**	**27,6%**	**1,9%**	**4,4%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	10,8%	9,7%	29,7%	1,7%	4,1%
	Malý podnik (10-49)	10,4%	11,3%	24,1%	2,4%	3,8%
	Stredný podnik (50-249)	9,0%	13,0%	21,0%	2,0%	8,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	6,1%	3,0%	33,3%	0,0%	6,1%
	Priemysel	15,9%	12,9%	28,0%	1,5%	6,1%
	Stavebníctvo	9,2%	9,9%	27,0%	1,4%	6,4%
	Obchod	11,0%	13,4%	27,4%	1,8%	3,0%
	Ubytovanie a stravovanie	14,7%	11,8%	26,5%	5,9%	2,9%
	Doprava, informácie	8,2%	10,3%	25,8%	4,1%	6,2%
	Obchodné služby	9,6%	9,3%	27,3%	1,6%	3,7%
	Ostatné služby	9,1%	7,8%	29,9%	1,3%	1,3%
Kraj sídla	Bratislavský	11,2%	8,2%	24,1%	3,4%	4,4%
	Trnavský	2,1%	11,3%	28,9%	1,0%	3,1%
	Nitriansky	10,3%	9,3%	35,5%	3,7%	3,7%
	Trenčiansky	9,1%	9,1%	25,0%	0,0%	8,0%
	Banskobystrický	11,2%	9,0%	27,0%	1,1%	4,5%
	Žilinský	9,6%	14,9%	30,7%	0,9%	2,6%
	Prešovský	14,0%	11,2%	22,4%	0,9%	6,5%
	Košický	14,4%	13,5%	32,7%	1,0%	2,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	11,2%	6,4%	31,6%	2,0%	4,0%
	MSP - právnické osoby	10,3%	11,7%	26,3%	1,9%	4,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	14,0%	11,8%	21,5%	0,0%	3,2%
	Od 3 do 5 rokov	9,3%	13,1%	28,0%	0,9%	1,9%
	Od 6 do 9 rokov	11,2%	8,8%	24,8%	0,0%	12,0%
	10 a viac rokov	10,1%	10,1%	28,9%	2,7%	3,6%
Pohlavie	Muž	10,8%	10,4%	27,2%	1,2%	4,5%
	Žena	10,1%	10,3%	28,2%	3,0%	4,3%

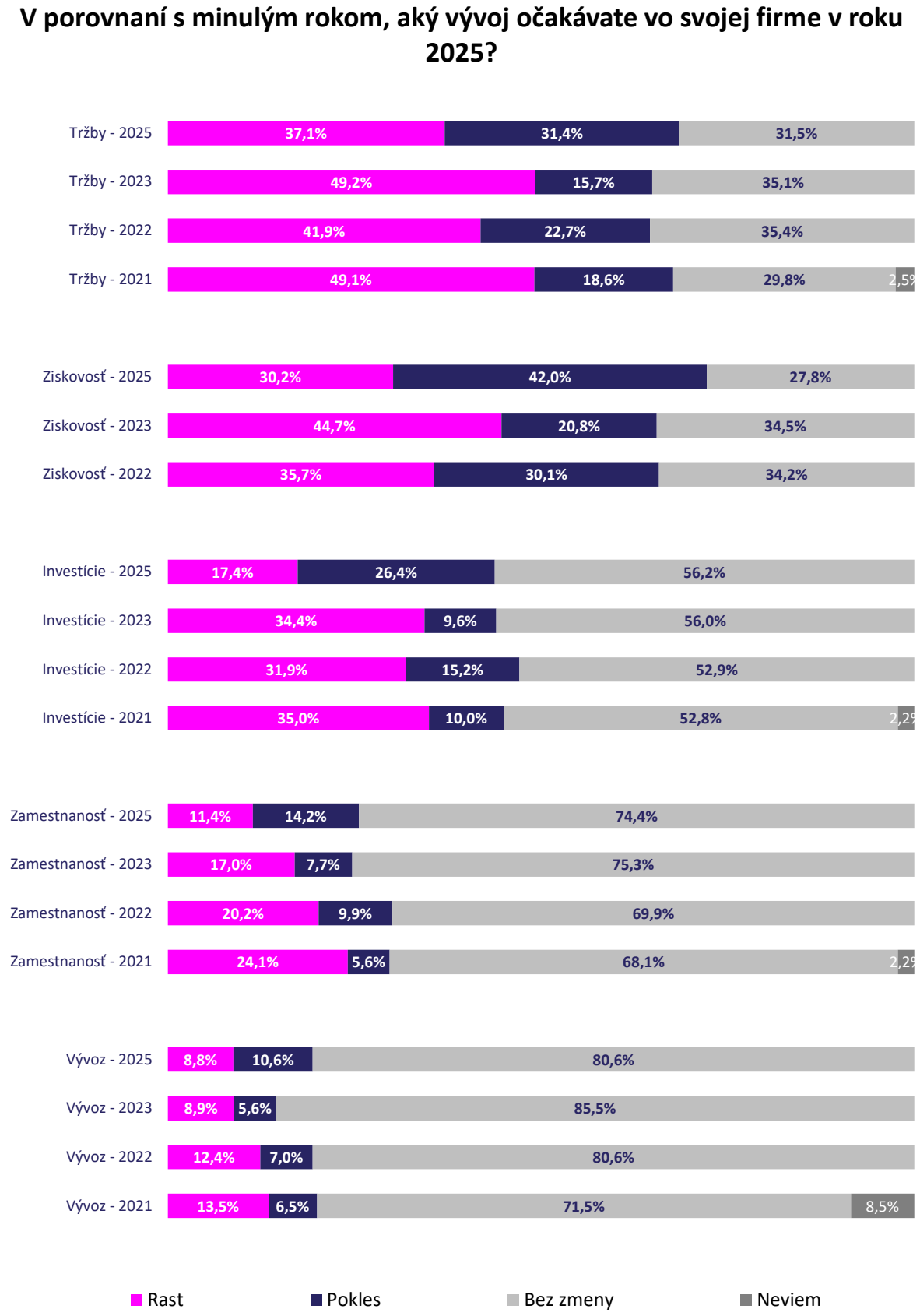
5.10. Očakávania vývoja vo svojej firme v roku 2025

Rast tržieb v nasledujúcom roku očakáva viac ako tretina podnikateľov (37,1%), zároveň 31,4% podnikateľov **očakáva pokles tržieb** . **Rast zisku** očakáva 30,2% podnikateľov, naopak **pokles zisku** 42,0% MSP. **Nárast investícii predpokladá** 17,4% podnikateľov, naopak pokles 26,4% firiem. Zvýšenie zamestnanosti očakáva 11,4% podnikateľov a naopak 14,2% predpokladá znižovanie počtu zamestnancov. Nárast vývozu v nasledujúcom roku očakáva 8,8% podnikateľov a pokles 10,6% firiem MSP.

V porovnaní s rokom 2023 očakávania **v raste tržieb** klesli (o 12,1 percentuálneho bodu), tak isto rástli aj očakávania na pokles tržieb (zvýšili sa o 15,7 percentuálnych bodov). V kontexte pri porovnávaní uplynulých troch rokov sa dá konštatovať zhoršenie sentimentu v očakávaní tržieb u dopytovaných podnikateľoch MSP. V **ziskovosti** klesli rastúce očakávania (o 14,5 percentuálnych bodov), a pokles v očakávaniach ziskovosti narástol (o 21,2 percentuálneho bodu).

Očakávania v oblasti i**nvestícii** klesli v porovnaní s rokom 2023 (o 17 percentuálneho bodu), ale očakávania v poklese investícií (sa zvýšili o 16,8 percentuálneho bodu). V kontexte porovnania uplynulých rokov je stav najnižší v očakávaniach investícií. V očakávanom raste **zamestnanosti** za uplynulé tri roky majú klesajúci trend od roku 2021 po súčasnosť (o 12,7 percentuálneho bodu). Naopak očakávania na pokles majú stúpajúci trend. Takisto očakávania v oblasti rastu **vývozu** majú v trojročnom horizonte klesajúci trend.

Graf 31: **V porovnaní s aktuálnym rokom, aký vývoj očakávate vo svojej firme v roku 2025? 2025/2023/2022/2021**

N=1000 respondentov

Rast tržieb očakávajú predovšetkým stredné podniky (47,0%), ďalej podnikajúce v sektore pôdohospodárstvo (48,5%), hlavne z Bratislavského kraja (42,2%), MSP-PO (38,4%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (51,4%), predovšetkým podnikajúci muži (37,6%). **Pokles tržieb** očakávajú najmä malé podniky (38,2%), MSP pôsobiace v sektore obchod (37,8%) a v sektore doprava, informácie (37,1%), ďalej firmy so sídlom v Nitrianskom kraji (39,3%), FO-podnikatelia (33,2%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (34,8%), predovšetkým podnikajúci muži (32,5%).

Tabuľka 55: **Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v oblasti tržieb?**

Riadkové %	Kategória	Rast	Pokles	Bez zmeny
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**37,1%**	**31,4%**	**31,5%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	35,8%	30,8%	33,4%
	Malý podnik (10-49)	36,8%	38,2%	25,0%
	Stredný podnik (50-249)	47,0%	21,0%	32,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	48,5%	27,3%	24,2%
	Priemysel	37,1%	28,0%	34,8%
	Stavebníctvo	39,7%	28,4%	31,9%
	Obchod	37,2%	37,8%	25,0%
	Ubytovanie a stravovanie	35,3%	23,5%	41,2%
	Doprava, informácie	35,1%	37,1%	27,8%
	Obchodné služby	35,4%	30,4%	34,2%
	Ostatné služby	37,7%	31,2%	31,2%
Kraj sídla	Bratislavský	42,2%	27,9%	29,9%
	Trnavský	34,0%	38,1%	27,8%
	Nitriansky	22,4%	39,3%	38,3%
	Trenčiansky	34,1%	28,4%	37,5%
	Banskobystrický	31,5%	36,0%	32,6%
	Žilinský	38,6%	35,1%	26,3%
	Prešovský	43,0%	25,2%	31,8%
	Košický	40,4%	27,9%	31,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	33,2%	33,2%	33,6%
	MSP - právnické osoby	38,4%	30,8%	30,8%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	50,5%	23,7%	25,8%
	Od 3 do 5 rokov	51,4%	19,6%	29,0%
	Od 6 do 9 rokov	40,0%	28,8%	31,2%
	10 a viac rokov	32,4%	34,8%	32,7%
Pohlavie	Muž	37,6%	32,5%	29,9%
	Žena	36,3%	29,7%	34,0%

Rast ziskovosti očakávajú predovšetkým malé podniky (34,4%), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstva (33,3%), obchodné služby (32,5%), hlavne z Košického kraja (33,7%), MSP-PO (31,6%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (52,3%), predovšetkým podnikajúci muži

(30,7%). **Naopak pokles** najmä MSP v sektore doprava, informácie (54,6%), hlavne firmy z Prešovského kraja (46,7%) a Žilinského kraja (46,5%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (46,1%), predovšetkým podnikajúci muži (43,0%). Žiadnu zmenu neočakávajú predovšetkým v sektore pôdohospodárstva (48,5%), predovšetkým z Nitrianskeho kraja (33,6%).

Tabuľka 56: **Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v oblasti ziskovosti?**

Riadkové %	Kategória	Rast	Pokles	Bez zmeny
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**30,2%**	**42,0%**	**27,8%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	28,6%	42,0%	29,4%
	Malý podnik (10-49)	34,4%	43,9%	21,7%
	Stredný podnik (50-249)	32,0%	38,0%	30,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	33,3%	18,2%	48,5%
	Priemysel	28,8%	43,2%	28,0%
	Stavebníctvo	31,9%	39,0%	29,1%
	Obchod	31,7%	45,1%	23,2%
	Ubytovanie a stravovanie	26,5%	35,3%	38,2%
	Doprava, informácie	21,6%	54,6%	23,7%
	Obchodné služby	31,4%	41,3%	27,3%
	Ostatné služby	32,5%	39,0%	28,6%
Kraj sídla	Bratislavský	31,6%	38,4%	29,9%
	Trnavský	29,9%	43,3%	26,8%
	Nitriansky	23,4%	43,0%	33,6%
	Trenčiansky	27,3%	40,9%	31,8%
	Banskobystrický	30,3%	40,4%	29,2%
	Žilinský	33,3%	46,5%	20,2%
	Prešovský	29,0%	46,7%	24,3%
	Košický	33,7%	42,3%	24,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	26,0%	42,0%	32,0%
	MSP - právnické osoby	31,6%	42,0%	26,4%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	41,9%	28,0%	30,1%
	Od 3 do 5 rokov	52,3%	28,0%	19,6%
	Od 6 do 9 rokov	32,8%	42,4%	24,8%
	10 a viac rokov	24,6%	46,1%	29,3%
Pohlavie	Muž	30,7%	43,0%	26,4%
	Žena	29,5%	40,6%	30,0%

Nárast investícií očakávajú predovšetkým stredné podniky (18,0%), ďalej najmä v sektore pôdohospodárstvo (27,3%) a stavebníctvo (22,7%), hlavne z Prešovského kraja (22,4%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (24,3%), najmä podnikajúce ženy (20,7%). **Pokles investícií očakávajú** predovšetkým malé podniky (29,2%), ďalej v sektore doprava, informácie (38,1%), hlavne z Nitrianskeho (34,6%) kraja, MSP-PO (27,3%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (27,3%), najmä podnikajúce ženy (27,5%).

Tabuľka 57: **Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v rámci investícií?**

Riadkové %	Kategória	Rast	Pokles	Bez zmeny
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**17,4%**	**26,4%**	**56,2%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	17,2%	25,4%	57,4%
	Malý podnik (10-49)	17,9%	29,2%	52,8%
	Stredný podnik (50-249)	18,0%	27,0%	55,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	27,3%	15,2%	57,6%
	Priemysel	17,4%	25,8%	56,8%
	Stavebníctvo	22,7%	27,0%	50,4%
	Obchod	15,2%	28,7%	56,1%
	Ubytovanie a stravovanie	14,7%	14,7%	70,6%
	Doprava, informácie	14,4%	38,1%	47,4%
	Obchodné služby	17,1%	23,6%	59,3%
	Ostatné služby	14,3%	28,6%	57,1%
Kraj sídla	Bratislavský	21,1%	24,1%	54,8%
	Trnavský	12,4%	27,8%	59,8%
	Nitriansky	10,3%	34,6%	55,1%
	Trenčiansky	13,6%	25,0%	61,4%
	Banskobystrický	16,9%	33,7%	49,4%
	Žilinský	19,3%	27,2%	53,5%
	Prešovský	22,4%	16,8%	60,7%
	Košický	15,4%	26,9%	57,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	17,6%	23,6%	58,8%
	MSP - právnické osoby	17,3%	27,3%	55,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	22,6%	22,6%	54,8%
	Od 3 do 5 rokov	24,3%	25,2%	50,5%
	Od 6 do 9 rokov	11,2%	25,6%	63,2%
	10 a viac rokov	16,7%	27,3%	56,0%
Pohlavie	Muž	15,3%	25,7%	59,0%
	Žena	20,7%	27,5%	51,9%

V zamestnanosti neočakávajú žiadne zmeny predovšetkým mikropodniky (78,9%), podnikajúci v sektore ubytovanie a stravovanie (88,2%), hlavne z Trnavského kraja (78,4%), FO - podnikatelia (75,2%). **Rast zamestnanosti** očakávajú hlavne stredné podniky (18,0%), ďalej v sektore pôdohospodárstvo (21,2%), hlavne so sídlom v Bratislavskom kraji (17,0%), MSP-PO (12,1%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (17,2%). **Pokles zamestnanosti** očakávajú najmä MSP v Banskobystrickom kraji (10,7%), v sektore stavebníctvo (17,7%) a priemysel (17,4%).

Tabuľka 58: **Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v oblasti zamestnanosti?**

Riadkové %	Kategória	Rast	Pokles	Bez zmeny
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**11,4%**	**14,2%**	**74,4%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	9,2%	11,9%	78,9%
	Malý podnik (10-49)	15,6%	19,3%	65,1%
	Stredný podnik (50-249)	18,0%	19,0%	63,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	21,2%	12,1%	66,7%
	Priemysel	12,9%	17,4%	69,7%
	Stavebníctvo	12,1%	17,7%	70,2%
	Obchod	10,4%	15,9%	73,8%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	5,9%	88,2%
	Doprava, informácie	17,5%	15,5%	67,0%
	Obchodné služby	9,3%	11,5%	79,2%
	Ostatné služby	9,1%	13,0%	77,9%
Kraj sídla	Bratislavský	17,0%	12,9%	70,1%
	Trnavský	12,4%	9,3%	78,4%
	Nitriansky	6,5%	17,8%	75,7%
	Trenčiansky	11,4%	14,8%	73,9%
	Banskobystrický	4,5%	20,2%	75,3%
	Žilinský	11,4%	13,2%	75,4%
	Prešovský	7,5%	15,0%	77,6%
	Košický	9,6%	13,5%	76,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	9,2%	15,6%	75,2%
	MSP - právnické osoby	12,1%	13,7%	74,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	17,2%	8,6%	74,2%
	Od 3 do 5 rokov	15,0%	15,9%	69,2%
	Od 6 do 9 rokov	12,0%	18,4%	69,6%
	10 a viac rokov	9,9%	13,9%	76,1%
Pohlavie	Muž	11,1%	14,9%	74,0%
	Žena	11,8%	13,1%	75,1%

Rast vývozu očakáva 11,0% stredných podnikov, ďalej najmä firmy zo sektora priemysel (12,9%), pôdohospodárstvo (12,1 %), hlavne zo Žilinského kraja (13,2%), MSP-PO (9,2%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (14,0%), predovšetkým podnikajúci muži (9,3%). **Žiadnu zmenu vo vývoze neočakáva** až 81,7% mikropodnikov a (81,0%) stredných podnikov, ďalej najmä firmy v sektore ostatné služby (84,4%), hlavne z Košického kraja (86,5%). **Pokles vývozu** deklarovali v prieskume najčastejšie stredné podniky (14,2%), ďalej firmy v sektore stavebníctvo (15,6%) a pôdohospodárstva (15,2%), hlavne so sídlom v Nitrianskom kraji (15,0%), MSP podnikajúci 10 a viac rokov (12,6%), najmä podnikajúce ženy (12,3%).

Tabuľka 59: **Aký vývoj očakávate v nasledujúcom roku v oblasti vývozu?**

Riadkové %	Kategória	Rast	Pokles	Bez zmeny
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**8,8%**	**10,6%**	**80,6%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	8,4%	9,9%	81,7%
	Malý podnik (10-49)	9,0%	14,2%	76,9%
	Stredný podnik (50-249)	11,0%	8,0%	81,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	15,2%	72,7%
	Priemysel	12,9%	12,9%	74,2%
	Stavebníctvo	7,1%	15,6%	77,3%
	Obchod	7,3%	11,6%	81,1%
	Ubytovanie a stravovanie	8,8%	8,8%	82,4%
	Doprava, informácie	8,2%	9,3%	82,5%
	Obchodné služby	8,4%	8,1%	83,5%
	Ostatné služby	9,1%	6,5%	84,4%
Kraj sídla	Bratislavský	12,9%	9,5%	77,6%
	Trnavský	6,2%	9,3%	84,5%
	Nitriansky	3,7%	15,0%	81,3%
	Trenčiansky	9,1%	9,1%	81,8%
	Banskobystrický	3,4%	13,5%	83,1%
	Žilinský	13,2%	9,6%	77,2%
	Prešovský	9,3%	11,2%	79,4%
	Košický	3,8%	9,6%	86,5%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	7,6%	10,8%	81,6%
	MSP - právnické osoby	9,2%	10,5%	80,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	8,6%	5,4%	86,0%
	Od 3 do 5 rokov	14,0%	4,7%	81,3%
	Od 6 do 9 rokov	7,2%	8,8%	84,0%
	10 a viac rokov	8,3%	12,6%	79,1%
Pohlavie	Muž	9,3%	9,5%	81,3%
	Žena	8,1%	12,3%	79,6%

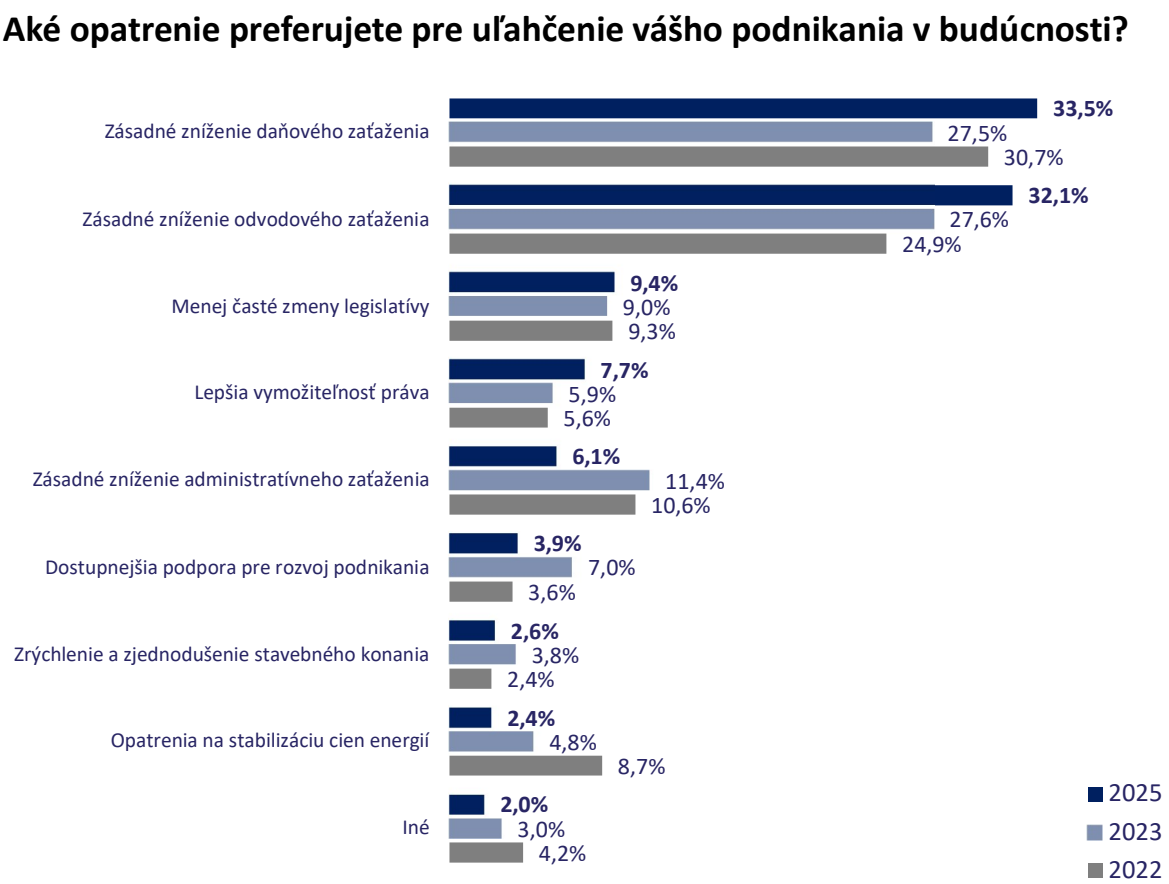
5.11. Aké opatrenia preferujete pre uľahčenie vášho podnikania v budúcnosti?

Oslovení podnikatelia preferujú **zásadné zníženie daňového** (33,5%) a **odvodového zaťaženia** (32,1%). Menej časté zmeny v legislatíve preferuje takmer desatina podnikateľov (9,7%). Viac ako sedem percent (7,7%) MSP je za lepšiu vymožiteľnosť práva. Zásadne zníženie administratívneho zaťaženia preferuje (6,1%) MSP podnikateľov. Dostupnejšiu podporu pre rozvoj podnikania preferuje (3,9%) MSP. Za preferovanými opatreniami pre uľahčenie podnikania je zrýchlenie a zjednodušenie stavebného konania (2,6%). Najmenej preferovaným opatrením pre 2,4% podnikateľov je stabilizácia cien energií.

Najviac sa podnikatelia v odpovediach iné, vyjadrili za uplatnenia všetkých navrhovaných opatrení.

V porovnaní s rokom 2023 najsignifikantnejší nárast zaznamenalo nárast opatrenie *„zásadné zníženie daňového zaťaženia“* (o 6,0 percentuálneho bodu) a *„zníženie odvodového zaťaženia“* (o 4,5 percentuálneho bodu). Na druhej strane najsignifikantnejší pokles dosiahlo opatrenie na *„zásadné zníženie administratívneho zaťaženia“* (pokles o 5,3 percentuálneho bodu) a *„dostupnejšia podpora pre rozvoj podnikania“* (pokles o 3,1 percentuálneho bodu).

Graf 32: **Aké opatrenia preferujete pre uľahčenie vášho podnikania v budúcnosti? 2025/23/22**

N=1000 respondentov

Za **zásadné zníženie daňového zaťaženia** sú predovšetkým malé podniky (36,8%), ďalej firmy v sektore ostatné služby (42,9%), hlavne z Banskobystrického kraja (40,4%) a Nitrianskeho kraja (40,2%), FO-podnikatelia (34,4%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (35,5%). Za **zásadné zníženie odvodového zaťaženia** sú predovšetkým stredné podniky (37,0%), ďalej firmy v sektore obchodné služby (37,0%), hlavne z Košického kraja (42,3%), FO-podnikatelia (33,6%), MSP podnikajúci od 6 do 9 rokov (35,2%), predovšetkým podnikajúci muži (32,7%). **Menej časté zmeny v legislatíve** by privítali hlavne stredné podniky (11,0%), ďalej podnikatelia v sektore ostatné služby (15,6%), hlavne z Trenčianskeho kraja (14,8%), FO-podnikatelia (10,4%), MSP podnikajúci od 3 do 5 rokov (19,6%), predovšetkým podnikajúci muži (10,1%). **Lepšiu vymožiteľnosť práva** by uvítali prevažne mikropodniky (8,4%), ďalej v sektore stavebníctvo (10,6%), hlavne zo Žilinského kraja (11,4%) a Trnavského kraja (11,3%), MSP-PO (8,3), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (10,8%).

Za zásadné zníženie administratívneho zaťaženia sú predovšetkým malé podniky (8,0%) a stredné podniky (8,0%), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstva (15,2%), hlavne z Prešovského kraja (9,3%), MSP-PO (6,5%), najmä podnikajúce ženy (7,8%). **Dostupnejšiu podporu pre rozvoj podnikania** by uvítalo 4,8% mikropodnikov, MSP v sektoroch pôdohospodárstvo (6,1%) a obchod (6,1%), hlavne z Banskobystrického kraja (6,7%), MSP-PO (4,1%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (6,5%), predovšetkým podnikajúci muži (4,1%). **Zrýchlenie a zjednodušenie stavebného konania** by prijali tri percentá mikropodnikov (3,2%), ďalej firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (5,9%) a stavebníctvo (3,5%), hlavne z Košického kraja (3,8%), MSP-PO (3,1%), MSP podnikajúci menej ako 3 roky (4,3%). **Opatrenia na stabilizáciu cien energii** uprednostňujú malé podniky (3,8%), ďalej v sektore stavebníctvo (5,0%), hlavne z Prešovského kraja (6,5%), FO-podnikatelia (3,2%), MSP podnikajúci viac ako 10 rokov (2,7%), predovšetkým podnikajúci muži (2,8%).

Tabuľka 60: **Aké opatrenia preferujete pre uľahčenie vášho podnikania v budúcnosti?**

Riadkové %	Kategória	Zásadné zníženie daňového zaťaženia	Zásadné zníženie odvodového zaťaženia	Menej časté a predvídateľnejšie zmeny legislatívy	Lepšia vymožiteľnosť práva	Zásadné zníženie administratívneho zaťaženia
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**33,5%**	**32,1%**	**9,7%**	**7,7%**	**6,1%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	33,0%	31,3%	9,6%	8,4%	5,2%
	Malý podnik (10-49)	36,8%	32,5%	9,4%	5,7%	8,0%
	Stredný podnik (50-249)	30,0%	37,0%	11,0%	7,0%	8,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	33,3%	27,3%	6,1%	9,1%	15,2%
	Priemysel	34,1%	29,5%	9,1%	9,1%	6,8%
	Stavebníctvo	30,5%	30,5%	10,6%	10,6%	5,7%
	Obchod	39,6%	30,5%	9,1%	9,1%	3,7%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	29,4%	5,9%	8,8%	0,0%
	Doprava, informácie	33,0%	33,0%	7,2%	3,1%	8,2%
	Obchodné služby	28,9%	37,0%	9,9%	7,1%	6,8%
	Ostatné služby	42,9%	24,7%	15,6%	3,9%	3,9%
Kraj sídla	Bratislavský	33,3%	31,0%	11,6%	7,1%	6,1%
	Trnavský	39,2%	27,8%	10,3%	11,3%	5,2%
	Nitriansky	40,2%	32,7%	7,5%	6,5%	3,7%
	Trenčiansky	33,0%	28,4%	14,8%	5,7%	9,1%
	Banskobystrický	40,4%	30,3%	5,6%	7,9%	5,6%
	Žilinský	34,2%	32,5%	4,4%	11,4%	4,4%
	Prešovský	29,0%	32,7%	9,3%	5,6%	9,3%
	Košický	20,2%	42,3%	11,5%	6,7%	5,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	34,4%	33,6%	10,4%	6,0%	4,8%
	MSP - právnické osoby	33,2%	31,6%	9,5%	8,3%	6,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	32,3%	30,1%	7,5%	10,8%	6,5%
	Od 3 do 5 rokov	35,5%	30,8%	19,6%	2,8%	3,7%
	Od 6 do 9 rokov	35,2%	35,2%	7,2%	7,2%	4,0%
	10 a viac rokov	33,0%	32,0%	8,9%	8,1%	6,8%
Pohlavie	Muž	33,8%	32,7%	10,1%	7,6%	5,0%
	Žena	33,0%	31,2%	9,1%	7,8%	7,8%

Tabuľka 61: **Aké opatrenia preferujete pre uľahčenie vášho podnikania v budúcnosti?**

Riadkové %	Kategória	Dostupnejšia podpora pre rozvoj podnikania	Zrýchlenie a zjednodušenie stavebného konania	Opatrenia na stabilizáciu cien energií	Iné
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**3,9%**	**2,6%**	**2,4%**	**2,0%**
Počet zamestnancov	Mikropodnik (0-9)	4,8%	3,2%	1,9%	2,6%
	Malý podnik (10-49)	1,9%	0,9%	3,8%	0,9%
	Stredný podnik (50-249)	2,0%	2,0%	3,0%	0,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	6,1%	3,0%	0,0%	0,0%
	Priemysel	1,5%	3,0%	3,8%	3,0%
	Stavebníctvo	2,1%	3,5%	5,0%	1,4%
	Obchod	6,1%	1,2%	0,6%	0,0%
	Ubytovanie a stravovanie	5,9%	5,9%	0,0%	5,9%
	Doprava, informácie	4,1%	2,1%	3,1%	6,2%
	Obchodné služby	4,7%	2,5%	1,6%	1,6%
	Ostatné služby	1,3%	2,6%	3,9%	1,3%
Kraj sídla	Bratislavský	3,7%	3,7%	1,7%	1,7%
	Trnavský	2,1%	1,0%	1,0%	2,1%
	Nitriansky	1,9%	0,9%	5,6%	0,9%
	Trenčiansky	2,3%	3,4%	1,1%	2,3%
	Banskobystrický	6,7%	0,0%	1,1%	2,2%
	Žilinský	6,1%	2,6%	2,6%	1,8%
	Prešovský	2,8%	2,8%	6,5%	1,9%
	Košický	5,8%	3,8%	0,0%	3,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	3,2%	1,2%	3,2%	3,2%
	MSP - právnické osoby	4,1%	3,1%	2,1%	1,6%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	6,5%	4,3%	1,1%	1,1%
	Od 3 do 5 rokov	1,9%	2,8%	1,9%	0,9%
	Od 6 do 9 rokov	4,8%	4,0%	2,4%	0,0%
	10 a viac rokov	3,7%	2,1%	2,7%	2,7%
Pohlavie	Muž	4,1%	2,5%	2,8%	1,3%
	Žena	3,5%	2,8%	1,8%	3,0%

6. Zhrnutie výsledkov

Predstavitelia malých a stredných podnikov sa v prieskume vyjadrili k podmienkam pre podnikanie na Slovensku v dvoch obdobiach – v súčasnosti (rok 2025) a v období, keď s podnikaním začínali. Medzi oslovenými MSP vo všeobecnosti prevládala nespokojnosť so súčasnými podmienkami pre podnikanie na Slovensku. Podľa hodnotenia spokojnosti na stupnici od 1 (najvyššia spokojnosť) po 6 (najnižšia spokojnosť), spokojnosť so súčasnými podmienkami pre podnikanie prevládala u 41,8% MPS. Naopak, nespokojnosť (hodnotenie 4 až 6) prezentovala viac ako polovica (58,2%) respondentov.

Index MSP so súčasným stavom podnikateľského prostredia dosiahol podľa spracovaných výsledkov prieskumu *4,1 bodu* (na stupnici od 1 po 6). Index spokojnosti s podmienkami pre podnikanie na začiatku podnikania dosiahol *3,0 bodu*. V porovnaní s uplynulými rokmi sa medziročne zlepšil *z 3,3 bodu* (2023*) na 3,0 bodu* (2025), ale kontinuálne od roku 2018 sa zlepšil z *(3,4 bodu*) na *3,0 bodu*.

Pre MSP je pri fungovaní a ďalšom raste podnikania **najvýznamnejšou prekážkou daňové-odvodové zaťaženie.** Tento faktor považuje za miernu, vážnu alebo rozhodujúcu prekážku až 97,1% respondentov. Pre 47,9% MSP je daňové-odvodové zaťaženie rozhodujúcou prekážkou v podnikaní na Slovensku.

Na podnikanie MSP na Slovensku nepriaznivo pôsobia aj rôzne zásahy štátu. Pre oslovených zástupcov MSP predstavujú najväčšiu prekážku v podnikaní zásahy štátu v oblasti **regulácie pracovno-právnych vzťahov**, ktoré vníma ako miernu, vážnu alebo rozhodujúcu prekážku až 55,0% respondentov. V prípade polovice oslovených MSP (50,6%) je prekážkou **ochrana spotrebiteľa.** Pre 46,3% MSP je prekážkou **regulácia cien tovarov a služieb**.

Podnikateľské prostredie na Slovensku sa dlhodobo vyznačuje vysokou byrokratickou a administratívnou záťažou, ktorá negatívne ovplyvňuje najmä malé a stredné podniky. Medzi inštitúcie, ktoré z aspektu deklarácie respondentov alebo ich zamestnancov nútia vypĺňať zbytočné podania, zúčastnení najčastejšie zaradili: Finančnú správu SR (46,2%) a Štatistický úrad SR (44,3%). Tretiu byrokratickú inštitúciu zaradili MSP Sociálnu poisťovňu (43,8%).

U takmer troch štvrtín zostal počet zamestnancov nezmenený (71,7%) a u 21,6% podnikateľov sa počet zamestnancov z dôvodu kríz, znížil. Podnikateľov, ktorí zaznamenali zvýšenie zamestnanosti bolo podľa prieskumu 6,7 %.

29,9% MSP sa doposiaľ nezvýšili náklady na energetické vstupy oproti minulému roku, naopak takmer polovici MSP (41,7%) sa zvýšili do 50%. Viac ako desatine MSP (12,7%) sa zvýšili od 51% do 100%. Takmer piatim percentám (4,7%) náklady narástli viac ako 100%. 5,1% MSP nevedeli odpovedať. 5,9% opytovaným MSP náklady na energie poklesli.

Pre 45,0% MSP mali vysoké ceny energií dopad na pokles ziskovosti. Štvrtine MSP vďaka vysokým cenám energií klesli tržby (25,9%). U 19,0% MSP bola utlmená investičná činnosť. 9,2% podnikateľom ohrozili vysoké ceny energií existenciu firmy. U desatiny MSP obmedzili výrobu (10,8%) a 6,9% malých a stredných podnikateľov muselo prepúšťať zamestnancov.

Viac ako tretina malých a stredných podnikateľov (32,4%) si myslí, že podnikať na Slovensku sa nedá bez toho, aby ste nikdy neporušili žiadny zákon. Z toho (14,5%) podnikateľov si myslí, že sa bez porušenia zákona podnikať na Slovensku určite nedá. Naopak, 65,5% MSP si mysli, že podnikať sa dá aj bez porušenia zákonov. 39,1% podnikateľov je presvedčených, že podnikať sa určite dá aj bez porušenia zákonov.

Zrušenie dňa pracovného pokoja (1. septembra) privítala pozitívne takmer tretina MSP (32,0%), druhou pozitívnou legislatívnou zmenou medzi MSP bolo odstránenie povinnosti zamestnávateľa žiadať o povolenie na zamestnanie 15 ročného študenta, uvítala ho takmer pätina MSP (19,1%).

60,7% MSP bude prenášať na spotrebiteľov zvýšené náklady zavedenia novej dane z finančných transakcií. Zlučovať menšie platby do jednej väčšej bude 42,2% MSP. 39,4% MSP obmedzí plánované investície. Vplyvom zvýšených nákladov nebude viac ako tretina MSP (31,9%) zvyšovať mzdy zamestnancom.

Viac ako polovica MSP by uprednostnila zacielenie sociálnych výdavkov štátu (53,8%). Zrýchlenie odpisovania majetku by uprednostnilo 46,1% MSP. Tridsať percent MSP by uprednostnilo zníženie počtu štátnych sviatkov (30,0%). 29,0% MSP by prehodnotilo vybrané benefity pre zamestnancov.

Problematikou rámca ESG sa zaoberá iba takmer štvrtina opytovaných MSP (23,2%). Až 60,7% oslovených MSP v tomto prieskume sa vykazovaním ESG nezaoberá. 16,1% to nevie posúdiť.

Viac ako jedna tretina (34,7%) podnikateľov plánuje v najbližšom období zlepšiť marketing. Zvýšenie energetických úspor plánuje 26,1% MSP. 23,5% podnikateľov plánuje zavádzanie digitalizácie. Priniesť nový produkt/službu plánuje viac ako pätina skúmaných podnikateľov (21,4%). 16,1% podnikateľov plánuje expandovať na zahraničné trhy.

Rast tržieb v nasledujúcom roku očakáva viac ako tretina podnikateľov (37,1%), zároveň 31,4% podnikateľov očakáva pokles tržieb. Rast zisku očakáva 30,2% podnikateľov, naopak pokles zisku 42,0% MSP. Nárast investícii predpokladá 17,4% podnikateľov, naopak pokles 26,4% firiem. Zvýšenie zamestnanosti očakáva 11,4% podnikateľov a naopak 14,2% predpokladá znižovanie počtu zamestnancov. Nárast vývozu v nasledujúcom roku očakáva 8,8% podnikateľov a pokles 10,6% firiem MSP.

Oslovení podnikatelia preferujú zásadné zníženie daňového (33,5%) a odvodového zaťaženia (32,1%). Menej časté zmeny v legislatíve preferuje takmer desatina podnikateľov (9,7%). Viac ako sedem percent (7,7%) MSP je za lepšiu vymožiteľnosť práva. Zásadne zníženie administratívneho zaťaženia preferuje (6,1%) MSP podnikateľov.

7. Metodika prieskumu

Zber informácií od respondentov sa realizoval prostredníctvom telefonického prieskumu za použitia metódy CATI. Uvedenú metódu možno charakterizovať ako kvantitatívnu metódu zberu údajov, prostredníctvom ktorej profesionálni operátori telefonicky kontaktujú vybranú skupinu respondentov. Rozhovor sa následne riadi pripravenou štruktúrou otázok a odpovedí formou dotazníka. Prieskum zameraný na hodnotenie kvality podnikateľského prostredia sa uskutočnil v mesiaci apríl 2025. Zber údajov sa realizoval na základe dotazníka, ktorý spracovala Slovak Business Agency. Dotazník pozostával z 25 uzavretých otázok. Výberová reprezentatívna vzorka o veľkosti 1000 respondentov bola vytvorená stratifikovaným náhodným výberom zo základného súboru malých a stredných podnikov, ktorí v roku 2025 vykonávali podnikateľskú činnosť na území Slovenskej republiky. Respondenti prieskumu boli predstavitelia podnikateľských subjektov s rozhodovacou právomocou, teda majitelia firiem, generálni riaditelia, výkonní riaditelia alebo kompetentní pracovníci poverení odpovedať na otázky zodpovednou osobou vo firme s rozhodovacou právomocou. Ako stratifikačné kritériá boli použité štyri znaky:

- Rozdelenie podnikateľských subjektov podľa právnej formy, pričom fyzické osoby – podnikatelia boli v početnosti reprezentované 250 respondentmi a MSP – právnické osoby (podniky) boli v prieskume zastúpené 750 respondentmi.
- Rozdelenie MSP – právnických osôb (750) podľa počtu zamestnancov v nasledovnej štruktúre: 450 mikropodnikov (podniky s 0 až 9 zamestnancami), 200 malých podnikov (podniky s 10 až 49 zamestnancami) a 100 stredných podnikov (podniky s 50 až 249 zamestnancami).
- Rozdelenie podnikateľských subjektov podľa ich sídla z hľadiska regionálneho členenia na úrovni NUTS 3 na: Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky, Nitriansky, Žilinský, Banskobystrický, Prešovský a Košický kraj.
- Rozdelenie podnikateľských subjektov podľa hlavného druhu ekonomickej činnosti zapísanej do Obchodného registra na základe klasifikácie SK NACE, pričom kategorizácia hlavných ekonomických činností bola stanovaná nasledovne: pôdohospodárstvo (sekcia A); priemysel (sekcia B, C, D, E); stavebníctvo (sekcia F); obchod (sekcia G); ubytovanie a stravovanie (sekcia I); doprava, informačné a komunikačné činností (sekcia H, J); obchodné služby (sekcia K, L, M, N) a ostatné služby (sekcia O, P, Q, R, S).

8. Dotazník

A) Všeobecne o podniku a podnikateľskom prostredí:

1. **Vyjadrite Vašu celkovú spokojnosť <u>s podmienkami pre podnikanie</u> na Slovensku v súčasnosti a na začiatku svojho podnikania** na škále od 1 (maximálna spokojnosť) po 6 (maximálna nespokojnosť).

Súčasný stav	1	2	3	4	5	6
Keď ste začínali podnikať	1	2	3	4	5	6

2. **Budem vám teraz čítať rôzne faktory, ktoré môžu byť prekážkami pri podnikaní. Do akej miery predstavujú uvedené faktory prekážku pre Vaše podnikanie? Priraďte ku každému faktoru jednu z odpovedí podľa škály:**

Škála:

a) Nie je to žiadna prekážka
b) Je to len mierna prekážka
c) Je to vážna prekážka
d) Je to rozhodujúca prekážka
e) Neviem posúdiť

1. Kvalita a dostupnosť infraštruktúry
2. Dostupnosť a kvalita pracovnej sily
3. Nestabilita a nejednoznačnosť zákonov a právnych predpisov
4. Daňové-odvodové zaťaženie
5. Vymožiteľnosť práva cez súdy
6. Korupcia
7. Vysoká inflácia
8. Nestabilné ceny energií a ich skokové zmeny
9. Registračné, nahlasovacie a iné administratívne povinnosti voči štátu
10. Obmedzenie vstupu na trh a iné protikonkurenčné praktiky

3. **Predstavujú alebo nepredstavujú prekážku vo Vašom podnikaní <u>zásahy štátu</u> v nasledovných oblastiach (v rámci vnútorného trhu), ktoré vám budem čítať po jednom? Odpovedajte podľa škály:**

Škála:

a) Nie je to žiadna prekážka
b) Je to len mierna prekážka
c) Je to vážna prekážka
d) Je to rozhodujúca prekážka
e) Neviem posúdiť

1. Regulácia cien tovarov a služieb
2. Regulácia pracovno-právnych vzťahov
3. Technické požiadavky na kvalitu výrobkov
4. Ochrana spotrebiteľa
5. Ochrana životného prostredia
6. Ochrana hospodárskej súťaže

4. Budem vám čítať názvy jednotlivých inštitúcií a v pri každej z nich povedzte, či máte pocit, že nasledovné inštitúcie nútia podnikateľov, prípadne zamestnancov, vypĺňať zbytočne časté, rozsiahle, či neprehľadné podania? Pri každej inštitúcii odpovedajte podľa škály:

Odpoveď:

a) Áno
b) Nie
c) Neviem

1. Finančná správa
2. Sociálna poisťovňa
3. Zdravotná poisťovňa
4. Registrový súd
5. Mestský/obecný úrad
6. Samosprávny kraj
7. Okresný úrad a okresný úrad v sídle kraja
8. Inštitúcia poskytujúca dotácie, resp. rozhodujúca o eurofondoch
9. Štatistický úrad SR
10. Iný úrad (špecifikujte ktorý):.....

B) Ľudské zdroje

5. Ako sa vyvíjala zamestnanosť vo Vašej firme počas predchádzajúcich 12 mesiacov? Počet zamestnancov sa:

1. zvýšil
2. znížil
3. zostal nezmenený

6. **Zaznamenali ste pri obsadzovaní pracovných miest počas predchádzajúcich 12 mesiacov výraznejšie problémy ako v predchádzajúcich rokoch? Odpovedajte podľa škály:**

Škála:
1. Určite áno
2. Skôr áno
3. Skôr nie
4. Určite nie
5. Neviem posúdiť

1. Záujem uchádzačov bol výrazne menší
2. Odbornosť uchádzačov bola nedostačujúca
3. Platové očakávania uchádzačov boli neprimerane vysoké
4. Nezaznamenali sme výraznejšie problémy
5. Neobsadzovali sme žiadne pracovné pozície

C) Energetické vstupy

7. **Ako sa Vám zmenili náklady na energetické vstupy počas predchádzajúcich 12 mesiacov oproti predchádzajúcim rokom?** (vybrať jednu odpoveď)
   1. Poklesli nám
   2. Nezmenili sa
   3. Narástli do 50 %
   4. Narástli od 51 % do 100 %
   5. Narástli viac ako 100 %
   6. Neviem (nečítať)

8. **Aké dopady mali doposiaľ vysoké ceny energií na podnikateľské aktivity vašej firmy?** (môžete vybrať viac možností)
   1. Pokles tržieb
   2. Pokles ziskovosti
   3. Obmedzenie výroby
   4. Utlmená investičná činnosť
   5. Prepúšťanie zamestnancov
   6. Ohrozená existencia firmy
   7. Iné dopady. Uveďte.
   8. Neviem posúdiť (nečítať)

D) Legislatíva

9. Dá sa podľa Vás vo Vašom odvetví podnikať tak, aby ste nikdy neporušili žiadny zákon? Prečítam vám možnosti:

1. Určite áno (FILTER – nasledujúcu otázku preskočiť)
2. Skôr áno (FILTER – nasledujúcu otázku preskočiť)
3. Skôr nie
4. Určite nie
5. Neviem posúdiť (nečítať)

10. Odpovedajú respondenti, ktorí v Q9 vybrali možnosť skôr 3. nie alebo 4. určite nie.
Ak sa domnievate, že na Slovensku je ťažké, či dokonca nemožné dôsledne dodržiavať zákony, čomu to pripisujete? Prečítam vám možnosti (1 až 8):
(môžete vybrať viac možností).

1. Je zložité zistiť, aké všetky zákony a predpisy sa konkrétneho podnikania dotýkajú
2. Úradníci nepomáhajú podnikateľom zorientovať sa v zákonoch pre danú oblasť
3. Časté zmeny zákonov nemožno pravidelne sledovať
4. Zákony nie sú jednoznačné
5. Zákony sú prijímané bez dostatočnej konzultácie s podnikateľmi
6. Zákony sa schvaľujú bez posudzovania ich vplyvov na podnikateľské prostredie
7. Dodržiavanie zákonov sa nevynucuje od všetkých rovnako
8. Niektoré zmeny zákonov prinášajú nerealizovateľné požiadavky
9. Uveďte iné _____
10. Neviem posúdiť (nečítať)

11. Ako hodnotíte nasledovné legislatívne zmeny, ktoré ovplyvnili podnikanie v roku 2024? Odpovedajte podľa škály:

Škála:

a) Výrazne pozitívne
b) Mierne pozitívne
c) Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.
d) Výrazne negatívne
e) Mierne negatívne
f) Neviem posúdiť

1. Zvýšenie sadzieb súdnych a správnych poplatkov
2. Odstránenie povinnosti zamestnávateľa žiadať o povolenie na zamestnanie 15-ročného študenta
3. Zvýšenie hraníc vymedzenia spáchanej škody po novele Trestného zákona
4. Zrušenie dňa pracovného pokoja (1. septembra)
5. Zavedenie minimálnej dane (daňovej licencie) pre právnické osoby za zdaňovacie obdobie roku 2024

12. Ako by ste ohodnotili nasledovné zmeny v daňovej a pracovnej oblasti, ktoré ovplyvnia podnikanie v roku 2025 a v nasledujúcom období? Odpovedajte podľa škály:

Škála:

a) Výrazne pozitívne
b) Mierne pozitívne
c) Neutrálne. Ani negatívne, ani pozitívne.
d) Výrazne negatívne
e) Mierne negatívne
f) Neviem posúdiť

1. Zvýšenie sumy zdaniteľných príjmov rozhodujúcej pre uplatnenie statusu mikrodaňovníka na 100 000 eur
2. Zavedenie novej dane z finančných transakcií
3. Zavedenie novej sadzby dane z príjmov vo výške 24 % pre právnické osoby, ktoré v príslušnom zdaňovacom období dosiahnu zdaniteľné príjmy vyššie ako 5 mil. eur
4. Zníženie dane z príjmov pre právnické osoby s príjmami najviac 100 000 eur na 10 %
5. Zníženie zrážkovej dani z dividend na 7 %
6. Zvýšenie minimálnej mzdy na úroveň 60% priemernej nominálnej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve od roku 2026

13. Aký dopad na Vaše podnikanie bude mať zavedená nová daň z finančných transakcií? (môžete vybrať viac možností)

1. Zvýšené náklady budeme prenášať na spotrebiteľov prostredníctvom vyšších cien
2. Budeme zlučovať menšie platby do jednej väčšej
3. Vplyvom zvýšených nákladov budeme menej zvyšovať mzdy zamestnancov
4. Obmedzíme plánované investície
5. Uveďte iné dopady_____
6. Nepredpokladáme zatiaľ žiadne dopady
7. Dopady neviem posúdiť

14. Aké ďalšie opatrenia by ste v nasledujúcich rokoch uprednostnili v rámci konsolidácie verejných financií a podpory hospodárskeho rastu? (môžete vybrať viac možností)

- Zníženie počtu štátnych sviatkov
- Zrýchlenie odpisovania majetku
- Prehodnotenie vybraných benefitov pre zamestnancov (rekreačné poukazy, športové poukazy, stravné a pod.).
- Vyššie zdaňovanie nehnuteľností
- Vyššie zdanenie negatívnych externalít
- Zacielenie sociálnych výdavkov štátu
- Iné opatrenia (uveďte) ...
- Neviem

D) Téma ESG

15. Zaoberáte sa hodnotením a vykazovaním vplyvov činností Vašej firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG vykazovanie)?

1. Áno
2. Nie
3. Neviem

16. Ak vykonávate hodnotenie a vykazovanie vplyvov činností Vašej firmy na životné prostredie, zamestnancov a spoločnosť (ESG vykazovanie), aké náklady Vám to spôsobuje? (odpovedajú respondenti, ktorí v otázke č. 15 uviedli odpoveď č. 1 Áno)

1. Administratívne náklady
2. Náklady na externé poradenské služby
3. Iné náklady (uveďte) ...
4. Neviem

E) Budúci vývoj

17. Čo plánujete zmeniť vo Vašej firme v najbližšom období?
Prečítam vám možnosti: (Môžete vybrať viac možností)

1. Zlepšiť marketing
2. Expandovať na nové zahraničné trhy
3. Priniesť na trh nový produkt / službu
4. Zapojenie sa do subdodávateľských reťazcov
5. Zavádzanie digitalizácie
6. Zavádzanie prvkov zelenej a obehovej ekonomiky
7. Zvýšenie energetických úspor / zlepšenie energetickej efektívnosti
8. Neplánujem žiadnu zmenu
9. Uveďte iné _____
10. Neviem (nečítať)

18. V porovnaní s minulým rokom, aký vývoj očakávate vo svojej firme v roku 2025? Odpovedajte podľa škály pre každý výkonnostný ukazovateľ

Odpoveď:

a) Rast
b) Pokles
c) Bez zmeny

1. Tržby
2. Ziskovosť
3. Zamestnanosť
4. Investície
5. Vývoz

19. Aké opatrenie preferujete pre uľahčenie Vášho podnikania v budúcnosti?
(len 1 možnosť odpovede)

1. Zásadné zníženie daňového zaťaženia
2. Zásadné zníženie odvodového zaťaženia
3. Zásadné zníženie administratívneho zaťaženia
4. Menej časté a predvídateľnejšie zmeny legislatívy
5. Lepšia vymožiteľnosť práva
6. Dostupnejšia podpora pre rozvoj podnikania
7. Zrýchlenie a zjednodušenie stavebného konania
8. Opatrenia na stabilizáciu cien energií
9. Uveďte iné _____

A teraz už len niekoľko štatistických otázok o vašej firme
(Triediace otázky):

20. Aká je právna forma vašej firmy?

1. Živnostník
2. Spoločnosť s ručením obmedzeným
3. Akciová spoločnosť
4. Slobodné povolanie
5. Samostatne hospodáriaci roľník
6. Iná forma (napr. družstvo, komanditná spoločnosť, verejno-obchodná spoločnosť, jednoduchá spoločnosť na akcie, zahraničná osoba)

21. Koľko zamestnancov má Vaša firma?

1. Žiadnych
2. 1 až 3 zamestnancov
3. 4 až 5 zamestnancov
4. 6 až 9 zamestnancov
5. 10 až 19 zamestnancov
6. 20 až 49 zamestnancov
7. 50 až 249 zamestnancov

22. Uveďte prosím okres, v ktorom sídli Vaša firma.

_____

23. Ktorá z nasledovných činností je vo vašom podnikaní aktuálne hlavná (podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE)?

1. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov
2. ťažba a dobývanie
3. priemyselná výroba
4. dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu
5. dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov
6. stavebníctvo
7. veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov
8. doprava a skladovanie
9. ubytovacie a stravovacie služby
10. informácie a komunikácia
11. finančné a poisťovacie činnosti
12. činnosti v oblasti nehnuteľností
13. odborné, vedecké a technické činnosti
14. administratívne a podporné služby
15. vzdelávanie
16. zdravotníctvo a sociálna pomoc
17. umenie, zábava a rekreácia
18. ostatné činnosti

24. Kedy bola založená Vaša firma?

1. v období 2022 – 2024/2025 (menej ako 3 roky)
2. v období 2019 – 2021 (od 3 do 5 rokov)
3. v období 2015 – 2018 (od 6 do 10 rokov)
4. v období 2014 a skôr (viac ako 10 rokov)

25. Uveďte Vaše pohlavie.

1. žena
2. muž